

SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych

z siedzibą w Sopocie

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok 2017

Zespół Ekspertów Finansowych **AUDITOR Sp. z o.o.**

81-805 Sopot, Al. Niepodległości 792/6, tel. 58-5551666, 58-5551667, fax 58-5502923

e-mail: biuro@auditor.sopot.pl, www.auditor.sopot.pl

NIP: 583-000-19-36, Regon: 190597588, Konto bankowe: Bank Handlowy S.A. 18 1030 0019 0109 8530 0036 1221 str. 1

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ VIII Wydział Gospodarczy KRS 0000075966, Kapitał Zakładowy 50.000 zł

Firma audytorska do badania sprawozdań finansowych. Nr ewidencyjny KIBR 914

Spis treści

1	INFORMACJE OGÓLNE O JEDNOSTCE	3
1.1	NAZWA I SIEDZIBA ZAKŁADU ORAZ OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ZAKŁADU	3
1.1.1	Badana jednostka	3
1.1.2	Podstawa działania	3
1.1.3	Przedmiot działalności	3
1.1.4	Kapitał udziałowy.....	3
1.1.6	Rejestracja statystyczna i podatkowa.....	4
2	OPIS ZAKRESU BADANIA	4
3	OPINIA.....	6
4	PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA	6
4.1	WYCENA AKTYWÓW DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI	6
4.1.1	Rzeczowe aktywa wykorzystywane na użytek własny.....	7
4.1.2	Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym).....	7
4.1.3	Należności z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji.....	8
4.1.4	Pozostałe należności	9
4.1.5	Środki pieniężne i pozostałe aktywa.....	9
4.1.6	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9
4.2	WYCENA ZOBOWIĄZAŃ DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI INNYCH NIŻ REZERWY TECHNICZNO – UBEZPIECZENIOWE	9
4.2.1	Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	9
4.2.2	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	9
4.2.3	Pozostałe zobowiązania.....	9
4.3	PRAWIDŁOWOŚĆ USTALENIA WARTOŚCI REZERW TECHNICZNO – UBEZPIECZENIOWYCH DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI	10
4.4	PRAWIDŁOWOŚĆ OBLICZENIA PRZEZ ZAKŁAD KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI 10	
4.5	DOPUSZCZONE ŚRODKI WŁASNE, A KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI	10
4.6	MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	11
4.7	DOPUSZCZONE PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE, A MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	11
4.8	WYJAŚNIENIA DOTYCZĄCE ISTOTNYCH RÓŻNIC PODSTAW I METOD WYCENY DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI I DLA CELÓW RACHUNKOWOŚCI	11

1 INFORMACJE OGÓLNE O JEDNOSTCE

1.1 NAZWA I SIEDZIBA ZAKŁADU ORAZ OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ZAKŁADU

1.1.1 Badana jednostka

SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Sopocie, ul. Władysława IV 22, kod 81-743.

Zgodnie ze statutem, skrócona nazwa Towarzystwa brzmi: SALTUS TUW

1.1.2 Podstawa działania

W dniu 12 lipca 2002 roku Towarzystwo dokonało wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Przedsiębiorców pod numerem 0000117377 prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Wcześniej Towarzystwo zostało wpisane do rejestru towarzystw ubezpieczeń wzajemnych prowadzonego przez Sąd Rejestrowy dla m. st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy w dniu 26 maja 1995 roku pod numerem Nr TU 3.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych SKOK (obecnie SALTUS TUW) zostało zawiązane aktem notarialnym spisany w Gmachu Ministerstwa Pracy w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 1/3 w dniu 7 września 1993 roku przed notariuszem Czesławą Kołcun – Repertorium A 9005/93.

1.1.3 Przedmiot działalności

Zgodnie z aktualnym wypisem z KRS przedmiotem działalności Towarzystwa jest:

- pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe – PKD 65,12,Z,
- pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych – PKD 66,19,Z.

Towarzystwo ma na celu ubezpieczenie swoich członków na zasadzie wzajemności na podstawie zezwolenia nr 37 Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 1995 roku. Towarzystwo posiada zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w dziale II - pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe w grupach 1,2,8,9,13,14,16.

1.1.4 Kapitał udziałowy

Na dzień bilansowy kapitał udziałowy wynosi 19.000.000 zł i dzieli się na udziały.

1.1.5. Władze Towarzystwa

(a) Walne Zgromadzenie Członków Towarzystwa

(b) Rada Nadzorcza - organ nadzoru - działająca w badanym okresie i na dzień bilansowy w składzie:

Pan Grzegorz Bierecki	Przewodniczący RN
Pan Janusz Ossowski	Wiceprzewodniczący RN

Pan Jarosław Bierecki	Członek RN
Pan Lech Lamenta	Członek RN
Pani Małgorzata Ostrowska	Członek RN
Pani Wioletta Kożuch	Członek RN

Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 17 października 2017 roku, powołała do życia komitet audytu w składzie:

Pan Lech Lamenta	Przewodniczący KA
Pani Małgorzata Ostrowska	Członek KA
Pani Wioletta Kożuch	Członek KA

(c) Zarząd - organ do reprezentowania Towarzystwa - zgodnie z wpisem do KRS, na dzień wydania opinii, działający w składzie:

Pan Grzegorz Paweł Buczkowski	Członek Zarządu
Pan Krzysztof Zbigniew Kosznik	Wiceprezes Zarządu
Pan Robert Łoś	Członek Zarządu

(d) Zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego na dzień bilansowy, do składania i podpisywania oświadczeń w imieniu Towarzystwa uprawniony jest Prezes Zarządu lub dwie osoby działające łącznie spośród pozostałych członków Zarządu.

1.1.6 Rejestracja statystyczna i podatkowa

Regon	011132747
NIP	118-01-30-637

2 OPIS ZAKRESU BADANIA

Informacje ogólne

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej SALTUS Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą przy ul. Władysława IV 22 w Sopocie, za rok zakończony dnia 31.12.2017 r, („sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”).

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Badane sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa zostało przeprowadzone przez Zespół Ekspertów Finansowych „Auditor” Sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie przy Al. Niepodległości 792/6. W imieniu firmy audytorskiej badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Tomasza Chojnowskiego (nr w rejestrze 9635) Zarówno firma audytorska jak i kluczowy biegły rewident są niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 69-73 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym (Dz.U 2017 poz. 1089 z dnia 06.06.2017 r.)

Zarząd Towarzystwa w dniu wydania niniejszego sprawozdania złożył oświadczenie o kompletności, rzetelności i prawidłowości sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej przedstawionego do badania, ujawnieniu wszelkich zobowiązań warunkowych istniejących na dzień 31.12.2017 r. oraz niezachwianiu do dnia złożenia oświadczenia zdarzeń wpływających w sposób istotny na wielkość danych wykazanych w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej za rok 2017.

W trakcie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwo udostępniło nam wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do wydania opinii i sporządzenia raportu.

Odpowiedzialność kierownika jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Kierownik jednostki jest odpowiedzialny za prawidłowość stosowanych zasad, metod wyceny, sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2015 poz. 1844 z dnia 10.11.2015 r. z późniejszymi zmianami) („Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”) oraz tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10.10.2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz.U UE L.12 z dnia 17.01.2015 r. str. 1 z późniejszymi zmianami) („tytuł I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35”),

Kierownik jednostki jest również odpowiedzialny za ustanowienie i wdrożenie kontroli wewnętrznej, którą uznaje za niezbędną, aby zapewnić prawidłowe sporządzanie i przekazywanie informacji dla celów nadzoru.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej we wszystkich istotnych aspektach zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35. Badanie to przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1) ustawy o działalności ubezpieczeniowej,
- 2) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4.12.2017r w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i reasekuracji przez firmę audytorską (Dz.U. 2017 poz. 22284 z dnia 08.12.2017)
- 3) krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce,

Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jest wolne od istotnych nieprawidłowości zniekształceń. Na zakres badania miał wpływ przyjęty poziom istotności.

Badanie polegało na zaplanowaniu i przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej. Wybór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnego zniekształcenia. Zniekształcenia mogą powstać na skutek błędu lub oszustwa.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii.

3 OPINIA

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej we wszystkich istotnych aspektach zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Objaśnienie ze zwróceniem uwagi na proces szacowania wartości godziwej

Zwracamy uwagę na proces szacowania wartości godziwej, w którym wykorzystywane są modele zbudowane dla podejścia dochodowego w oparciu o metodę mnożnikową (mnożniki rynkowe) oraz dla podejścia dochodowego w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wybór metod jest odpowiedni do wycenianych aktywów, jednakże założenia zbudowanych modeli różnią się od opisów poświęconych wycenie wartości godziwej przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej w zakresie analizy wrażliwości na dane nieobserwowalne i na znaczące założenia, analizy niepewności szacunków oraz zastosowania przy szacowaniu wartości godziwej mechanizmu uzyskania najniższej wartości (ostrożnej wyceny) w miejsce perspektywy uczestnika rynku.

4 PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA

4.1 WYCENA AKTYWÓW DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI

Aktywa w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej sporządzonym za rok 2017 zostały wycenione i ujawnione zgodnie z art. 223 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

4.1.1 Rzeczowe aktywa wykorzystywane na użytek własny

Do wyceny wartości godziwej zgodnie z MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” wykorzystywany jest model wartości przeszacowanej, informacje rynkowe pochodzą z ogólnodostępnych portali internetowych oraz bazy danych Info Ekspert. Główną pozycję stanowią urządzenia z grupy IT i samochody. Przyjęty model wyceny jest odpowiedni do charakteru, skali i złożoności tej grupy aktywów.

4.1.2 Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

4.1.2.1 Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi)

Dla instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek wycena dokonywana jest według wartości rynkowych. W przypadku gdy składnik lokat jest przedmiotem obrotu na więcej niż jednym aktywnym rynku wartością rynkową jest kurs ustalony na rynku głównym.

Na dzień 31.12.2017 według wartości rynkowej wycenione zostały następujące lokaty:

Wyszczególnienie	Aktywny rynek	Wartość tys. zł	Udział % w lokatach ogółem
Obligacje Skarbu Państwa	kursy fixing ogłaszane na rynku BondSpot	300 332	53%
Jednostki uczestnictwa	ogłoszona przez Fundusz wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa	135 195	24%
Razem		435 527	77%

Przyjęty model wyceny jest odpowiedni do charakteru, skali i złożoności tej grupy aktywów.

Dla instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycena dokonywana jest według wartości godziwej ustalonej wg cen rynkowych notowanych na aktywnych rynku podobnych aktywów lub alternatywnych metod wyceny.

Na dzień 31.12.2017 r. według wartości godziwej wycenione zostały następujące lokaty:

Wyszczególnienie	Metoda wyceny	Wartość tys. zł	Udział % w lokatach ogółem
akcje nienotowane na aktywnym rynku jednostki powiązane, w tym udziały	podejście dochodowe w oparciu o metodę mnożnikową	34 222	6%

kapitałowe			
akcje nienotowane na aktywnym rynku jednostki powiązane, w tym udziały kapitałowe	skorygowana metoda praw własności	15 841	3%
akcje nienotowane na aktywnym rynku	podejście dochodowe w oparciu o metodę mnożnikową	11 665	2%
akcje nienotowane na aktywnym rynku	uproszczone metody wyceny	26 217	5%
obligacje korporacyjne	podejście dochodowe w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych	15 778	3%
skrypty dłużne	podejście dochodowe w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych	2 985	1%
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	podejście dochodowe w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych	22 575	4%
Razem		129 283	23%

Przyjęte metody wyceny są odpowiednie do charakteru, skali i złożoności tej grupy aktywów.

2.1.2.2 Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

Do wyceny pożyczek stosowane są metody alternatywne.

Na dzień 31.12.2017 wycenione zostały w następujący sposób:

Wyszczególnienie	Metoda wyceny	Wartość tys. zł	Udział % w pożyczkach ogółem
udzielone pożyczki	podejście dochodowe w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych	93 592	100%

Przyjęte metody wyceny są odpowiednie do charakteru, skali i złożoności tej grupy aktywów.

4.1.3 Należności z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji

Należności z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji obejmują należności wymagalne, wyceniono je w wartości godziwej uwzględniającej wartość nominalną pomniejszoną o dokonane odpisy aktualizujące.

W stosowanych zasadach rachunkowości oraz wyceny aktywów i pasywów, Towarzystwo przyjmuje zasadę, że data wymagalności składki przyjęta do wyceny nie może być późniejsza, niż ostatni dzień miesiąca, od którego rozpoczyna się ochrona ubezpieczeniowa. W szczególności, w przypadku ubezpieczeń grupowych, w których składka opłacana jest przez ubezpieczonego za pośrednictwem ubezpieczającego (SKOK-u) składka przypisywana jest w miesiącu, w którym następuje termin płatności dla ubezpieczonego. Zasada jest

konsekwentnie stosowana zarówno do należności i zobowiązań, jak i naliczania przychodów z tytułu składki przypisanej oraz kosztów z nich wynikających.

4.1.4 Pozostałe należności

Pozostałe należności obejmują zarówno należności wymagalne jak i niewymagalne, wyceniono je w wartości godziwej uwzględniającej wartość nominalną pomniejszoną o dokonane odpisy aktualizujące.

4.1.5 Środki pieniężne i pozostałe aktywa

Środki pieniężne stanowiące gotówkę w kasie i na bieżącym rachunku bankowym oraz rozliczenia międzyokresowe kosztów inne niż związane z działalnością ubezpieczeniową wyceniane zostały według wartości nominalnej, którą uznaje się za wartość godziwą.

4.1.6 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustalono z tytułu ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wykazywaną w sprawozdaniu wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową z zachowaniem zasady ostrożności. Przy ujawnianiu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zastosowano uproszczenie polegające na założeniu liniowego rozłożenia w czasie odwracania się rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla wybranych grup różnic przejściowych. Uproszczenie to jest akceptowalne i w sposób istotny nie zmniejsza wartości aktywów.

4.2 WYCENA ZOBOWIĄZAŃ DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI INNYCH NIŻ REZERWY TECHNICZNO – UBEZPIECZENIOWE

Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej sporządzonym za rok 2017 zostały wycenione i ujawnione zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

4.2.1 Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

W ramach pozostałych rezerw ujawnione zostały rezerwy na świadczenia pracownicze, w tym na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne. W pozycji tej wykazywane są również zobowiązania, z tytułu zwrotu składek z umów już zamkniętych, co do których nie znany jest termin zapłaty.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego utworzono w związku z wystąpieniem dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wykazywaną w sprawozdaniu wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową, z uwzględnieniem 19% stopy podatku dochodowego.

4.2.2 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń dotyczą zarówno zobowiązań wobec ubezpieczających jak i pośredników ubezpieczeniowych. Wycenione zostały w wartości nominalnej, którą jest równoważna z wartością godziwą. Ze względu na termin wymagalności zobowiązań nie uwzględniono dyskonta w wycenie.

4.2.3 Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania to zobowiązania oraz rozliczenia międzyokresowe bierne nie związane z działalnością ubezpieczeniową o terminie wymagalności do 1 roku,

w związku z tym nie uwzględniono dyskonta w ich wycenie. Wycenione zostały w wartości nominalnej.

4.3 PRAWIDŁOWOŚĆ USTALENIA WARTOŚCI REZERW TECHNICZNO – UBEZPIECZENIOWYCH DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zostały wycenione i ujawnione zgodnie z art. 224–235 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem III w tytule I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35, tj. poprzez dyskontowanie przepływów finansowych wynikających z umów ubezpieczenia, lub też metodami uproszczonymi, o których mowa w rozporządzeniu lub w „Wytycznych dotyczących wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych” (EIOPA-BoS-14/166). Przyjęte uproszczenia są akceptowalne i nie zniekształcają wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

4.4 PRAWIDŁOWOŚĆ OBLICZENIA PRZEZ ZAKŁAD KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI

Kapitałowy wymóg wypłacalności został obliczony zgodnie z przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczącymi obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej oraz rozdziału V i X w tytule I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35. Przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności uwzględniono ryzyko rynkowe, niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych, ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie i ryzyko operacyjne.

Przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności uwzględniono ograniczenie ekspozycji na ryzyko związane z dywersyfikacją działalności, wynikające z faktu, że strata z tytułu realizacji jednego rodzaju ryzyka może zostać skompensowana brakiem realizacji lub niepełną realizacją innego rodzaju ryzyka, w przypadku gdy ryzyka te nie są w pełni skorelowane.

Obliczając kapitałowy wymóg wypłacalności dokonano korekty z tytułu zdolności odroczonej podatków do pokrywania strat. Korektę tę oszacowano z zachowaniem zasady ostrożności.

4.5 DOPUSZCZONE ŚRODKI WŁASNE, A KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI

Środki własne zostały obliczone zgodnie z art. 238 -248 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziału IV w tytule I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Towarzystwo posiada podstawowe środki własne obejmujące nadwyżkę aktywów dla celów wypłacalności nad zobowiązaniami dla celów wypłacalności w kwocie 489 381 tys. zł, czyli na poziomie wyższym niż kapitałowy wymóg wypłacalności.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości w tys. zł
1.	Podstawowe środki własne	489 381

	- kapitał zakładowy - kategoria I	18 357
	- rezerwa uzgodnieniowa - kategoria I	471 024
2.	Uzupełniające środki własne	0
3.	Dopuszczone środki własne (EOF)	489 381
4.	Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	190 209
5.	Nadwyżka dopuszczonych środków własnych nad kapitałowym wymogiem wypłacalności	299 172
6.	Współczynnik EOF/SCR	257%

Towarzystwo dokonało oceny jakości środków własnych oraz ustaliło wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i wysokości dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego zgodnie z art. 238 i art. 240-248 ustawy i rozdziałem IV w tytule I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

4.6 MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY

Minimalny wymóg kapitałowy został obliczony zgodnie z art. 271 -275 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziału VII i X w tytule I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Towarzystwo ustaliło minimalny wymóg kapitałowy w kwocie 47 552 tys. zł, na poziomie nie niższym niż 25% kapitałowego wymogu wypłacalności.

4.7 DOPUSZCZONE PODSTAWOWE ŚRODKI WŁASNE, A MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY

Towarzystwo posiada dopuszczalne środki własne na poziomie wyższym niż minimalny wymóg kapitałowy.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości w tys. zł
1.	Dopuszczone środki własne (EOF)	489 381
2.	Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)	47 552
3.	Nadwyżka dopuszczonych środków własnych nad kapitałowym wymogiem wypłacalności	441 829
4.	Współczynnik EOF/MCR	1029%

4.8 WYJAŚNIENIA DOTYCZĄCE ISTOTNYCH RÓŻNIC PODSTAW I METOD WYCENY DLA CELÓW WYPŁACALNOŚCI I DLA CELÓW RACHUNKOWOŚCI

Towarzystwo przedstawiło kompletnie wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

dla celów wypłacalności w porównaniu z wyceną tych pozycji dla celów rachunkowości.

Sprawozdanie sporządzono w 4 egzemplarzach.

Tomasz Chojnowski
(nr w rejestrze 9635)

Kluczowy Biegły Rewident
przeprowadzający badanie w imieniu
Zespołu Ekspertów Finansowych „Auditor” sp. z o.o.
Sopot, Al. Niepodległości 792/6
wpisanego na listę firm audytorskich pod nr 914

Sopot, dnia 25 kwietnia 2018 r.

**Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji
finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku
i za rok obrotowy kończący się tego dnia**

SALTUS TUW

Podsumowanie	4
A. Działalność i wyniki operacyjne	5
A1. Działalność	5
A2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej	7
A3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	9
A4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	12
A5. Wszelkie inne informacje	12
B. System zarządzania	12
B1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	12
B2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	19
B3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	20
B4. System kontroli wewnętrznej	24
B5. Funkcja audytu wewnętrznego	26
B6. Funkcja aktuarialna	27
B7. Outsourcing	27
B8. Wszelkie inne informacje	28
C. Profil ryzyka	28
C1. Ryzyko aktuarialne	29
C2. Ryzyko rynkowe	31
C3. Ryzyko kredytowe	34
C4. Ryzyko płynności	36
C5. Ryzyko operacyjne	37
C6. Pozostałe istotne ryzyka	39
C7. Wszelkie inne informacje	43
D. Wycena do celów wypłacalności	44
D1. Aktywa	47
D2. Rezerwy techniczno – ubezpieczeniowe	55
D3. Inne zobowiązania	62
D4. Alternatywne metody wyceny	65
D5. Wszelkie inne informacje	65
E. Zarządzanie kapitałem	65
E1. Środki własne	65
E2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	66
E3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	67
E4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	67

E5.	Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	67
E6.	Wszelkie inne informacje	67

Podsumowanie

Zgodnie z art. 284 w zw. z art. 335 ust. 9 i 10 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych (dalej: „Towarzystwo”) odpowiedzialne jest za sporządzenie sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej, które przedstawia w sposób rzetelny i jasny wszelkie istotne informacje ilościowe i jakościowe dotyczące działalności i wyników operacyjnych Towarzystwa, jego systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny do celów wypłacalności oraz zarządzania kapitałem.

W związku z prowadzoną działalnością, zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2017 r., Towarzystwo było zobowiązane do utrzymywania środków własnych równych kapitałowemu wymogowi wypłacalności na poziomie 190 209 tys. PLN. Minimalny wymóg wypłacalności wynosił 47 552 tys. PLN. Środki własne Towarzystwa wynosiły 489 381 tys. PLN, więc pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi wyniosło 257%, natomiast pokrycie minimalnego wypłacalności środkami własnymi wyniosło 1 029%.

Tak duża nadwyżka w pokryciu wymogów wypłacalności świadczy o solidnym wyposażeniu kapitałowym Towarzystwa w stosunku do rozmiarów prowadzonej działalności ubezpieczeniowej.

Towarzystwo wdrożyło system zarządzania ryzykiem, który spełnia wymogi dyrektywy Wypłacalność II oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Dla wszystkich istotnych z punktu widzenia Towarzystwa rodzajów ryzyka powstała dokumentacja opisująca proces identyfikacji, pomiaru, ograniczania, monitorowania i raportowania. Wdrożony system zarządzania ryzykiem jest zorganizowany adekwatnie do skali i charakteru prowadzonej działalności.

Integralną część niniejszego sprawozdania stanowi Załącznik 1 – formularze ilościowe dotyczące sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej odpowiadające działalności Towarzystwa.

A. Działalność i wyniki operacyjne

Niniejszy rozdział zawiera podstawowe informacje na temat profilu działalności Towarzystwa oraz wyniki finansowe osiągnięte w 2017 roku.

A1. Działalność

Informacje na temat Towarzystwa

Nazwa Towarzystwa: SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych. Towarzystwo może używać skrótu: SALTUS TUW.

NIP: 118-01-30-637

REGON: 011132747

Adres Towarzystwa: 81-743 Sopot, ul. Władysława IV 22.

W dniu 12 lipca 2002 roku Towarzystwo dokonało wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców pod numerem 0000117377 prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Wcześniej Towarzystwo zostało wpisane do rejestru towarzystw ubezpieczeń wzajemnych prowadzonego przez Sąd Rejestrowy dla m. st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy w dniu 26 maja 1995 roku pod numerem Nr TU 3. TUW SKOK (obecnie SALTUS TUW) zostało zawiązane aktem notarialnym spisany w dniu 7 września 1993 roku przed notariuszem Czesławą Kołcun (Repertorium A 9005/93).

Towarzystwo nie należy do grupy.

Nazwa i siedziba organu nadzoru

Odpowiedzialność za nadzór finansowy nad zakładem ponosi Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, przy Placu Powstańców Warszawy 1.

Nazwa i siedziba podmiotu przeprowadzającego badanie

Biegłym rewidentem odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jest Tomasz Chojnowski (numer ewidencyjny 9635) oraz reprezentujący Zespół Ekspertów Finansowych „Auditor” Sp. z o. o. z siedzibą w Sopocie przy Al. Niepodległości 792/6, tel. 502-508-270.

Struktura właścicielska i kapitałowa

Na dzień bilansowy kapitał udziałowy wynosi 19.000 tys. PLN i dzieli się na udziały zgodnie z poniższą tabelą:

Aktualna struktura kapitału na dzień 31.12.2017r.	Wartość	%
Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	1 000	5,26%
SKOK Holding S.a.r.l.	14 585	76,76%
Asekuracja Sp. z o. o.	350	1,84%
Spółdzielczy Instytut Naukowy G. Bierecki sp. jawna	350	1,84%
Fundacja im. Franciszka Stefczyka	350	1,84%
Fundacja Wspierania Ubezpieczeń Wzajemnych	350	1,84%
SKOK	5	0,03%
podmioty inne niż SKOK	3	0,01%
Osoby fizyczne	1 365	7,18%
nie wniesione udziały osób fizycznych i prawnych	643	3,38%
Razem	19 000	100,00%

Istotne linie biznesowe Towarzystwa

Towarzystwo ma na celu ubezpieczenie swoich członków na zasadzie wzajemności i prowadzi na terenie Polski działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń w dziale II na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 27 lutego 1995r dla grupy 16 oraz z dnia 29-09-2000r dla grup 1, 2, 8, 9, 13, 14.

W swojej ofercie Towarzystwo posiada produkty ubezpieczeniowe obejmujące ubezpieczenia majątkowe, w szczególności ubezpieczenia: pokrycia kosztów świadczeń medycznych, na wypadek utraty dochodów, od ognia i pozostałych szkód rzeczowych, ubezpieczenia OC ogólnej oraz ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych.

Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych

Towarzystwo oferuje ubezpieczenie zdrowotne w formie grupowej pracodawcom, ich pracownikom i rodzinom, zapewniając kompleksową ochronę ubezpieczeniową. Zakres świadczeń dostosowany jest do potrzeb danego podmiotu, od świadczeń ambulatoryjnych gwarantujących m.in. konsultacje lekarskie i badania diagnostyczne, Medycynę Pracy, do wsparcia infolinii i licznych placówek medycznych na terenie Polski.

Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów

Do tej linii biznesowej zaliczane są ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenia kosztów leczenia oferowane w kanale agencyjnym i bancassurance. Produkty oferowane w kanale bancassurance zapewniają ochronę osobom fizycznym posiadającym pożyczkę lub linię pożyczkową w instytucji finansowej. Produkty te stanowią istotną część portfela ubezpieczeń Towarzystwa i są oferowane w formie indywidualnej oraz grupowej. W ramach tej linii biznesowej Towarzystwo oferuje również ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków dla dzieci i młodzież szkolnej.

Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych

Towarzystwo zalicza do tej linii biznesowej ubezpieczenia majątkowe przeznaczone dla:

- osób fizycznych,
- klientów instytucjonalnych,

które mają charakter rozwojowy.

Towarzystwo zapewnia ochronę ubezpieczeniową od szkód spowodowanych żywiołami, jak na przykład: pożar, wybuch, huragan, deszcz nawalny, a także od szkód rzeczowych wywołanych głównie przez kradzież z włamaniem, dewastację. Sprzedaż jest realizowana w ramach kanału agencyjnego, brokerskiego, direct.

W odniesieniu do ubezpieczeń majątkowych, Towarzystwo posiada w ofercie sztandarowy produkt ubezpieczeń mieszkań i domów jednorodzinnych, dostosowany do szerokiej grupy odbiorców indywidualnych. Natomiast w odniesieniu do ubezpieczeń dla klientów instytucjonalnych, Towarzystwo oferuje ubezpieczenia mienia dla podmiotów kościelnych i zakonnych, przedsiębiorstw oraz dla jednostek samorządu terytorialnego

Ubezpieczenia OC ogólnej

Linia biznesu OC ogólnej nie jest istotna w portfelu Towarzystwa, nie mniej jednak ubezpieczenia oferowane w ramach tej linii – OC w życiu prywatnym dla klientów indywidualnych czy OC z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, zawodowej mają charakter rozwojowy. Ubezpieczenia te oferowane są również jako uzupełnienie kompleksowej oferty majątkowej.

Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej

Jest to niszowa linia biznesowa w Towarzystwie. W ramach tej linii biznesowej Towarzystwo oferuje dla instytucji finansowych ubezpieczenia pomostowe oraz niskiego wkładu.

Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych

W ramach tej linii biznesu Towarzystwo oferuje szeroki zestaw ubezpieczeń, jak na przykład ubezpieczenia od utraty pracy dla klientów indywidualnych, ubezpieczenia od strat finansowych spowodowanych nieuczciwością pracowników dla instytucji finansowych, ubezpieczenia zwiększonych kosztów działalności dla klientów instytucjonalnych oraz ubezpieczenia dla wydawców kart płatniczych. Towarzystwo posiada również w ofercie produktowej ubezpieczenie kosztów rezygnacji z podróży, które chroni klienta indywidualnego przed poniesieniem kosztów związanych z niespodziewanym anulowaniem wyjazdu. W takich przypadkach Towarzystwo zwraca poniesione koszty w związku z odwołaniem wyjazdu.

Istotne zdarzenia gospodarcze

Towarzystwo prowadzi działalność głównie na rynku Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych (SKOK). Po okresie intensywnego spadku w zakresie działalności rynku SKOK sytuacja wydaje się zmierzać ku stabilizacji. Towarzystwo zgodnie z założoną strategią w 2017 roku zmierzało do wzmocnienia pozycji Towarzystwa jako głównego partnera ubezpieczeniowego spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, jak i ich członków.

W zakresie posiadanej oferty produktowej Towarzystwo oferowało instytucjom systemu SKOK ubezpieczenia stanowiące zabezpieczenie udzielanych pożyczek, w szczególności ubezpieczenia od ryzyka następstw nieszczęśliwych wypadków i wybranych jednostek chorobowych oraz ubezpieczenia od ryzyka utraty pracy. W 2017 roku Towarzystwo z powodzeniem kontynuowało sprzedaż ubezpieczeń bancassurance w formie indywidualnej członkom SKOK. Ubezpieczenia indywidualne w znacznej mierze zastąpiły ubezpieczenia oferowane w formie grupowej między innymi dzięki wdrożeniu nowego narzędzia informatycznego do oferowania ubezpieczeń indywidualnych powiązanych z pożyczkami.

Instytucjom systemu SKOK Towarzystwo oferowało również kompleksowe ubezpieczenia mienia i odpowiedzialności cywilnej, jak również ubezpieczenie od strat finansowych spowodowanych nieuczciwością pracowników w celu zabezpieczenia interesu majątkowego instytucji finansowej.

A2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Zaprezentowane w niniejszym rozdziale wyniki z działalności ubezpieczeniowej zostały ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Saltus TUW - wynik techniczny	2016	2017	zmiana
Składki na udziale własnym	157 422	169 220	11 798
Składka przypisana brutto	179 685	191 014	11 328
Zmiana stanu rezerw składek na udziale własnym	21 679	21 190	-489
			0
Odszkodowania i świadczenia	21 940	23 777	1 837
Wypłacone odszkodowania brutto	25 600	28 063	2 464
Zmiana stanu rezerw na odszkodowania na udziale własnym	-3 663	-4 279	-616
			0
Premie i rabaty na udziale własnym	29	47	19
Koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym	118 931	130 278	11 347
Inne przychody techniczne	26	21	-5
Inne koszty techniczne	163	148	-15
Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-67	233	300
Wynik techniczny wg PSR	16 452	14 758	-1 694
(-) pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	26	21	-5
(+) pozostałe koszty działalności lokacyjnej	1 339	1 570	231
(-) premie i rabaty na udziale własnym	29	47	19
(-) zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-67	233	300
Razem * [tys.PLN]	15 049	13 447	-1 602

* zgodność z formularzem S.05.

SALTUS TUW uzyskał wynik techniczny wg sprawozdania statutowego na poziomie 14.758 tys. PLN. W stosunku do poprzedniego roku zwiększeniu uległa składka przypisana brutto o (+) 11.328 tys. PLN. Znaczny wzrost składki przypisanej zanotowano w obszarze Linii biznesowej 2 (Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów) w wysokości (+) 10.698 tys. PLN (stanowiącego 77% udziału w składce przypisanej brutto ogółem).

Po okresie intensywnego spadku w zakresie działalności rynku SKOK sytuacja wydaje się zmierzać ku stabilizacji. Zanotowano również wzrost działalności w obszarze usług medycznych (Linia biznesowa 1) w wielkości 1.408 tys. PLN w porównaniu do roku poprzedniego. Obecnie kontynuowane są działania Towarzystwa zmierzające do dalszego rozszerzania działalności w obszarze ubezpieczeń medycznych.

Generalnie na spadek wyniku technicznego wg PSR o (-) 1.602 tys. PLN miały wpływ poniesione wysokie koszty działalności ubezpieczeniowej (zwłaszcza w zakresie kosztów akwizycji). W obszarze linii biznesowej 2 zarejestrowano znaczny wzrost kosztów poniesionych w stosunku do roku ubiegłego o 8.200 tys. PLN, który w znacznej mierze przełożył się na gorszy wynik techniczny osiągnięty przez Towarzystwo o 3.059 tys. PLN w porównaniu do 2016 roku.

Ogólne wskaźniki kosztów działalności ubezpieczeniowej Towarzystwa wzrosły o 2 punkty procentowe w stosunku do roku ubiegłego (w tym w znacznej mierze kosztów akwizycji o 1,7 punktu procentowego) i utrzymały się na poziomie 68,2%.

Towarzystwo poprawiło swój wynik techniczny w zakresie linii biznesowej 12 (ubezpieczenia różnych strat finansowych). Dodatnia zmiana miała miejsce w porównaniu z rokiem ubiegłym o 1.124 tys. PLN. Udział w prowadzonej działalności to 6% całego portfela.

Towarzystwo utrzymało na analogicznym poziomie swoje wskaźniki szkodowości 16,6% w porównaniu do roku ubiegłego (zmiana o (+) 0,4 punktu procentowego).

W poniższej tabeli przedstawione zostały wyniki techniczne osiągnięte przez Towarzystwo w podziale na poszczególne linie biznesu w 2017 roku wraz z informacją porównawczą za rok 2016.

Wynik techniczny - podział na linie biznesu		2016	2017	zmiana
1	Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	-5 451	-4 492	959
2	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	15 269	12 210	-3 059
7	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	1 894	1 452	-442
8	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	185	-115	-300
9	Ubezpieczenia kredytów	6	122	116
12	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	3 146	4 270	1 124
Razem [tys.PLN]		15 049	13 447	-1 602

* zgodność z formularzem S.05.

Wynik ogółem osiągnięty w poszczególnych liniach biznesowych był nieznacznie niższy od wyniku technicznego Towarzystwa (zgodność z formularzem S.05.). Nie zawierał on pozostałych przychodów technicznych w kwocie 21 tys. PLN, rezerwy na wyrównanie szkodowości oraz premii i rabatów łącznie z rezerwą w wysokości 280 tys. PLN. Zawierał natomiast pozostałe koszty działalności lokacyjnej w kwocie 1.570 tys. PLN.

Szczegółowe informacje o przychodach i kosztach poszczególnych linii biznesowych zawierają formularze S.05.01.02-01 oraz S.05.01.02-02 w układzie zgodnym z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji UE 2015/2452 z dnia 02 grudnia 2015, oraz Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2017/2189 z dnia 24 listopada 2017r. Towarzystwo prowadzi działalność jedynie na obszarze RP, dlatego nie wypełniło formularza S.05.02.01.

A3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Poniżej przedstawiono tabele z przychodami i kosztami z działalności lokacyjnej Towarzystwa z informacją porównawczą za rok 2016 oraz wyniki z działalności lokacyjnej bez uwzględniania pozostałych kosztów działalności lokacyjnej w podziale na rodzaje posiadanych lokat finansowych.

Przychody i koszty z działalności lokacyjnej	2016	2017	zmiana
Przychody z lokat, w tym:	7 821	13 962	6 140
Przychody z innych lokat finansowych, w tym:	7 821	5 396	-2 425
- z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	978	881	-97
- z dłużnych papierów wartościowych	6 598	4 277	-2 322
- z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	242	236	-6
- z pozostałych lokat	4	3	-1
Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0	0
Wynik dodatni z realizacji lokat	0	8 566	8 566
Nie zrealizowane zyski z lokat	2 006	1 993	-13
Koszty działalności lokacyjnej, w tym:	4 601	7 599	2 998
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	1 339	1 570	231
Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	3 029	6 029	3 000
Wynik ujemny z realizacji lokat	233	0	-233
Nie zrealizowane straty na lokatach	0	0	0
Wynik z działalności lokacyjnej bez uwzględnienia pozostałych kosztów z działalności lokacyjnej	6 565	9 925	3 360
Wynik z działalności lokacyjnej po uwzględnieniu pozostałych kosztów z działalności lokacyjnej	5 226	8 355	3 129
Razem [tys.PLN]			

Wyniki z działalności lokacyjnej bez uwzględniania pozostałych kosztów działalności lokacyjnej w podziale na rodzaje lokat:

Wynik z działalności lokacyjnej - rodzaj lokaty	2016	2017	zmiana
Obligacje Skarbu Państwa	4 786	11 712	6 925
Pożyczki	1 999	2 046	47
Obligacje korporacyjne	0	850	850
Depozyty bankowe	251	237	-14
Skrypty podporządkowane	1 579	229	-1 350
Dywidendy	609	446	-162
Jednostki uczestnictwa	369	434	65
Udziały w TZ SKOK - odpis	-3 029	-4 977	-1 947
Udziały w Stefczyk Finanse - odpis	0	-1 053	-1 053
Razem * [tys.PLN]	6 565	9 925	3 360

* bez uwzględnienia pozostałych kosztów lokacyjnych

Dane dotyczące rentowności posiadanych aktywów finansowych zamieszczono poniżej w tabeli wraz z informacją porównawczą za rok 2016. Do wyliczenia wskaźników uwzględniono zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny lokat.

Wskaźniki rentowności lokat	2016	2017	zmiana
Wskaźniki rentowności lokat pozycja B bilansu	0,74	3,2	2,5

Dane w [%]

Rentowność lokat dla pozycji B bilansu statutowego wzrosła o 2,5 punktu procentowego w stosunku do roku ubiegłego, na co miały wpływ wyższy dochód z działalności lokacyjnej w porównaniu z ubiegłym rokiem o 16.562 tys. PLN (po uwzględnieniu zmian w kapitale z aktualizacji wyceny).

Poniżej zamieszczono tabelę z informacją dotyczącą zysków i strat z działalności lokacyjnej ujętych bezpośrednio w kapitale własnym (kapitale z aktualizacji wyceny) z informacją porównawczą za rok 2016.

Kapitał z aktualizacji wyceny - rodzaj lokaty	2016	2017	zmiana
Jednostki uczestnictwa	14 057	16 362	2 305
Obligacje Skarbu Państwa	-3 034	1 266	4 300
Skrypty podporządkowane	-171	5	176
Udziały eCard Sp. Z o.o.	-6 249	0	6 249
Obligacje korporacyjne	0	374	374
Aktywa/Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	-897	-3 422	-2 525
Razem * [tys.PLN]	3 706	14 587	10 881

* różnica między wartością rynkową, a skorygowaną ceną nabycia aktywa finansowego

W roku 2017 Towarzystwo odnotowało wzrost kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 10 881 tys. PLN w stosunku do roku poprzedniego.

Na dodatnie odchylenie miała wpływ m.in. korzystna koniunktura na rynku finansowym, a także wyksięgowanie ujemnej wyceny udziału Towarzystwa w jednostce powiązanej eCard Sp. z o. o. w kwocie (-) 6 249 tys. PLN.

Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec 31.12.2017r. wyniósł 14 578 tys. PLN.

W 2017 roku w portfelu Towarzystwa pojawiły się także nowe aktywa finansowe, obligacje korporacyjne.

Poniżej w tabeli zawarto informację dotyczącą inwestycji Towarzystwa związanej z sekurytyzacją w roku 2017 wraz z informacją porównawczą za rok 2016.

Zabezpieczone papiery wartościowe	01.01.2017	zmiana	31.12.2017
Skrypt podporządkowany 26.B.SP	7 303	4 317	2 985
Razem [tys.PLN]	7 303	4 317	2 985

Towarzystwo w 2017 roku było w posiadaniu jednego skryptu podporządkowanego 26.B.SP. nabytego w roku 2014 od spółki Ask Invest S.a.r.l z siedzibą w Luksemburgu.

W ciągu roku 2017 nastąpiła częściowa spłata skryptu w wysokości 4 317 tys. PLN.

Wartość rynkowa skryptu podporządkowanego na dzień 31.12.2017 roku wyniosła 2 985 tys. PLN. Całkowita spłata skryptu nastąpiła w styczniu 2018 roku.

Towarzystwo w najbliższej przyszłości nie planuje zakupu kolejnych skryptów podporządkowanych.

A4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Poniżej w tabeli przedstawiono wynik z pozostałej działalności operacyjnej Towarzystwa za rok 2017 z informacją porównawczą za rok 2016.

Przychody z pozostałej działalności operacyjnej	2016	2017	zmiana
Wynajem składników majątku	297	191	-107
Sprzedaż pozostałych składników majątku	23	204	181
Rozwiązywanie rezerw zwrotów z tytułu zwrotu składek	1 661	915	-747
Pozostałe	101	248	147
Razem [tys.PLN]	2 083	1 557	-526

Wynik z pozostałej działalności operacyjnej wyniósł 1 557 tys. PLN i zmalał w stosunku do roku poprzedniego o 526 tys. PLN, na co wpływ miały głównie malejące odpisy z rezerwy utworzonej w poprzednich latach na niepodjęte zwroty z tytułu ubezpieczeń grupowych.

Umowy leasingowe

Towarzystwo na dzień 31.12.2017 nie posiadało żadnych istotnych umów leasingowych, które wymagałyby ujawnienia.

A5. Wszelkie inne informacje

Saltus T UW przewiduje kontynuację działalności na dotychczasowym rynku docelowym SKOK i ich członków. Po okresie intensywnego spadku w skali działalności SKOK w poprzednich latach ich sytuacja wydaje się zmierzać ku stabilizacji, co pozwala Saltus T UW zakładać utrzymanie poziomu przypisu składki przypisanej brutto w wielkości zbliżonej do roku poprzedniego.

Kontynuowane będą działania Towarzystwa zmierzające do dalszego rozszerzania działalności w obszarze ubezpieczeń medycznych, oraz docierania do wąsko zdefiniowanych innych grup docelowych, w tym podmiotów zakonnych i kościelnych oraz samorządowych.

W efekcie Towarzystwo planuje w 2018 osiągnięcie poziomu składki przypisanej brutto w wysokości 153.881 tys. PLN, wyniku technicznego w kwocie 907 tys. PLN, oraz wyniku netto w wysokości 6.983 tys. PLN.

B. System zarządzania

W niniejszym rozdziale zaprezentowano podstawowe informacje na temat funkcjonującego w Towarzystwie systemu zarządzania.

B1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Organy Towarzystwa

Organami Towarzystwa są: Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza i Zarząd.

Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie jest najwyższą władzą Towarzystwa i wykonuje swoje zadania na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz postanowień Statutu Towarzystwa.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy między innymi:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania zarządu z działalności Towarzystwa, bilansu dla celów rachunkowości oraz rachunku zysków i strat za rok obrotowy,
- 2) podejmowanie uchwał o podziale nadwyżki bilansowej lub pokryciu strat bilansowych za rok obrotowy,
- 3) udzielanie członkom Rady Nadzorczej i Zarządu absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
- 4) powoływanie i odwoływanie Rady Nadzorczej,
- 5) ustalanie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej z racji pełnionych przez nich obowiązków,
- 6) dokonywanie zmian statutu,
- 7) dokonywanie oceny funkcjonowania polityki wynagradzania,
- 8) uchwalanie zmian dotyczących zakresu działalności ubezpieczeniowej,
- 9) podejmowanie uchwał o rozwiązaniu Towarzystwa lub połączeniu z innym Towarzystwem.

Rada Nadzorcza

Stały nadzór nad działalnością Towarzystwa sprawuje Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Zarząd Towarzystwa, reprezentuje Towarzystwo przy zawieraniu umów pomiędzy Towarzystwem a członkami Zarządu oraz reprezentuje Towarzystwo w sporach pomiędzy członkami Zarządu a Towarzystwem.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy stały nadzór nad działalnością Towarzystwa we wszystkich dziedzinach jej działalności, a w szczególności:

- 1) ocena sprawozdania finansowego, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- 2) badanie sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa, badanie wniosków Zarządu co do podziału nadwyżki bilansowej albo pokrycia straty bilansowej,
- 3) składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego sprawozdania pisemnego z wyników powyższej oceny,
- 4) zawieszenie z ważnych powodów w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu,
- 5) delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu nie mogących sprawować swoich obowiązków,
- 6) przygotowanie, uchwalanie i nadzór na realizacją polityki wynagradzania członków Zarządu oraz ustalanie wynagrodzeń członków Zarządu Towarzystwa,
- 7) opracowywanie i przedstawianie raz w roku Walnemu Zgromadzeniu raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Towarzystwie,
- 8) wyrażanie opinii w przedmiocie zawierania przez Towarzystwo transakcji z podmiotami powiązanych z Towarzystwem, istotnie wpływających na sytuację finansową lub prawną Towarzystwa lub prowadzących do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznym majątkiem Towarzystwa,
- 9) wytyczanie ogólnych kierunków polityki ubezpieczeniowej Towarzystwa oraz merytoryczny nadzór nad jej realizacją,
- 10) zatwierdzanie strategii prowadzenia działalności Towarzystwa,
- 11) kształtowanie organizacyjno – finansowych zasad funkcjonowania Towarzystwa,
- 12) wybór biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego Towarzystwa,
- 13) monitorowanie realizacji przyjętych przez Towarzystwo zasad dotyczących dystrybucji ubezpieczeń,
- 14) podejmowanie niezbędnych czynności nadzorczych w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych, istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istnych ryzyk w działalności Towarzystwa, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- 15) ocena stosowania wprowadzonych w Towarzystwie Zasad Ładu Korporacyjnego,

- 16) wyrażanie zgody na powoływanie i odwoływanie przez Zarząd osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego oraz osoby kierującej komórką do spraw zapewnienia zgodności,
- 17) zatwierdzanie strategii zarządzania ryzykiem oraz nadzór na jej realizacją,
- 18) dokonywanie okresowej kontroli adekwatności, efektywności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 19) zatwierdzanie i nadzorowanie realizacji strategii zarządzania ryzykiem w obszarze reasekuracji,
- 20) zatwierdzanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa.

Zasady oraz tryb działania Rady Nadzorczej zostały opisane w Statucie oraz Regulaminie Rady Nadzorczej Towarzystwa.

W okresie od 01 stycznia 2017 r. do 21 listopada 2017 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził:

- 1) Grzegorz Bierecki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- 2) Janusz Ossowski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- 3) Adam Jedliński - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- 4) Lech Lamenta - Członek Rady Nadzorczej,
- 5) Jarosław Bierecki - Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 21 listopada 2017 r. zmarł prof. dr hab. Adam Jedliński pełniący funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej.

Zarząd

Zarząd Towarzystwa działa na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz innych obowiązujących przepisów prawa odnoszących się do działalności prowadzonej przez Towarzystwo, a także Statutu i Regulaminu Zarządu. Zarząd kieruje działalnością Towarzystwa i do jego kompetencji należą wszelkie sprawy niezastrzeżone na mocy przepisów prawa lub postanowień statutu na rzecz innych organów Towarzystwa.

Do kompetencji Zarządu należy w szczególności:

- 1) przyjmowanie członków i prowadzenie ich rejestru,
- 2) zawieranie umów ubezpieczeniowych oraz zaciąganie innych zobowiązań niezbędnych do realizacji zadań Towarzystwa,
- 3) zatwierdzanie ogólnych warunków ubezpieczenia,
- 4) przygotowywanie dokumentacji związanej z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej,
- 5) przygotowanie planów działalności i rozwoju Towarzystwa,
- 6) przygotowywanie planu finansowego Towarzystwa i przedkładanie do zatwierdzenia Radzie Nadzorczej,
- 7) określanie struktury organizacyjnej Towarzystwa,
- 8) lokowanie wolnych środków finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- 9) prowadzenie księgowości Towarzystwa,
- 10) przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu, do zatwierdzenia, rocznego sprawozdania z działalności Towarzystwa, bilansu dla celów rachunkowości oraz rachunku zysków i strat za rok obrotowy,
- 11) zatrudnianie pracowników Towarzystwa,
- 12) nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w Towarzystwie,
- 13) zarządzanie ryzykiem.

W stanie na 31.12.2017r. w skład Zarządu wchodził:

- 1) Krzysztof Kosznik - Wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za Pion Ubezpieczeń i Finansów,
- 2) Grzegorz Buczkowski - Członek Zarządu odpowiedzialny za Pion Korporacyjny,
- 3) Robert Łoś - Członek Zarządu odpowiedzialny za Pion Sprzedaży i Marketingu.

Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Ubezpieczeń i Finansów, który jednocześnie pełni funkcję Dyrektora Finansowego, podlegają następujące obszary: ubezpieczenia (poza portfelem ubezpieczeń zdrowotnych), likwidacja szkód, reasekuracja, rozliczenia z klientem i kontrahentem, finanse, zarządzanie ryzykiem, aktuariat oraz system kontroli wewnętrznej.

Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Korporacyjny, który jednocześnie pełni funkcję Dyrektora Generalnego, podlegają następujące obszary: audyt wewnętrzny, obszar prawny i compliance, administracja, sprawy personalne, obsługa organów władz Towarzystwa, inwestycje oraz nadzór właścicielski, bezpieczeństwo informacji.

Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Sprzedaży i Marketingu, który jednocześnie pełni funkcję Dyrektora Sprzedaży i Marketingu, podlegają następujące obszary: sprzedaż, komunikacja i marketing, infolinia, reklamacje, system zarządzania jakością, IT, ubezpieczenia zdrowotne.

Komitety powołane w Towarzystwie

Obok struktury organizacyjnej zostały powołane komitety: Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem, Komitet Projektowy oraz Komitet Audytu.

Komitet Audytu

Komitet Audytu składający się z trzech członków Rady Nadzorczej, pełni funkcje konsultacyjno-doradcze dla Rady Nadzorczej Towarzystwa w zakresie sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem. Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- 2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- 3) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej,
- 4) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Towarzystwa świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- 5) informowanie Rady Nadzorczej Towarzystwa o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Towarzystwie, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania,
- 6) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego na rzecz Towarzystwa dozwolonych usług niebędących badaniem,
- 7) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,
- 8) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,
- 9) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Towarzystwo,
- 10) przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczącej wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie,
- 11) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Towarzystwie.

Komitet Projektowy

Komitet Projektowy został powołany uchwałą Zarządu, podlegają mu wszystkie inicjatywy projektowe związane z rozwojem strategicznym i rozwojem działalności operacyjnej Towarzystwa. Przewodniczącym Komitetu Projektowego jest członek Zarządu. Szczegółowy zakres funkcjonowania komitetu zawarty jest w regulaminie Komitetu Projektowego.

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem został powołany uchwałą Zarządu a jego celem jest nadzorowanie procesów zarządzania ryzykiem w Towarzystwie. Członkami Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem są: Zarząd, osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem, osoba nadzorująca funkcję aktuarialną oraz Specjalista ds. inwestycji. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- 1) definiowanie, rozwijanie i monitorowanie efektywności Systemu Zarządzania Ryzykiem,
- 2) nadzór nad procesami identyfikacji, pomiaru, monitorowania, kontroli i raportowania ryzyka,
- 3) badanie okresowej informacji przedstawiającej rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Towarzystwa,
- 4) opiniowanie i/lub podejmowanie działań zmierzających do utrzymania głównych ryzyk na akceptowalnym poziomie,
- 5) opiniowanie i/lub podejmowanie działań związanych z wdrożeniem i utrzymywaniem modelu standardowego Towarzystwa,
- 6) podejmowanie decyzji w zakresie funkcjonowania Systemu Zarządzania Ryzykiem w Towarzystwie,
- 7) promowanie Systemu Zarządzania Ryzykiem wśród pracowników Towarzystwa.

Struktura organizacyjna Towarzystwa

Wszystkie zadania dla jednostek organizacyjnych, osób nadzorujących kluczowe funkcje oraz samodzielnych stanowisk określone zostały w Regulaminie organizacyjnym Towarzystwa. Poszczególne osoby posiadają też stosowne pełnomocnictwa nadawane przez Zarząd.

W 2017r. w Towarzystwie zaszły następujące zmiany w strukturze organizacyjnej:

- 1) zmiany w składzie Zarządu,
- 2) kluczową zmianą w Pionie Korporacyjnym było wydzielenie Zespołu Zarządzania Zasobami Ludzkimi, który ma poprawić jakość zarządzania zasobami ludzkimi, dostosować działania do standardów funkcjonujących na rynku w tym poprawić komunikację, motywację pracowników oraz tryb prowadzenia rekrutacji,
- 3) w Pionie Ubezpieczeń i Finansów w ramach Działu Ubezpieczeń powołano nowy Zespół Klienta Instytucjonalnego, który ma rozwinąć współpracę w tym obszarze z instytucjami poza rynkiem SKOK,
- 4) w Pionie Sprzedaży i Marketingu w ramach Działu Klienta Indywidualnego i Bancassurance powołano samodzielne stanowisko ds. rozwoju sprzedaży, którego zadaniem jest poszukiwanie możliwości rozwoju dystrybucji produktów ubezpieczeniowych.

Wprowadzenie powyższych zmian wynikało z konieczności dostosowania struktury organizacyjnej do nowych wyzwań, w szczególności poprawy efektywności sprzedaży i jej rozwoju poza rynek SKOK. Zmiany te nie powinny generować większego ryzyka dla Towarzystwa z wyjątkiem okresu przejściowego, który wymaga dostosowania infrastruktury, wypracowania nowej mapy procesów oraz ponownego zdefiniowania celów operacyjnych, a także zasad działania w omawianych pionach. Zmiana ta daje możliwość, ale nie

gwarancję poprawy efektywności i jakości działania czyli istnieje ryzyko nie osiągnięcia oczekiwanych rezultatów. Obecnie można stwierdzić, że zmiany zostały skutecznie przeprowadzone, ale o efektach można będzie mówić po okresie kilku miesięcy.

Struktura organizacyjna SALTUS TUW przedstawia się następująco:

Członek Zarządu Pion Korporacyjny	Wiceprezes Zarządu Pion Ubezpieczeń i Finansów	Członek Zarządu Pion Sprzedaży i Marketingu
Biuro Zarządu	Zespół Finansowo - Księgowy	Dział Klienta Indywidualnego i Bancassurance
Audyt Wewnętrzny	Dyrektor ds. Ryzyka	Dział Ubezpieczeń Zdrowotnych
Stanowisko ds. inwestycji	Dział Ubezpieczeń	Pełnomocnik Zarządu ds. SZJ i CSR
Pełnomocnik Zarządu ds. nadzoru właścicielskiego	Dział Aktuarialny	Biuro Obsługi Klienta
Dział Prawny i Zapewnienia Zgodności		Dział Obsługi Sieci Sprzedaży
Compliance Officer		Zespół Analiz Biznesowych
Zespół Zarządzania Zasobami Ludzkimi		Dział IT
Zespół Kadr i Płac		Zespół Marketingu
Inspektor Ochrony Danych		
Inspektor ds. BHP i P. POŻ		
Stanowisko ds. Analiz		

W strukturze organizacyjnej Towarzystwo wyodrębniło osoby nadzorujące kluczowe funkcje: Audytora Wewnętrznego, Compliance Officer, Dyrektora Działu Aktuarialnego oraz Dyrektora ds. Ryzyka. Zadania, tryb działania oraz stosowne uprawnienia osób nadzorujących kluczowe funkcje zostały opisane w następnych rozdziałach.

Polityka wynagradzania

Wynagrodzenie dla Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie. Wynagrodzenie dla Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Z kolei nadzór nad polityką wynagradzania pracowników (w szczególności pełniących funkcje kluczowe) sprawuje Zarząd, który z oceny tej polityki przygotowuje raport dla Rady Nadzorczej, która go opiniuje.

Zgodnie z Regulaminem wynagradzania obowiązującym w Towarzystwie wynagrodzenie za pracę odpowiada rodzajowi pracy i wymaganym kwalifikacjom, z uwzględnieniem ilości i jakości wykonywanej pracy. Na wynagrodzenie pracownika składa się wynagrodzenie zasadnicze i miesięczna premia regulaminowa w wysokości nie wyższej niż 20% wynagrodzenia zasadniczego. Wypłata powyższej premii uzależniona jest od staranności, z jaką pracownik wykonuje powierzone mu zadania oraz spełniania warunku przestrzegania zasad wynikających z kodeksu pracy lub regulacji wewnętrznych.

Zmiennym składnikiem wynagrodzenia pracowników jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za sprzedaż jest premia sprzedażowa. Jej wysokość uzależniona jest od:

- 1) realizacji planów sprzedaży,
- 2) osiągnięcia ustalonego wskaźnika zabezpieczenia pożyczek ubezpieczeniami,
- 3) realizacji celów w programach aktywizacji osób wykonujących czynności agencyjne.

Przy ustalaniu wysokości premii oceniana jest również jakość pracy i jeżeli ocena daje podstawy do uznania, że pracownik działa bez uwzględniania interesów klientów, wysokość premii ulega zmniejszeniu. W szczególności ocenia się:

- 1) możliwości wystąpienia w procesie sprzedaży konfliktu interesów,
- 2) liczby wypowiedzianych przez klientów umów ubezpieczenia (tzw. lapy), wynikających m.in. z błędów popełnionych przez pracownika podczas oferowania produktów nieadekwatnych do potrzeb klienta;
- 3) poziom szkodowości,
- 4) wyniki satysfakcji klienta oparte na analizach reklamacji a także badaniach marketingowych,
- 5) praktyki sprzedażowe polegające na budowaniu u klientów poczucia niezbędności umowy ubezpieczenia, poprzez wywieranie presji celem jej zawarcia.

Polityka wynagradzania osób pełniących kluczowe funkcje przewiduje przy przyznawaniu premii uznaniowej zastosowanie korekty w dół w przypadku nadmiernej ekspozycji na obecne bądź przyszłe ryzyka, biorąc pod uwagę profil ryzyka Towarzystwa i koszt kapitału.

Pracodawca oferuje swoim Pracownikom Pracowniczy Program Emerytalny i gwarantuje maksymalną składkę podstawową obciążoną jedynie podatkiem, tj. 7% oskładkowanego wynagrodzenia otrzymywanego od Pracodawcy. Uczestnictwo w programie jest dobrowolne, a przystąpienie do niego warunkowane jest przepracowaniem co najmniej trzech miesięcy u Pracodawcy.

Informacje na temat ważnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi istotny wpływ na Towarzystwo, członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W zakresie transakcji zawartych z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na zakład oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego, Towarzystwo zawarło:

- 1) sześć umów ubezpieczenia z członkami Zarządu Towarzystwa na łączną sumę ubezpieczenia 12 633 tys. PLN,
- 2) dziewiętnaście umów ubezpieczenia z członkami Rady Nadzorczej na łączną sumę ubezpieczenia 22 675 tys. PLN.

Istotne zmiany w systemie zarządzania

- 1) W dniu 21 listopada 2017 r. zmarł członek pełniący funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej. Ponadto, uchwałą z dnia 21 września 2017 r. Walne Zgromadzenie Towarzystwa dokonało zmiany statutu Towarzystwa polegającej na poszerzeniu składu Rady Nadzorczej do 6 osób. Uzupełnienie Rady Nadzorczej o dwóch członków miało miejsce w dniu 26 stycznia 2018 r.
- 2) W 2017 roku skład Zarządu ulegał zmianom. W związku z planowanym przejściem na emeryturę, Katarzyna Bieranowska, członek Zarządu, złożyła z dniem 27 czerwca 2017 r. rezygnację z członkostwa w Zarządzie Towarzystwa. Jednocześnie w lipcu 2017 r. Rada Nadzorcza powołała Roberta Łosia na funkcję Członka Zarządu. Wobec powyższego:
 - a) w okresie od 01 stycznia 2017 r. do 27 czerwca 2017 r. trzyosobowy skład Zarządu tworzyli:
 - i. Krzysztof Kosznik - Wiceprezes Zarządu,
 - ii. Grzegorz Buczkowski - Członek Zarządu,
 - iii. Katarzyna Bieranowska - Członek Zarządu.
 - b) w okresie od 17 lipca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. trzyosobowy skład Zarządu tworzyli:
 - i. Krzysztof Kosznik - Wiceprezes Zarządu,
 - ii. Grzegorz Buczkowski - Członek Zarządu,
 - iii. Robert Łoś - Członek Zarządu.

W związku z powyższym, w 2017r. nastąpiły zmiany w zakresie podziału odpowiedzialności pomiędzy Członkami Zarządu.

- 3) Z uwagi na wejście w życie Ustawy z dnia 11 maja 2017 r., o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1089), w dniu 13 października 2017r. Rada Nadzorcza powołała Komitet Audytu.

Ocena adekwatności systemu zarządzania

W ocenie Towarzystwa system zarządzania opisany w niniejszym dokumencie jest adekwatny do rodzaju, skali i złożoności ryzyk w działalności Towarzystwa.

B2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Towarzystwo powierza wykonywanie zadań z zakresu jego działalności osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie. Określając zakres powierzanych zadań Towarzystwo bierze pod uwagę możliwość właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danej funkcji/stanowisku.

Głównym dokumentem obowiązującym w Towarzystwie opisującym zasady i procedury zapewnienia spełnienia wymogów weryfikacji kwalifikacji i reputacji pracowników pełniących kluczowe funkcje/stanowiska jest „Polityka weryfikacji kwalifikacji i reputacji”, zatwierdzona przez Zarząd Towarzystwa.

Polityka powyższa opisuje:

- 1) sposób i odpowiedzialność na etapie rekrutacji kluczowych pracowników, w tym minimalne kryteria kompetencyjne i reputacyjne dla poszczególnych kluczowych funkcji, które są wyznacznikiem w procesie rekrutacji,
- 2) zasady weryfikacji i uzupełniania wiedzy oraz kwalifikacji osób pełniących kluczowe funkcje/stanowiska.

Dokumentem uzupełniającym do powyższej Polityki jest „Profil stanowiska pracy” przygotowany dla poszczególnych kluczowych funkcji/stanowisk. Przeglądu profili stanowisk pracy, ze szczególnym uwzględnieniem adekwatności do wymagań funkcji/stanowisk kluczowych, dokonuje raz w roku Kierownik Zespołu Zarządzania Zasobami Ludzkimi we współpracy z Zarządem Towarzystwa.

Osoby, które faktycznie zarządzają zakładem lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji podlegają szczególnym zasadom rekrutacji. Podczas rekrutacji kandydaci zobowiązani są przedłożyć do wglądu dokumentację potwierdzającą wiedzę, kwalifikacje, reputację oraz doświadczenie niezbędne na danym stanowisku. W trakcie rekrutacji na kluczowe funkcje Towarzystwo stosuje określone wymagania kompetencyjne i reputacyjne, w szczególności (w zależności od rodzaju stanowiska):

- 1) w ramach podstawowych kryteriów w zakresie doświadczenia i kwalifikacji: odpowiednie wykształcenie, doświadczenie zawodowe, znajomość języków obcych, zarządzanie projektami, niekaralność, posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych, posiadanie niezbędnych licencji
- 2) w ramach wymagań technicznych i kompetencyjnych: znajomość branży finansowo-ubezpieczeniowej, wysoko rozwinięte kompetencje menedżerskie w dedykowanych obszarach, wysokie umiejętności interpersonalne, komunikacyjne i analityczne, wiedza nt procesów biznesowych,

Osoby pełniące kluczowe dla Towarzystwa funkcje/stanowiska podlegają regularnej ocenie pracowniczej. Podczas przeprowadzania oceny kompetencji brane są pod uwagę w szczególności:

- 1) wiedza specjalistyczna niezbędna do realizowania powierzonych zadań w ramach pełnionej kluczowej funkcji/stanowiska,

- 2) jakość wykonywanych zadań,
- 3) stopień oraz sposób realizacji założonych celów,
- 4) nastawienie na podnoszenie kwalifikacji,
- 5) zaangażowanie w promowanie postaw proaktywnej współpracy.

Podczas przeprowadzania weryfikacji reputacji, brane są pod uwagę w szczególności:

- 1) postępowanie zgodnie z systemem wartości, zasadami i regułami obowiązującymi w Towarzystwie,
- 2) dbałość o wizerunek Towarzystwa,
- 3) otrzymane nagrody oraz upomnienia i kary,
- 4) analiza opinii dotyczących postawy pracownika pozyskanych od współpracowników i kontrahentów.

W przypadku stwierdzenia luki w wiedzy bądź kwalifikacjach, przełożony ustala ścieżkę rozwoju mającą na celu usunięcie stwierdzonych braków i we współpracy ze Specjalistą ds. Szkoleń Pracowników wnioskuje do Zarządu o wyrażenie zgody na doksztalcanie.

W przypadku niespełnienia wymogów w zakresie reputacji, Zarząd przeprowadza analizę stopnia naruszenia wymogu i, wspólnie z ocenianym, ustala możliwości skorygowania postawy ocenianego.

W przypadku rażącego naruszenia powyższych wymogów, właściwy organ władzy Towarzystwa (w zależności od kluczowej funkcji/stanowiska) może podjąć decyzję o rozwiązywaniu stosunku pracy lub innego stosunku cywilnoprawnego.

B3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

System Zarządzania Ryzykiem Towarzystwa obejmuje strategie, procesy oraz procedury niezbędne do identyfikowania, pomiaru, monitorowania, zarządzania i raportowania ryzyk.

Jednym z podstawowych dokumentów w Systemie Zarządzania Ryzykiem jest Strategia zarządzania ryzykiem, która zawiera następujące elementy:

- 1) podstawowe definicje ryzyka i kategorii ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo,
- 2) odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem (model trzech linii obrony przed ryzykiem),
- 3) apetyt na ryzyko,
- 4) zasady zarządzania ryzykiem,
- 5) charakterystyka cyklu zarządzania ryzykiem,
- 6) częstotliwość aktualizacji dokumentu,
- 7) wykaz dokumentów powiązanych (m. in. dokumenty opisujące szczegółowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka).

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Komitet Audytu oraz Radę Nadzorczą Towarzystwa, która raz na kwartał otrzymuje od osoby nadzorującej funkcję zarządzania ryzykiem Raport ryzyka zawierający informacje o profilu ryzyka w Towarzystwie oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem. Ponadto, raz na dwa miesiące Członek Rady Nadzorczej spotyka się z osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem w celu omówienia bieżącej sytuacji w obszarze ryzyka a następnie informacje te referuje podczas posiedzenia Rady Nadzorczej.

Zarząd Towarzystwa odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Towarzystwo w zakresie zarządzania ryzykiem. Zarząd

podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Towarzystwa oraz uchwała regulacje niezbędne do wdrożenia efektywnego Systemu Zarządzania Ryzykiem.

W ramach Systemu Zarządzania Ryzykiem Zarząd powołał Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem. Skład Komitetu oraz jego zadania zostały opisane w części B1.

Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

pierwsza linia obrony – obejmuje bieżące zarządzanie ryzykiem na poziomie jednostek i komórek organizacyjnych. Czynności te realizowane są przez wszystkie biznesowe i operacyjne jednostki organizacyjne Towarzystwa, w szczególności przez Dyrektorów Działów / Kierowników Zespołów pełniących funkcję Właścicieli ryzyk, natomiast pozostali pracownicy Towarzystwa odpowiedzialni są za przestrzeganie zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Towarzystwie w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń.

druga linia obrony – obejmuje inicjowanie oraz koordynowanie określonych działań zarządczych związanych z zarządzaniem ryzykiem i systemem kontroli wewnętrznej, w tym compliance, tj. tworzenie metod, narzędzi, procesów zarządzania ryzykiem. W ramach drugiej linii obrony szczególną rolę w procesie pełni Dyrektor ds. Ryzyka (osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem) oraz Compliance Officer (osoba nadzorująca funkcję compliance).

Funkcja zarządzania ryzykiem realizowana jest w Towarzystwie przez samodzielne stanowisko Dyrektora ds. Ryzyka umiejscowione w strukturze organizacyjnej w Pionie Finansów i Ubezpieczeń. Dyrektor ds. Ryzyka jest osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem i odpowiada w szczególności za:

- 1) rozwój strategii, metod, procesów i procedur identyfikacji, oceny, monitorowania i kontroli ryzyk, na jakie narażone jest Towarzystwo,
- 2) rozwijanie i utrzymanie systemu zarządzania ryzykiem,
- 3) opracowanie, wdrożenie i rozwijanie metodologii i procesów systemu kontroli wewnętrznej,
- 4) monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) odpowiedzialność za proces przeprowadzania własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA),
- 6) dążenie do optymalnego wykorzystania systemu zarządzania ryzykiem w procesie podejmowania decyzji przez Zarząd Towarzystwa,
- 7) sporządzanie sprawozdań dotyczących ryzyka dla Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej oraz organów nadzoru,
- 8) podejmowanie inicjatyw zmierzających do propagowania kultury zarządzania ryzykiem w Towarzystwie.

trzecia linia obrony – obejmuje audyt wewnętrzny, który przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem oraz mechanizmów kontrolnych wbudowanych w działalność Towarzystwa. Funkcja ta realizowana jest przez Audytora Wewnętrznego.

Cykl zarządzania ryzykiem w Towarzystwie obejmuje następujące etapy: identyfikacja, ocena, postępowanie z ryzykiem oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka.

Celem identyfikacji ryzyka jest zapewnienie kompletnej i spójnej identyfikacji wszystkich, potencjalnie istotnych ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo, zarówno cyklicznie, jak i w trybie ad-hoc. Właściciele ryzyk (pierwsza linia obrony) odpowiadają za proces identyfikacji ryzyk i weryfikowania wcześniej zidentyfikowanych ryzyk. Są oni także odpowiedzialni za zapewnienie, że ryzyka są właściwie udokumentowane.

Dyrektor ds. Ryzyka, wspólnie z Właścicielami ryzyk, opracowuje katalog ryzyk stanowiący przegląd potencjalnych ryzyk dla każdej kategorii, które są istotne dla organizacji. Katalog ryzyk podlega corocznej, a w razie konieczności – w trybie ad-hoc, aktualizacji przez Dyrektora ds. Ryzyka we współpracy z Właścicielami ryzyk.

Celem pomiaru ryzyka jest dokonanie pełnej i systematycznej oceny wszystkich zidentyfikowanych ryzyk. Pomiar ryzyka dokonuje się po uwzględnieniu wszystkich podjętych działań minimalizujących ryzyko (mechanizmów kontrolnych ryzyka), zatem ocenie podlega ryzyko netto. W zależności od kategorii ryzyka pomiar odbywa się na podstawie eksperckiej wiedzy osób zaangażowanych w proces zarządzania ryzykiem (ocena jakościowa) lub z wykorzystaniem formuły standardowej (ocena ilościowa). Ocena jakościowa ryzyka netto prowadzona jest przy użyciu dwóch parametrów: prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz skutku (dla obu parametrów Towarzystwo stosuje skale pięciostopniowe) natomiast ocena ilościowa ryzyk prowadzona jest przy użyciu formuły standardowej. Na bazie wyników oceny prawdopodobieństwa i skutku wyznacza się istotność ryzyka i przyjmuje właściwą reakcję na ryzyko.

W Towarzystwie przyjęto następujące sposoby postępowania z ryzykiem: unikanie, ograniczanie, transfer, akceptacja ryzyka. Właściciele ryzyka są odpowiedzialni za zapewnienie, że stosowane przez nich środki ograniczające ryzyko są zgodne ze strategią ryzyka oraz innymi regulacjami wewnętrznymi.

Celem monitorowania ryzyka jest ustalenie w szczególności czy podejmowane działania minimalizujące ryzyko skutkują oczekiwanymi rezultatami oraz czy nie doszło do zmian w poziomie ryzyka. Za proces monitorowania ryzyk odpowiedzialni są Właściciele ryzyk.

Raportowanie ryzyk w Towarzystwie dzieli się na raportowanie cykliczne oraz raportowanie ad hoc. Raportowanie ad hoc służy uzupełnieniu cyklicznego procesu przepływu informacji, aby w szczególnych przypadkach umożliwić szybki obieg informacji. Częstotliwość oraz zakres raportów zostały określone w dokumentach opisujących zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk. Za raportowanie ryzyk odpowiedzialni są Właściciele ryzyka, odbiorcami jest Dyrektor ds. Ryzyka, Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Zarząd.

W ramach apetytu na ryzyko Towarzystwo wdrożyło szereg limitów jak i Kluczowych Wskaźników Ryzyka dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Szczegółowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zostały opisane w części C. niniejszego sprawozdania.

Towarzystwo dokonuje własnej oceny ryzyka i wypłacalności (dalej: „ORSA”) nie rzadziej, niż raz w roku. W przypadku, gdy wyniki ORSA odbiegają od progów akceptowalnych przez Towarzystwo, Zarząd Towarzystwa może zlecić inną częstotliwość. Każdorazowo, Zarząd aktywnie uczestniczy w procesie przeprowadzania ORSA, kieruje jej przebiegiem i weryfikuje jej wyniki a następnie dokonuje przeglądu oceny i zatwierdza jej wyniki.

Głównym celem ORSA jest zapewnienie, że w Towarzystwie dokonywany jest proces oceny wszystkich ryzyk, na jakie Towarzystwo jest narażone oraz określenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Aby to osiągnąć, niezbędne jest istnienie w Towarzystwie właściwych procesów monitorowania i szacowania ryzyk oraz wyznaczania ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, a także zapewnienie, że wyniki tych procesów stanowią istotną składową procesów decyzyjnych w Towarzystwie. Przeprowadzenie procesu ORSA, w szczególności przeprowadzenie oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, wymaga wkładu od większości jednostek organizacyjnych, zarówno biznesowych i operacyjnych (pierwsza linia obrony) jak i jednostek / stanowisk nadzorczych (druga linia obrony) jak i audytora wewnętrznego (trzecia linia obrony).

przed ryzykiem). Celem ORSA jest też analiza związku między profilem ryzyka, limitami tolerancji ryzyka i ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności.

Towarzystwo przeprowadza proces ORSA wykorzystując aktualną dokumentację obowiązującą w Towarzystwie, w szczególności:

- 1) strategię zarządzania ryzykiem, politykami i procedurami opisującymi zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- 2) politykę ORSA,
- 3) politykę zarządzania kapitałem,
- 4) zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych,
- 5) procedurę badania jakości danych.

Towarzystwo uwzględnia w ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności wszystkie istotne ryzyka na jakie jest narażone i na które może być narażone w perspektywie średnio- / ewentualnie długoterminowej jak również ryzyka nie ujęte w formule standardowej, niezależnie od tego czy są to ryzyka mierzalne czy też trudnomierzalne takie jak ryzyko strategiczne, czy też ryzyko reputacyjne.

Dokonując oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności Towarzystwo podejmuje decyzje odnośnie do metod służących do zarządzania i ograniczania ryzyka: czy są to zwiększone wymogi kapitałowe Towarzystwa, czy też inne techniki ograniczania ryzyk.

ORSA dostarcza m.in. informacji na temat obecnego profilu ryzyka Towarzystwa, przewidywanego rozwoju profilu ryzyka a także wynikających z tego tytułu potrzeb kapitałowych zatem jest uwzględniana przez Towarzystwo w procesie podejmowania strategicznych decyzji. Towarzystwo uwzględnia zatem wyniki ORSA oraz wnioski uzyskane w trakcie procesu tej oceny co najmniej w ramach zarządzania kapitałem, planowania działalności, opracowywania i tworzenia produktów ubezpieczeniowych.

Towarzystwo dokumentuje proces podejmowania kluczowych decyzji oraz czy w jakim zakresie została uwzględniona ORSA. Dokumentacja ta uwzględnia wpływ kluczowych decyzji na przyszłe wymogi kapitałowe oraz sposób w jaki Towarzystwo zamierza pozyskać ewentualnie potrzebny zwiększony kapitał. Zatem w ORSA, Towarzystwo uwzględnia planowaną strategię działalności Towarzystwa i kluczowe decyzje oraz na odwrót przy tworzeniu strategii działalności Towarzystwa i przy podejmowaniu kluczowych decyzji są uwzględniane wyniki / rekomendacje wynikające z Raportu ORSA.

Elementem strategii biznesowej Towarzystwa jest strategia zarządzania ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności i ustawowymi wymogami kapitałowymi, strategia ta jest zintegrowana z zarządzaniem wszystkimi istotnymi ryzykami, na które Towarzystwo jest (lub może być) narażone. Stąd też wyniki ORSA są uwzględniane w zarządzaniu Towarzystwem, w szczególności w podejmowaniu decyzji strategicznych.

Podsumowując, Towarzystwo wdrożyło system zarządzania ryzykiem, który w szczególności:

- 1) obejmuje strategię, procesy oraz procedury niezbędne do identyfikowania, pomiaru, monitorowania, zarządzania i raportowania istotnych ryzyk, na jakie narażone jest Towarzystwo,
- 2) określa role i odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem na każdym poziomie organizacji,
- 3) jest dostosowany do struktury organizacyjnej oraz z procesów decyzyjnych zachodzących w Towarzystwie,
- 4) uwzględnia strategiczne cele Towarzystwa, w tym strategię zarządzania ryzykiem,
- 5) obejmuje stosowanie skutecznych mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka.

Biorąc pod uwagę powyższe Towarzystwo ocenia, iż wdrożony system zarządzania ryzykiem jest zorganizowany adekwatnie do skali i charakteru prowadzonej działalności.

B4. System kontroli wewnętrznej

System Kontroli Wewnętrznej Towarzystwa ma na celu zapewnienie skuteczności i efektywności działania Towarzystwa, prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także wiarygodnej sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego oraz zgodności działania z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi. Opiera się on na następujących obszarach i procesach:

- 1) środowisko kontroli,
- 2) identyfikacja i ocena ryzyka,
- 3) mechanizmy kontrolne,
- 4) informacja i komunikacja,
- 5) monitorowanie.

System kontroli wewnętrznej bada i zwiększa efektywność działania procesów oraz systemu zarządzania organizacją. Organizacja i zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w poszczególnych jednostkach organizacyjnych mają na celu ciągłą analizę przebiegu i rezultatów pracy poszczególnych pracowników i zespołów. Jest to codzienne, regularne weryfikowanie wszystkich czynności w celu zapewnienia ich zgodności z procedurami i mechanizmami kontrolnymi, które umożliwiają zarządzanie istotnymi ryzykami operacyjnymi.

System Kontroli Wewnętrznej został opisany w dokumencie System Kontroli Wewnętrznej i został zatwierdzony przez Zarząd.

Struktura systemu kontroli wewnętrznej zbudowana jest w oparciu o trzy linie obrony, reprezentowane przez trzy funkcje: Właściciel / Lider Procesu operacyjnego / biznesowego (operacyjnie zarządza ryzykiem w podległym obszarze / procesie), Dyrektor ds. Ryzyka (koordynuje i monitoruje ocenę ryzyka i mechanizmów kontrolnych) i Audytor Wewnętrzny (niezależny od działalności operacyjnej, bada poprawność oraz efektywność mechanizmów kontrolnych ryzyka). Główna odpowiedzialność za ryzyko i jego kontrolę spoczywa na Zarządzie.

Punkt wyjścia dla systemu kontroli wewnętrznej stanowią kluczowe procesy realizowane przez organizację oraz istotne ryzyka operacyjne. Pełnomocnik Zarządu ds. SZJ i CSR aktualizuje Listę procesów zachodzących w organizacji oraz Listę Właścicieli / Liderów Procesów.

Procesy zawierające istotne ryzyka są analizowane przez Właściciela / Lidera Procesu, który przypisuje mechanizmy kontrolne do każdego kluczowego ryzyka (identyfikacja mechanizmu kontrolnego wraz z informacjami: opis mechanizmu, kto go realizuje, z jaką częstotliwością, jaki jest dowód na jego przeprowadzenie, gdzie jest on opisany i gdzie archiwizujemy dokumentację), przeprowadza samocenę ryzyka i mechanizmów kontrolnych, oraz definiuje i wdraża środki zaradcze (o ile są konieczne). Właściciel / Lider Procesu odpowiedzialny jest za cykliczne monitorowanie i informowanie Dyrektora ds. Ryzyka o poziomie ryzyka i realizacji zaleceń zdefiniowanych podczas procesu samooceny ryzyka i mechanizmów kontrolnych.

Proces opisany powyżej przebiega w cyklu rocznym i jest aktualizowany w miarę potrzeb. W przypadku wystąpienia znaczących zmian w działalności i strategii organizacji lub wszelkich istotnych zdarzeń, samoocenę ryzyka i mechanizmów kontrolnych przeprowadza się w trybie ad-hoc.

Dyrektor ds. Ryzyka dokonuje przeglądu systemu kontroli wewnętrznej oraz przygotowuje raporty systemu kontroli wewnętrznej dla odpowiednich podmiotów. Ponadto, Dyrektor ds. Ryzyka, mając na celu zapewnienie właściwego działania systemu kontroli wewnętrznej, współpracuje z Audytorem Wewnętrznym, Compliance Officerem i Pełnomocnikiem Zarządu ds. SZJ i CSR. Wymiana informacji ma na celu, w szczególności:

- 1) monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej (polityk, procedur, zasad, itp.), w tym badania czy ustalony w Towarzystwie system kontroli wewnętrznej jest wdrażany i przestrzegany,
- 2) monitorowanie i badanie, czy polityki, procedury, zasady, itp., stanowiące system kontroli wewnętrznej, są adekwatne i skuteczne dla prawidłowego działania Towarzystwa i oceny ryzyk,
- 3) podejmowaniu wspólnych działań korygujących i zapobiegawczych, jako mechanizmu wspierającego Właścicieli / Liderów procesów.

Realizacja współpracy, o której mowa powyżej, odbywa się w formie spotkań cyklicznych, doraźnych oraz mailowego przekazywania informacji.

Towarzystwo zidentyfikowało kluczowe procesy biznesowe i wspierające. W ramach tych procesów każda jednostka organizacyjna i biznesowa opracowuje i wdraża dokumentację dotyczącą danego procesu, tj. strategię, regulaminy, polityki, instrukcje, procedury, wytyczne, etc. Wdrażany w Towarzystwie System Kontroli Wewnętrznej kładzie duży nacisk na konieczność opracowania i wdrożenia dokumentacji opisującej przebieg kluczowych procesów, funkcjonujące w nich mechanizmy kontrolne ograniczające poziom ryzyk operacyjnych, konieczność zbierania dowodów potwierdzających przeprowadzenie czynności kontrolnych i ich archiwizację zapewniając dostępność do nich w krótkim czasie.

Compliance Officer

Funkcja compliance realizowana jest w Towarzystwie przez samodzielne stanowisko Compliance Officera umiejscowione w strukturze organizacyjnej Towarzystwa w Pionie Członka Zarządu odpowiedzialnego za Pion Korporacyjny. Compliance Officer nadzoruje funkcję compliance, jest wspierany przez pracowników Działu Prawnego i Zapewnienia Zgodności.

Funkcja zapewnienia zgodności z przepisami działa na podstawie Polityki zapewnienia zgodności (Compliance), która określa zadania Compliance Officera, w tym stałe doradztwo, monitorowanie oraz raportowanie z zakresu zapewnienia zgodności (zmiany otoczenia prawnego, zgłaszanie nieprawidłowości i identyfikacja konfliktów interesów, sprawy sądowe). Powyższa polityka określa również umiejscowienie Compliance Officera, który w ramach samodzielnego stanowiska podlega wyłącznie Zarządowi i ma zapewniony dostęp do posiedzeń organu zarządzającego i nadzorującego z prawem głosu, formułowania uwag i składania dokumentów. Polityka zawiera również planowane działania funkcji zgodności z przepisami, uwzględniające wszystkie odpowiednie obszary działalności Towarzystwa oraz ich ekspozycję na ryzyko związane z przestrzeganiem przepisów. Do takich działań należą: szkolenia pracowników, przesyłanie Alertów Prawnych, bieżące doradzanie w zakresie zgodności z przepisami, opiniowanie regulacji wewnętrznych, warunków produktów ubezpieczeniowych, wsparcie przy rozpatrywaniu reklamacji, weryfikacja korespondencji z organami nadzoru.

W ramach funkcji zapewnienia zgodności obowiązuje również Polityka zarządzania konfliktami interesów oraz Kodeks etyki pracowników.

Podsumowując, Compliance Officer odpowiada w szczególności za:

- 1) opracowywanie i wdrażanie dokumentacji z zakresu Compliance,
- 2) monitoring prawa i regulacji wewnętrznych, w tym cykliczny monitoring regulacji wewnętrznych i zgłaszanie potrzeb i wskazówek co do modyfikacji ich treści,
- 3) opiniowanie regulacji wewnętrznych, umów pod kątem ryzyka zgodności z prawem,
- 4) zarządzanie konfliktami interesów,

- 5) aktualizacja wiedzy pracowników na temat zmian w regulacjach wpływających na prowadzenie działalności Towarzystwa,
- 6) współpraca z jednostkami organizacyjnymi Towarzystwa w celu zapewnienia zgodności realizowanych procesów z obowiązującymi regulacjami i zasadami etyki,
- 7) przeciwdziałanie naruszaniu obowiązujących przepisów prawa poprzez opracowywanie wewnętrznych przepisów i regulacji,
- 8) monitorowanie, rejestrowanie i informowanie Zarządu, Dyrektora ds. Ryzyka, audytora wewnętrznego o wszelkich ryzykach braku zgodności procesów zachodzących w Towarzystwie.

B5. Funkcja audytu wewnętrznego

Audyt wewnętrzny realizowany jest w Towarzystwie przez samodzielne stanowisko Audytora Wewnętrznego (1 pracownik zatrudniony na ½ etatu) umiejscowione w strukturze organizacyjnej Towarzystwa w Pionie Członka Zarządu odpowiedzialnego za Pion Korporacyjny. Audytor Wewnętrzny nadzorujący funkcję audytu wewnętrznego podlega administracyjnie/formalnie Dyrektorowi Generalnemu, a funkcjonalnie - Zarządowi Towarzystwa.

Audytor Wewnętrzny odpowiada w szczególności za:

- 1) dostarczanie niezależnej i obiektywnej oceny adekwatności i efektywności systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz ładu organizacyjnego,
- 2) opracowywanie - poprzez podejście oparte na ryzyku - i przedkładanie do zatwierdzenia przez Zarząd i Komitet Audytu rocznego planu audytu wewnętrznego,
- 3) przeprowadzanie audytów wewnętrznych zgodnie z zatwierdzonym przez Zarząd i Komitet Audytu rocznym planem audytów wewnętrznych,
- 4) przeprowadzanie audytów doraźnych oraz zadań o charakterze doradczym - które nie były ujęte w rocznym planie audytów wewnętrznych – z własnej inicjatywy, na wniosek Zarządu lub któregośkolwiek z jego członków,
- 5) sporządzanie raportów z przeprowadzanych audytów wewnętrznych,
- 6) wydawanie zaleceń na podstawie przeprowadzonych audytów wewnętrznych wraz z określeniem czasu na wdrożenie zalecanych zmian oraz osób odpowiedzialnych,
- 7) sporządzanie kwartalnych i rocznych sprawozdań dla Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu w zakresie wykonania celów audytu wewnętrznego, rocznego planu audytu oraz statusu wdrożenia zaleceń wydawanych przez audytora wewnętrznego w wyniku przeprowadzanych zadań audytowych,
- 8) sporządzanie rocznego sprawozdania dla Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu na temat oceny systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz ładu organizacyjnego Towarzystwa.

O wynikach audytów wewnętrznych oraz o wydanych na tej podstawie rekomendacjach informowany jest Zarząd Towarzystwa, który podejmuje ostateczną decyzję w zakresie działań, które mają być podjęte w odniesieniu do zaleceń audytu wewnętrznego. Zarząd Towarzystwa decyduje, które rekomendacje po audycie wewnętrznym będą realizowane i zatwierdza je Uchwałą Zarządu, zapewniając, iż osoby wskazane, jako odpowiedzialne za ich realizację, zostaną do tego zobowiązane.

Rada Nadzorcza Towarzystwa oraz Komitet Audytu Towarzystwa są informowana o wydanych i zatwierdzonych przez Zarząd rekomendacjach w sprawozdaniach kwartalnych funkcji audytu wewnętrznego. Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu w sprawozdaniach kwartalnych otrzymują również informacje o statusie wdrożenia rekomendacji po wcześniejszych audytach.

Niezależność audytu wewnętrznego zapewniona jest poprzez zapisy obowiązującego Regulaminu Audytu Wewnętrznego, w tym m.in. Punkt VI, podpunkt 4: "Działalność audytu wewnętrznego powinna być wolna od ingerencji w zakres audytu, sposób przeprowadzania czynności audytorskich oraz komunikowanie rezultatów". Sposób organizacji oraz umiejscowienie w strukturze organizacyjnej zapewniają niezależność funkcji audytu wewnętrznego. Audytor Wewnętrzny ma zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem, Radą Nadzorczą i Komitetem Audytu. Ponadto, Audytor Wewnętrzny nie łączy wykonywania zadań funkcji audytu wewnętrznego z innymi funkcjami należącymi do systemu zarządzania.

B6. Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna realizowana jest w Towarzystwie przez Dział Aktuarialny umiejscowiony w strukturze organizacyjnej w Pionie Finansów i Ubezpieczeń. Osobą nadzorującą tę funkcję jest Dyrektor Działu Aktuarialnego, który odpowiada w szczególności za:

- 1) nadzór nad ustalaniem wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości,
- 2) koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- 3) nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności w przypadku stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego,
- 4) zapewnienie adekwatności metod i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- 5) porównywanie najlepszych oszacowań w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- 6) nadzór nad wyliczaniem kapitałowego wymogu wypłacalności,
- 7) informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- 8) wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- 9) wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- 10) udział we wdrażaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem.

Uprawnienia funkcji aktuarialnej:

- 1) dostęp do wszelkich danych gromadzonych przez Towarzystwo niezbędnych do realizacji zadań funkcji aktuarialnej,
- 2) dostęp do wszelkich regulacji wewnętrznych Towarzystwa niezbędnych do realizacji zadań funkcji aktuarialnej.

B7. Outsourcing

Towarzystwo opracowało i wdrożyło Politykę współpracy z podmiotami zewnętrznymi w ramach której określono zakres odpowiedzialności oraz zasady postępowania i kryteria uwzględniane przy wyborze, zawarciu umowy, nadzorowaniu współpracy z podmiotem zewnętrznym realizującym działania w ramach outsourcingu. Stosowane w Towarzystwie zasady dopuszczają możliwość powierzenia w drodze outsourcingu:

- 1) następujących funkcji należących do systemu zarządzania, które jednocześnie uznaje za podstawowe i ważne: funkcji zarządzania ryzykiem, funkcji compliance, funkcji aktuarialnej.

Towarzystwo nie przewiduje możliwości zlecenia w drodze outsourcingu funkcji audytu wewnętrznego.

- 2) następujących czynności ubezpieczeniowych:
 - a) zawieranie umów ubezpieczenia, a także wykonywanie tych umów,
 - b) składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia – tę czynność ubezpieczeniową Towarzystwo uznaje za podstawową i ważną,
 - c) ustalanie składek i prowizji należnych z tytułu umów ubezpieczenia,
 - d) ocena ryzyka w ubezpieczeniach osobowych i ubezpieczeniach majątkowych,
 - e) wypłacanie odszkodowań i innych świadczeń należnych z tytułu umów ubezpieczenia,

- f) prowadzenie kontroli przestrzegania przez ubezpieczających lub ubezpieczonych, zastrzeżonych w umowie lub w ogólnych warunkach ubezpieczeń, obowiązków i zasad bezpieczeństwa odnoszących się do przedmiotów objętych ochroną ubezpieczeniową,
- g) prowadzenie postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych związanych z wykonywaniem umów ubezpieczenia,
- h) ustalanie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych,
- i) ustalanie wysokości szkód oraz rozmiaru odszkodowań oraz innych świadczeń należnych uprawnionym z umów ubezpieczenia,
- j) ustalanie wartości przedmiotu ubezpieczenia,
- k) zapobieganie powstawaniu albo zmniejszenie skutków zdarzeń losowych oraz finansowanie tych działań z funduszu prewencyjnego.

Wśród zasad, którymi kieruje się Towarzystwo podczas procesu zlecenia wykonania usług dostawcy jak i monitorowania wywiązywania się insourcera z powierzonych zadań, są w szczególności:

- 1) konieczność przeprowadzenia analizy korzyści i zagrożeń związanych z outsourcingiem,
- 2) konieczność przeprowadzenia analizy złożonych ofert przez insourcera pod kątem spełnienia ustalonych przez Towarzystwo wymogów zawartych w zapytaniu ofertowym oraz oceny samego insourcera, jako podmiotu świadczącego usługi w zakresie realizacji procesu,
- 3) zastosowanie kluczowych, z góry ustalonych przez Towarzystwo, zapisów w umowie pomiędzy Towarzystwem a insourcerem,
- 4) opracowanie strategii postępowania na wypadek konieczności natychmiastowego wstrzymania przez insourcera realizacji procesu (tzw. „exit plan”),
- 5) konieczność zawiadamiania organu nadzoru o zamiarze zawarcia umowy w przypadku outsourcingu funkcji należących do systemu zarządzania oraz podstawowych lub ważnych czynności,
- 6) konieczność prowadzenia nadzoru nad prawidłowym wykonywaniem zawartej umowy zgodnie ze stosowanymi w Towarzystwie kryteriami,
- 7) przeprowadzanie regularnej oceny insourcera.

W 2017r. Towarzystwo zlecało w ramach outsourcingu czynność uznaną za podstawową lub ważną - składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia - trzem podmiotom zewnętrznym podlegającym jurysdykcji polskiej.

B8. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

C. Profil ryzyka

Profil ryzyka opisuje rodzaje ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo oraz stopień narażenia na te ryzyka. Zawiera on, w szczególności, opis sposobów zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Do istotnych ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo, należą ryzyka: aktuarialne, rynkowe, kredytowe, płynności, strategiczne, konkurencji, operacyjne, reputacji i zarażenia. Spośród powyższych Towarzystwo uwzględnia w obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności następujące ryzyka: ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe, ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyko operacyjne.

Szczegółowe zasady zarządzania ryzykami znajdują się w sekcjach C1 – C6.

Opis istotnych koncentracji ryzyka

Towarzystwo zidentyfikowało następujące istotne koncentracje ryzyka:

- 1) W ramach ryzyka aktuarialnego - w portfelu ubezpieczeń bancassurance występuje istotna koncentracja branżowa - Towarzystwo jest związane biznesowo z podmiotami z Systemu SKOK. Materializacja ryzyka reputacji w ramach Systemu SKOK może pociągnąć za sobą materializację ryzyka rezygnacji z umów w Towarzystwie. W ubezpieczeniach majątkowych występują obiekty o wysokich

sumach ubezpieczenia (ryzyko katastroficzne). Ponadto, Towarzystwo jest narażone na koncentrację zdarzeń dotyczących ryzyk o małych sumach ubezpieczenia w różnych liniach biznesu (ryzyko koncentracji wypadków, ryzyko powodzi),

- 2) ryzyko kredytowe wynikające z działalności lokacyjnej (koncentracja wobec pojedynczych emitentów, geograficzna oraz branżowa)
- 3) ryzyko kredytowe w obszarze reasekuracji (ryzyko niewykonania zobowiązania przez reasekuratora).

Towarzystwo zarządza wymienionymi ryzykami poprzez dywersyfikację, cesję i system limitów. Ryzyka zostały uwzględnione w kapitałowym wymogu wypłacalności¹.

Testy warunków skrajnych / odwrócone testy warunków skrajnych

Niezależnie od regularnych, kwartalnych naliczeń SCR, Towarzystwo przeprowadza testy warunków skrajnych. W 2017 roku przeprowadzone zostały testy według stanu na dzień 31.12.2016r. zgodnie z Metodą przeprowadzania testów warunków skrajnych 2016 opublikowaną przez UKNF oraz testy warunków skrajnych w ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności Towarzystwo (ORSA) wg stanu na 30.09.2017r.

W ramach ORSA przeprowadzone zostały następujące testy, którym poddane zostały dane finansowe i kapitałowe Towarzystwa:

- 1) test warunków skrajnych – niewypłacalność największego kontrahenta, skutkująca materializacją ryzyk aktuarialnego (rezygnacji z umów) i kredytowego. Szczegóły testu znajdują się w rozdziale C.3.,
- 2) odwrócony test warunków skrajnych dla zaangażowania lokat w akcje pojedynczego kontrahenta, szczegółowy opis testu znajduje się w rozdziale C.2.

W przypadku żadnego z wyżej wymienionych testów Towarzystwo nie stwierdziło spadku środków własnych poniżej wymogów kapitałowych.

C1. Ryzyko aktuarialne

Celem zarządzania ryzykiem aktuarialnym jest właściwa selekcja ryzyk jakie Towarzystwo zamierza przyjąć do ubezpieczenia oraz ustalenie składki ubezpieczeniowej na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich zobowiązań Towarzystwa wynikających z tytułu zawieranych umów ubezpieczenia oraz kosztów wykonywania prowadzonej działalności ubezpieczeniowej.

Odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem aktuarialnym ponosi Dyrektor Działu Ubezpieczeń, który:

- 1) wskazuje na czynniki ryzyka, które należy wziąć pod uwagę podczas tworzenia lub modyfikacji produktów ubezpieczeniowych,
- 2) w porozumieniu z Aktuariuszem określa limity sum ubezpieczenia, dopuszczalne zniżki akwizycyjne do taryfy składki oraz potrzebę scedowania całości lub części ryzyka innemu zakładowi ubezpieczeń (reasekuratorowi),
- 3) nadzoruje adekwatność i prawidłowość wykonania procedur underwritingowych,
- 4) w porozumieniu z Aktuariuszem wnioskuje do Zarządu o zmianę taryfy lub o podjęcie innych działań w przypadku niekorzystnych wskaźników finansowych danego produktu ubezpieczeniowego.

Podczas identyfikacji ryzyka aktuarialnego Dział Ubezpieczeń przeprowadza analizę istniejącego portfela ubezpieczeń. We współpracy z odpowiednimi jednostkami organizacyjnymi, np. Działem Aktuarialnym, ocenia się czy nastąpiły jakiekolwiek zmiany czynników wewnętrznych lub zewnętrznych, które potencjalnie mogą wpływać na bieżący portfel ubezpieczeń, w tym zmiany w regulacjach prawnych, zwiększona częstotliwość występowania szkody, inna średnia długość życia itp. Ocenie podlega również potencjalny

¹ Z wyjątkiem ryzyka koncentracji geograficznej i branżowej lokat, które zgodnie z założeniami leżącymi u podstaw formuły standardowej nie są brane pod uwagę.

wpływ tych zmian na ogólne ryzyko akuarialne. Podobnie przeprowadza się analizę nowego biznesu oraz jego potencjalne oddziaływanie na ryzyko akuarialne.

Podstawowym zadaniem oceny jest zidentyfikowanie najistotniejszych postaci ryzyka i zagrożeń, określenie prawdopodobieństwa ich wystąpienia, funkcjonujących organizacyjnych i technicznych środków ochrony oraz ukazanie poszczególnych czynników składowych ryzyka. Sposób prowadzenia oceny, zakres informacji i stopień uszczegółowienia analizy jest uzależniony od rodzaju i zakresu wnioskowanej ochrony ubezpieczeniowej, rodzaju prowadzonej działalności przez ubezpieczającego, poziomu ekspozycji na określone zagrożenia oraz wielkości i wartości planowanych do ochrony ubezpieczeniowej składników.

Zawieranie umów ubezpieczenia odbywa się w granicach posiadanych kompetencji. Zakres uprawnień i wysokość limitów akceptacyjnych określone są w indywidualnych pełnomocnictwach i uzależnione od pełnionych funkcji oraz rodzaju ubezpieczenia/grupy ubezpieczeń.

Limity akceptacyjne ustalane są na poszczególne grupy ubezpieczeń/rodzaje ubezpieczeń i określają maksymalne sumy ubezpieczenia/sumy gwarancyjne w OWU poszczególnych produktów, do wysokości, których mogą być zawierane ubezpieczenia.

Ryzyka wyłączone z obligatoryjnej umowy reasekuracyjnej mogą być przyjęte do ubezpieczenia pod warunkiem zapewnienia fakultatywnego pokrycia reasekuracyjnego lub zgody Dyrektora Działu Ubezpieczeń na pozostawienie ryzyka na udziale własnym Towarzystwa.

Przyjęte techniki ograniczania ryzyka akuarialnego:

- 1) monitorowanie i analiza wskaźników (szkodowość, poziom kosztów administracyjnych, akwizycji) oraz pozostałych pozycji rachunku technicznego (w ujęciu produktowym jak i grup ubezpieczeń),
- 2) stosowanie limitów na produkt, które zostały określone w pełnomocnictwach na danym szczeblu pracownika, underwriting i rzetelna ocena ryzyka ubezpieczeniowego w trakcie przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, szkolenia pracowników biorących udział w ocenie ryzyka,
- 3) weryfikacja, czy umowa reasekuracyjna jest zgodna ze strategią ryzyka oraz innymi wewnętrznymi regulacjami,
- 4) monitorowanie realizacji poszczególnych zaleceń wydanych po audycie ubezpieczeniowym, stosowanie limitów na produkt, które zostały określone w pełnomocnictwach na danym szczeblu pracownika, underwriting i rzetelna ocena ryzyka ubezpieczeniowego w trakcie przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, szkolenia pracowników biorących udział w ocenie ryzyka czy umowa reasekuracyjna są zgodne ze strategią ryzyka oraz innymi wewnętrznymi regulacjami.

Pomiar ryzyk akuarialnych odbywa się za pomocą formuły standardowej. Wartości poszczególnych składowych SCR dotyczących ryzyka akuarialnego znajdują się w poniższych tabelach (wartości porównywane są ze stanem na 31.12.2016r.).

Ryzyko ubezpieczeniowe - 2016	2017	Komentarz
ubezpieczenia majątkowe		
Ryzyko składki i rezerw	30 086	27 444
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	2 907	3 916
Ryzyko katastroficzne	18 651	23 243
Dywersyfikacja	-12 376	-14 258
Ryzyko ubezpieczeniowe	39 269	40 345

Ryzyko ubezpieczeniowe - ubezpieczenia zdrowotne	2016	2017	Komentarz
Ryzyko składki i rezerw	138 660	133 624	ryzyko spadło proporcjonalnie do zmniejszającego się biznesu
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	11 960	13 005	wzrost wynika z poprawiającej się rentowności portfela (w szczególności ze zmian w ujmowaniu kosztów administracyjnych)
Ryzyko katastroficzne	10 447	10 012	ryzyko na stabilnym poziomie
Dywersyfikacja	-7 475	-7 166	
Ryzyko ubezpieczeniowe	142 147	137 102	

Właściciel ryzyka odpowiedzialny jest za zapewnienie, że wybrane przez niego środki ograniczające ryzyko są zgodne ze strategią ryzyka oraz innymi wewnętrznymi regulacjami.

Raportowanie ryzyk, statusu wdrażania akcji mitygujących odbywa się regularnie, zarówno do Dyrektora ds. Ryzyka, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem jak i do Zarządu.

Towarzystwo nie korzysta ze spółek celowych.

C2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest jednym z obszarów ryzyka inwestycyjnego. Zarządzanie ryzykiem inwestycyjnym opisuje Polityka zarządzania ryzykiem inwestycyjnym i Regulamin działalności lokacyjnej.

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie potencjalnych strat Towarzystwa spowodowanych wahaniami cen i wahaniami zmienności cen, zobowiązań i instrumentów finansowych.

Towarzystwo stosuje zasadę „ostrożnego inwestora” lokując środki głównie w obligacje Skarbu Państwa. Obligacje Skarbu Państwa stanowią 53,0% wartości lokat. Zgodnie z treścią Regulaminu działalności lokacyjnej, Towarzystwo lokuje środki finansowe w taki sposób, aby osiągnąć jak największy stopień bezpieczeństwa, jakości i rentowności, przy jednoczesnym zachowaniu płynności. Dotyczy to w szczególności aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego i kapitałowego wymogu wypłacalności.

Właścicielem ryzyka inwestycyjnego jest Dyrektor Generalny, który jest odpowiedzialny za właściwe zarządzanie tym ryzykiem, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka inwestycyjnego na akceptowalnym poziomie.

Decyzje o składzie portfela inwestycyjnego podejmuje Dyrektor Generalny, zgodnie z limitami zawartymi w Regulaminie działalności lokacyjnej.

Czynności wykonawcze w zakresie działalności lokacyjnej Towarzystwa realizuje Dyrektor Generalny w zakresie i na zasadach określonych w Regulaminie działalności lokacyjnej. Czynności monitorujące oraz analizujące dokonane inwestycje (ryzyko / rentowność) realizuje Specjalista ds. Inwestycji i wyniki raportuje do Zarządu, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem i Dyrektora ds. Ryzyka. Wykonywanie działalności lokacyjnej zostało również powierzone profesjonalnemu podmiotowi zewnętrznemu – Union Investment TFI SA – na zasadach określonych umownie, uwzględniających postanowienia zawarte w dokumentacji Towarzystwa.

Towarzystwo identyfikuje ryzyko koncentracji branżowej dla spółek powiązanych z systemem SKOK. W przypadku zamiaru zwiększenia inwestycji (akcje, udziały, dłużne papiery wartościowe, pożyczki) w aktywa

spółek należących do systemu SKOK o wartości przekraczającej 1 mln zł., Specjalista ds. Inwestycji i / lub pracownik Działu Aktuarnego przeprowadza analizę wpływu inwestycji na spełnienie limitów inwestycyjnych i / lub testy stresu służące określeniu wpływu tych ekspozycji na spełnienie wymogów wypłacalności. Wyniki analizy przedstawiane są Zarządowi. Na ich podstawie Zarząd podejmuje decyzję o podjęciu bądź rezygnacji z analizowanej inwestycji.

Specjalista ds. Inwestycji odpowiada za monitoring ryzyka inwestycyjnego oraz za raportowanie do Dyrektora ds. Ryzyka, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem oraz do Zarządu. Monitoring polega na sprawdzeniu zgodności zaangażowania Towarzystwa w poszczególne rodzaje lokat z limitami wewnętrznymi i zewnętrznymi określonymi w Tabeli limitów inwestycyjnych i zatwierdzonymi przez Zarząd.

Ponadto, Specjalista ds. Inwestycji, pracownicy Zespołu Finansowo-Księgowego i Działu Aktuarnego dostarczają Zarządowi wszelkich informacji niezbędnych do podejmowania decyzji w obszarze zarządzania ryzykiem inwestycyjnym. Zarząd, przed dokonaniem inwestycji, może zwrócić się do Specjalisty ds. Inwestycji i / lub pracownika Działu Aktuarnego o przeprowadzenie dodatkowych analiz i / lub testów stresu obrazujących wpływ planowanej inwestycji na zmianę ryzyka oraz zgodność z limitami.

Towarzystwo zdefiniowało limity dla ryzyka rynkowego. Limity zawarte zostały w Tabeli limitów inwestycyjnych zatwierdzonej przez Zarząd Towarzystwa. Limity wynikają z wewnętrznych regulacji Towarzystwa. Dotyczą głównie zaangażowania Towarzystwa w poszczególne rodzaje lokat.

Dział Aktuarny przesyła do Dyrektora ds. Ryzyka, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Zarządu Towarzystwa raporty dotyczące wyników testów stresu, zawierających wskaźniki wypłacalności po zajęciu szoków. Przynajmniej raz na kwartał Specjalista ds. Inwestycji przekazuje Zarządowi Towarzystwa również informacje o udziale poszczególnych rodzajów inwestycji w portfelu inwestycyjnym. W przypadku przekroczenia ustalonych wartości progowych, raport uzupełniany jest o szczegółowy opis sytuacji.

W ramach ryzyka rynkowego przeprowadzona analiza stanu aktywów na dzień 31.12.2017r. nie wykazała konieczności zmian dotychczasowej polityki zarządzania tym obszarem.

Wartości kapitałowych wymogów wypłacalności dla ryzyk inwestycyjnych zawiera poniższa tabela (wartości porównywane ze stanem na 31.12.2016r.).

Ryzyko rynkowe	2016	2017	Komentarz
Ryzyko stopy procentowej	11 719	9 040	spadek ryzyka wynika z malejącego udziału papierów dłużnych o stałym oprocentowaniu w portfelu Towarzystwa
Ryzyko cen akcji	31 564	48 329	wzrost ryzyka jest następstwem wzrostu wartości godziwej akcji typu 2
Ryzyko cen nieruchomości	0	0	brak ryzyka
Ryzyko spreadu kredytowego	19 656	13 873	ryzyko spadło ze względu na zmniejszający się udział skryptów dłużnych w aktywach Towarzystwa
Ryzyko koncentracji aktywów	60 626	63 431	wzrost wynika z pojawienia się udziałów w Dotcard sp. z o.o. w 2017 roku
Ryzyko walutowe	6 542	6 554	ryzyko na stabilnym poziomie
Dywersyfikacja	-50 264	-52 258	

Ryzyko rynkowe

79 842

88 969

Odwrócony test warunków skrajnych dla zaangażowania lokat w akcje pojedynczego kontrahenta

Towarzystwo przeprowadziło odwrócony test warunków skrajnych dotyczący zwiększenia zaangażowania w akcje jednego emitenta powodujące wzrost ryzyk rynkowych: cen akcji oraz koncentracji, przy relatywnie niewielkim spadku innych ryzyk rynkowych.

W ramach testu określone zostały wartości kwot zaangażowania w akcje przy których wskaźnik wypłacalności Towarzystwa (pokrycie SCR środkami własnymi) spadnie poniżej 150% oraz poniżej 100%.

W celu nabycia akcji przyjęte zostanie upłynnianie lokat (z pominięciem akcji i udziałów nienotowanych znajdujących się w portfelu) w następującej kolejności:

- 1) Obligacje Skarbu Państwa
- 2) Jednostki funduszy inwestycyjnych

Odwrócone testy stresu są naliczane w oparciu o dane zaprognozowane według stanów na 2017-09-30, 2018-09-30 i 2019-09-30, przy szoku zachodzącym w danym dniu.

Wartości podstawowych danych finansowych Towarzystwa po zastosowaniu szoków przedstawia poniższa tabela:

dane w tys. PLN	znane	prognozowane			
data na którą wymóg został naliczony	2017-09-30	2017-09-30 po szoku	2018-09-30	2019-09-30	
Aktywa	713 768	713 768	784 317	791 962	
Zobowiązania	275 160	275 160	276 205	261 339	
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	438 608	438 608	508 112	530 623	
SCR	167 398	438 464	498 956	500 121	
MCR	41 850	109 616	124 739	125 030	
Współczynnik EOF(SCR)/SCR	262%	100,0%	101,8%	106%	
Współczynnik EOF(MCR)/MCR	1048%	400%	407%	424%	
Wartość aktywów na zakup akcji nienotowanych jednego emitenta prowadząca do spadku wskaźnika wypłacalności do 150%		Obligacje Skarbu Państwa na kwotę 229 mln. PLN			
		Zamiana całości obligacji Skarbu Państwa (za około 319 mln. PLN) oraz Jednostek w funduszach inwestycyjnych na kwotę około 93 mln. PLN.			
Wartość aktywów na zakup akcji nienotowanych jednego emitenta prowadząca do spadku wskaźnika wypłacalności do 100%		W przypadku zamiany całości obligacji i jednostek w funduszach inwestycyjnych za kwotę 451 mln. PLN Towarzystwo zachowa około 102% wypłacalności			
		W przypadku zamiany całości obligacji i jednostek w funduszach inwestycyjnych za kwotę 451 mln. PLN Towarzystwo zachowa około 106% wypłacalności			

Wyniki odwróconego testu stresu wskazują, że przy konwersji około 230 mln. PLN z obligacji Skarbu Państwa na akcje nienotowane jednego emitenta Towarzystwo zachowa wskaźniki wypłacalności na bezpiecznym poziomie 150%. Przy konwersji wszystkich obejmowanych testem aktywów wskaźniki wypłacalności pozostaną powyżej 100%. Przyczyną braku pojawienia się niewypłacalności mimo znaczącego zwiększenia się ryzyka koncentracji oraz cen akcji są wysoka nadwyżka kapitałowa Towarzystwa oraz efekt dywersyfikacji pomiędzy ryzykami ubezpieczeniowymi, a rynkowymi.

Niezależnie, w przypadku chęci zaangażowania środków w akcje nienotowane należy rozpatrywać ryzyka nieobjęte formułą standardową, m.in. ryzyko płynności oraz ryzyko koncentracji branżowej.

C3. Ryzyko kredytowe

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest minimalizacja ryzyka utraty części aktywów.

Właścicielem ryzyka kredytowego jest Zarząd, który jest odpowiedzialny za właściwe zarządzanie ryzykiem kredytowym, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka kredytowego na akceptowalnym poziomie.

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym Towarzystwo stosuje zasadę „ostrożnego inwestora” lokując środki głównie w obligacje Skarbu Państwa. Obligacje Skarbu Państwa na dzień 31.12.2017r. stanowiły 263,6% wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Zgodnie z treścią Regulaminu działalności lokacyjnej, Towarzystwo lokuje środki finansowe w taki sposób, aby osiągnąć jak największy stopień bezpieczeństwa, jakości i rentowności, przy jednoczesnym zachowaniu płynności. Dotyczy to w szczególności aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego i kapitałowego wymogu wypłacalności.

Zarząd deleguje część zadań związanych z monitorowaniem ryzyka kredytowego:

- 1) monitoring poziomu ryzyka kredytowego i zgodności z przyjętymi limitami – Specjalista ds. Inwestycji,
- 2) przeprowadzanie testów stresu w obszarze ryzyka kredytowego – pracownik Działu Aktuarnego.

Maksymalne łączne sumy na ryzyku dla pojedynczego reasekuratora o danym ratingu określa Polityka reasekuracji.

Limity wyznaczające maksymalną wartość inwestycji wobec danego emitenta lub grupy emitentów powiązanych a także wobec danego rodzaju inwestycji (w tym inwestycji narażonych na ryzyko spreadu \ reasekuratora oraz ryzyka kredytowego – koncentracji aktywów.

Dodatkowo, raz na kwartał Specjalista ds. Inwestycji przeprowadza testy stresu zakładające niewypłacalność pozostałych kontrahentów, w tym ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych.

Przynajmniej raz na kwartał pracownik Działu Aktuarnego wylicza wartość wymogu kapitałowego dla ryzyk kredytowych Towarzystwa, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ponadto, w przypadku planów inwestycyjnych obejmujących inwestycje w papiery wartościowe obarczone ryzykiem spreadu kredytowego i/lub ryzykiem koncentracji branżowej aktywów (papiery emitowane przez spółki powiązane z systemem SKOK), pracownik Działu Aktuarnego i / lub Specjalista ds. Inwestycji przeprowadza analizę wpływu inwestycji na spełnienie limitów inwestycyjnych i/lub testy stresu służące określeniu wpływu tych ekspozycji na spełnienie wymogów wypłacalności. Wyniki analizy przedstawiane są Dyrektorowi ds. Ryzyka oraz Zarządowi. Na ich podstawie Zarząd podejmuje decyzję o podjęciu bądź rezygnacji z analizowanej inwestycji.

W ramach ryzyka kredytowego:

- 1) portfel reasekuracji oraz rating reasekuratora są stabilne
- 2) brak należności przeterminowanych przekraczających 100 tys. zł. na jednego kontrahenta

- 3) analiza stanu aktywów na dzień 31.12.2017r. nie wskazują na konieczność zmian dotychczasowej polityki zarządzania tym obszarem.

Wartości kapitałowych wymogów wypłacalności dla ryzyk inwestycyjnych zawiera poniższa tabela (komentarze powstały na podstawie porównywania danych do bilansu otwarcia):

Pozostałe ryzyka	2016	2017	Komentarz
Ryzyko niewykonania zobowiązań kontrahenta przez	701	2 513	wzrost ryzyka wynika m.in. ze wzrostu ekspozycji na udziale reasekuratora w LOB 7

Wartości kapitałowych wymogów wypłacalności dla ryzyka spreadu kredytowego i ryzyka koncentracji aktywów zostały zaprezentowane w rozdziale dot. ryzyka rynkowego.

Test warunków skrajnych – niewypłacalność największego kontrahenta

Towarzystwo przeprowadziło test warunków skrajnych dotyczący niewypłacalności największego kontrahenta. Przy modelowaniu przyszłej sytuacji finansowej Towarzystwa wynikającej z niewypłacalności największego kontrahenta przyjęto następujące założenia:

- 1) Natychmiastowa, na 2017-09-30, likwidacja największego kontrahenta skutująca mniejszymi obrotami w przyszłości
- 2) Zwrot 20% środków znajdujących się w rezerwie składek, wynikających z umów z tym kontrahentem, powiązanych z pożyczkami
- 3) Towarzystwo nie odzyskuje prowizji należnych w związku ze zwracanymi składkami
- 4) Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia pozostaje na pierwotnie zakładanym poziomie
- 5) Zwracane środki pomniejszają w pierwszej kolejności obligacje, następnie jednostki funduszy inwestycyjnych w portfelu Towarzystwa
- 6) Koszty administracyjne Towarzystwa pozostają na stałym poziomie
- 7) W kolejnych latach prognozowane składki w liniach biznesu 2 i 12 spadają o 50%
- 8) Pozostałe parametry portfela, takie jak duracja, convexity, struktura wiekowa ubezpieczonych pozostają bez zmian.

Dodatkowo, Towarzystwo rozpatrzyło wariant 2 testu, w ramach którego przed upadkiem nabyło obligacje podporządkowane największego kontrahenta za kwotę 60 mln. zł, sprzedając w tym celu obligacje skarbowe. Środki przeznaczone na zakup obligacji nie są odzyskiwane.

Poniższe tabele zawierają zestawienie podstawowych danych finansowych po przeprowadzeniu opisanego powyżej testu:

dane w tys. PLN	znane	Prognozowane – wariant 1		
		Bez zakupu obligacji podporządkowanych		
data na którą wymóg został naliczony	2017-09-30	2017-09-30 po szoku	2018-09-30 po szoku	2019-09-30 po szoku
Aktywa	755 838	671 412	678 034	576 558
Zobowiązania	277 225	269 171	251 400	214 518
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	478 613	402 242	426 633	362 040
SCR	161 344	147 295	143 555	122 553

MCR	40 336	36 824	35 889	30 638
Współczynnik EOF(SCR)/SCR	297%	273%	297%	295%
Współczynnik EOF(MCR)/MCR	1187%	1092%	1189%	1182%

dane w tys. PLN		Prognozowane – wariant 2 z zakupem obligacji podporządkowanych			
data na którą został naliczony	wymóg znane 2017-09-30	2017-09-30 po szoku	2018-09-30 po szoku	2019-09-30 po szoku	
Aktywa	755 838	611 412	618 034	516 255	
Zobowiązania	277 225	269 171	251 400	214 518	
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	478 613	342 242	366 633	301 737	
SCR	161 344	147 295	139 479	118 634	
MCR	40 336	36 824	34 870	29 658	
Współczynnik EOF(SCR)/SCR	297%	232%	263%	254%	
Współczynnik EOF(MCR)/MCR	1187%	929%	1051%	1017%	

Po zejściu szoku natychmiastowej niewypłacalności największego kontrahenta Towarzystwo zachowa współczynniki wypłacalności na bezpiecznym poziomie przynajmniej w dwuletnim horyzoncie czasowym, niezależnie od przyjętego wariantu. Taka perspektywa czasowa umożliwia pozyskanie nowych kontrahentów lub rozwinięcie nowych linii biznesu.

C4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest jednym z obszarów ryzyka inwestycyjnego. Zarządzanie ryzykiem inwestycyjnym opisuje Polityka zarządzania ryzykiem inwestycyjnym i Regulamin działalności lokacyjnej

Celem zarządzania płynnością jest utrzymywanie portfela lokat w taki sposób, aby zawsze Towarzystwo mogło wypełniać terminowo swoje zobowiązania nie będąc zmuszonym do sprzedaży aktywów ze stratą nie do zaakceptowania. W przypadku zagrożenia brakiem płynności Zarząd może podjąć decyzję o przedterminowej sprzedaży aktywów, co może spowodować stratę Towarzystwa.

Towarzystwo stosuje zasadę „ostrożnego inwestora” lokując środki głównie w obligacje Skarbu Państwa. Zgodnie z treścią Regulaminu działalności lokacyjnej, Towarzystwo lokuje środki finansowe w taki sposób, aby osiągnąć jak największy stopień bezpieczeństwa, jakości i rentowności, przy jednoczesnym zachowaniu płynności.

Towarzystwo utrzymuje nadwyżkę płynności. Obligacje Skarbu Państwa, jako bezpieczne i płynne aktywa, na dzień 31.12.2017r. stanowiły 263,6% wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W związku z dużą płynnością obligacji skarbowych i wysokim wskaźnikiem pokrycia tymi papierami rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, Towarzystwo nie identyfikuje istotnych ryzyk w obszarze płynności.

Towarzystwo nie zidentyfikowało również istotnych koncentracji w obszarze ryzyka płynności.

Właścicielem ryzyka inwestycyjnego jest Dyrektor Generalny, który jest odpowiedzialny za właściwe zarządzanie tym ryzykiem, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka inwestycyjnego na akceptowalnym poziomie.

Decyzje o składzie portfela inwestycyjnego podejmuje Dyrektor Generalny, zgodnie z limitami zawartymi w Regulaminie działalności lokacyjnej.

Czynności wykonawcze w zakresie działalności lokacyjnej Towarzystwa realizuje Dyrektor Generalny w zakresie i na zasadach określonych w Regulaminie działalności lokacyjnej. Czynności monitorujące oraz analizujące dokonane inwestycje (ryzyko / rentowność) realizuje Specjalista ds. Inwestycji i wyniki raportuje do Zarządu. Wykonywanie działalności lokacyjnej zostało również powierzone profesjonalnemu podmiotowi zewnętrznemu – Union Investment TFI SA – na zasadach określonych umownie, uwzględniających postanowienia zawarte w dokumentacji Towarzystwa.

Towarzystwo zdefiniowało limity dla ryzyka płynności. Limity zawarte zostały w Tabeli limitów inwestycyjnych zatwierdzonej przez Zarząd Towarzystwa. Limity wynikają z wewnętrznych regulacji Towarzystwa. Dotyczą głównie zaangażowania Towarzystwa w poszczególne rodzaje lokat.

Towarzystwo nie szacuje osobno wymogów kapitałowych dla ryzyka płynności.

Towarzystwo nie zakłada, że ryzyko płynności wzrośnie w wyniku przepływów związanych ze składkami otrzymanymi w przyszłości. Łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek w poszczególnych liniach biznesowych wynosi (dane w tys. PLN):

Oczekiwane zyski z przyszłych składek	2016	2017
1. Ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych	0	0
2. Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	388	293
7. Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	218	127
12. Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	26	362
RAZEM	631	782

C5. Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest optymalizacja efektywności operacyjnej poprzez minimalizację strat operacyjnych, racjonalizację kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Towarzystwa na zdarzenia od niego niezależne.

Zgodnie z funkcjonującym w Towarzystwie Systemem Kontroli Wewnętrznej oraz Systemem Zarządzania Ryzykiem, Właścicielami ryzyka operacyjnego są poszczególni Właściciele/Liderzy procesów, którzy odpowiedzialni są w szczególności za:

- 1) prowadzenie kontroli poprawności realizowanych operacji i ich zgodności z wewnętrznymi regulacjami,
- 2) operacyjną efektywność mechanizmów kontrolnych,
- 3) identyfikację, analizę (w tym samoocenę) oraz kontrolę wszystkich kluczowych ryzyk operacyjnych występujących w procesie w ramach podległego obszaru odpowiedzialności,
- 4) opracowywanie i aktualizację procedur, wytycznych i instrukcji opisujących przebieg realizowanych procesów, mechanizmy kontrolne ryzyka operacyjnego oraz proponowanie zmian w tym zakresie,
- 5) cykliczne monitorowanie i informowanie Dyrektora ds. Ryzyka o poziomie ryzyka i realizacji zaleceń zdefiniowanych podczas analizy ryzyk operacyjnych,
- 6) raportowanie Dyrektorowi ds. Ryzyka zdarzeń wpływających na wzrost poziomu ryzyka operacyjnego,

- 7) definiowanie działań mających utrzymywać ryzyko operacyjne na akceptowalnym poziomie, w szczególności w przypadku, gdy mechanizmy kontrolne nie zostały dotychczas zdefiniowane, są niewystarczające bądź nieopisane.

Monitorowanie ryzyk operacyjnych obejmuje w szczególności:

- 1) badanie poprawności przebiegu kluczowych procesów zachodzących w Towarzystwie – realizowane głównie przez Właścicieli / Liderów procesów z udziałem Dyrektora ds. Ryzyka oraz Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Jakością oraz CSR, Audytora Wewnętrznego,
- 2) analiza luk w procesach i regulacjach wewnętrznych przeprowadzana podczas wypełniania ankiety BION, wydawanie rekomendacji dla Właścicieli / Liderów procesów – realizowane przez Dyrektora ds. Ryzyka,
- 3) weryfikację projektów regulacji wewnętrznych pod kątem zgodności z wymogami Systemu Kontroli Wewnętrznej – realizowane przez Dyrektora ds. Ryzyka,
- 4) weryfikację projektów regulacji wewnętrznych pod kątem zgodności z innymi wewnętrznymi regulacjami oraz przepisami prawa – realizowane przez Compliance Officer'a,
- 5) monitorowanie zmian w przepisach prawa, powiadamianie o zmianach właściwych pracowników – realizowane przez Compliance Officer'a,
- 6) weryfikację czy istnieją mechanizmy kontrolne ryzyk oraz ich skuteczność i efektywność – realizowane przez Właścicieli / Liderów procesów, Dyrektora ds. Ryzyka oraz Audytora Wewnętrznego,
- 7) weryfikację realizacji wydanych Właścicielom / Liderom procesów zaleceń w ramach prowadzonej analizy ryzyk operacyjnych i mechanizmów kontrolnych tych ryzyk – realizowane przez Dyrektora ds. Ryzyka,
- 8) prowadzenie rejestru ryzyk i zdarzeń na podstawie zgłoszeń pracowników – realizowane przez Dyrektora ds. Ryzyka,
- 9) weryfikację KRI – realizowane przez Dyrektora ds. Ryzyka,
- 10) bieżącą wymianę informacji pomiędzy Dyrektorem ds. Ryzyka, Pełnomocnikiem ds. SZJ i CSR, Compliance Officer'em i Audytorem Wewnętrznym w zakresie spostrzeżeń dotyczących poprawności przebiegu procesów zachodzących w Towarzystwie i ryzyk operacyjnych z nimi związanych.

Obok Właścicieli/Liderów procesów wszyscy pracownicy Towarzystwa zobowiązani są do bieżącego zarządzania ryzykiem operacyjnym poprzez identyfikację ryzyk występujących na danym stanowisku pracy, wykonywanie zadań zgodnie z procedurami i instrukcjami oraz podnoszenie swoich kwalifikacji.

W ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym Towarzystwo wprowadziło szereg KRI dotyczących:

1) obszaru IT:

- dostępność kluczowych systemów
- średni czas obsługi incydentów IT
- liczba nieudanych backupów dziennych
- odporność systemów na ataki.

W analizowanym okresie Towarzystwo nie odnotowało negatywnych odchyleń powyższych wskaźników.

2) obszaru zasobów ludzkich

- rotacja kadry kierowniczej
- rotacja pozostałych pracowników

Z powyżej wymienionych wskaźników oba wskaźniki odchyliły się od wielkości akceptowalnej jednakże nie wpłynęło to na ciągłość działania procesów realizowanych przez te osoby.

3) obszaru nadużyć (fraudów)

- nadużycia wewnętrzne (celowe działanie pracownika polegające na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku, obejściu regulacji, przepisów prawa lub przepisów wewnętrznych Towarzystwa)
- nadużycia zewnętrzne (celowe działanie osoby trzeciej polegające na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych)

W analizowanym okresie Towarzystwo nie odnotowało nadużyć zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych.

4) obszaru compliance

- zmiany w otoczeniu prawnym.

Powyższy wskaźnik odchylił się od akceptowalnych wartości gdyż doszło do zmian otoczenia prawnego, ze względu na:

- a) wdrożenie RODO i niepewność, co do ostatecznego kształtu przepisów krajowych, w tym wyłączeń dla sektora finansowego,
- b) projekt ustawy o jawności życia publicznego (ma wejść w życie 01.03.2018, choć nie rozpoczął się proces legislacyjny) pod kątem działalności sygnalistów, polityk antykorupcyjnych w relacji z pracownikami, jak i kontrahentami oraz kar za niewdrożenie polityk i mechanizmów wymaganych przez ustawę.

Towarzystwo prowadzi rejestr reklamacji oraz skarg klientów. W cyklach półrocznych liderzy procesów analizują liczbę i przyczyny reklamacji oraz podejmują stosowne działania wynikające z analiz. Sposób przyjmowania i postępowania z reklamacjami oraz ich gromadzenia i przetwarzania opisuje „Procedura rozpatrywania reklamacji”.

W zakresie ryzyka operacyjnego Dyrektor ds. Ryzyka przedstawia Zarządowi Towarzystwa informację z procesu identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego – przynajmniej raz w roku lub na żądanie Zarządu. Informacja ta jest elementem sporządzanego raz na kwartał Raportu ryzyka.

Zarząd Towarzystwa raz w roku przekazuje Radzie Nadzorczej sprawozdanie z funkcjonowania Systemu Kontroli Wewnętrznej, który jest jednocześnie oceną systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Towarzystwo nie zidentyfikowało istotnych koncentracji w obszarze ryzyka operacyjnego.

Wycena ryzyka operacyjnego zgodna z formułą standardową znajduje się w poniższej tabeli (komentarze powstały na podstawie porównywania danych do bilansu otwarcia):

Pozostałe ryzyka	2016	2017	Komentarz
Ryzyko operacyjne	4 745	5 071	ryzyko na stabilnym poziomie

C6. Pozostałe istotne ryzyka

W ramach Filara 2 Towarzystwo identyfikuje również następujące kategorie ryzyka: ryzyko konkurencji, ryzyko zarażenia, ryzyko utraty reputacji oraz ryzyko strategiczne.

Ryzyko konkurencji

Za zarządzanie ryzykiem konkurencji, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka na akceptowalnym poziomie odpowiada Dyrektor Działu Klienta Indywidualnego i Bancassurance. Ponieważ trudno jest oszacować wpływ finansowy ryzyka konkurencji na działalność Towarzystwa, Towarzystwo wyraża skutek wpływu ryzyka na nie w sposób jakościowy.

Identyfikacja ryzyka następuje poprzez analizę zdefiniowanych KRI's dla ryzyka konkurencji. Przykłady monitorowanych KRI:

- 1) monitoring i analiza produktów konkurencji,
- 2) analiza utrzymania rynku, w ramach której badane są wskaźniki stopy odnowień czy też stosunek zawartych umów do złożonych ofert,
- 3) analiza taryf składek,

- 4) monitoring nowowprowadzanych i planowanych zmian prawnych oraz nowych i planowanych regulacji wpływających na warunki konkurowania.

Z powyżej wymienionych wskaźników jedynie wskaźnik utrzymania rynku odchylił się od wielkości planowanej a głównym tego powodem jest wysoka aktywność firm konkurencyjnych na rynku podobnych ubezpieczeń.

Towarzystwo identyfikując ryzyko i identyfikując czynniki wpływające na ryzyko, definiuje działania wynikające z konkretnych ryzyk / zdarzeń mając na celu redukcję już istniejącego ryzyka i / lub redukcję czynników wpływających na ryzyko. Podejmowane działania są regularnie monitorowane i status ich jest raportowany do Dyrektora ds. Ryzyka, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Zarządu.

Oszacowanie ryzyka dokonywane jest raz na kwartał.

Główne techniki ograniczania ryzyka konkurencji to w szczególności:

- 1) prowadzenie szeregu działań monitorujących ryzyko konkurencji – działania monitorujące pozwalają Towarzystwu na wykrywanie czynników powodujących wzrost ryzyka konkurencji i określanie na bieżąco działań pozwalających na utrzymywanie tego ryzyka na akceptowalnym poziomie. Działania monitorujące polegają na stałym monitorowaniu czynników wpływających na poziom ryzyka konkurencji. Jak wcześniej wspomniano, Towarzystwo posiada listę KRI's wraz z określonymi akceptowalnymi poziomami wartości tych KRI's. W przypadku przekroczenia przez KRI akceptowalnych poziomów, Towarzystwo bezzwłocznie definiuje działania naprawcze prowadzące do sprowadzenia KRI's do akceptowalnego poziomu.
- 2) budowanie lojalności klientów i sił sprzedaży poprzez m.in.:
 - a) proces sprzedaży, w trakcie którego analizowane są potrzeby klientów,
 - b) sprawną obsługę klientów i sił sprzedaży,
 - c) szybki proces rozpatrywania roszczeń,
 - d) szkolenia, konkursy dla sił sprzedaży,
 - e) system prowizyjny promujący długoterminowe relacje,
 - f) wzmacnianie relacji z klientem,
 - g) cykliczne spotkania z agentami w celu promowania produktów ubezpieczeniowych oferowanych przez Towarzystwo,
- 3) tworzenie innowacyjnych rozwiązań:
 - a) tworzenie innowacyjnych, dopasowanych do potrzeb klientów produktów,
 - b) regularne przeglądy istniejących produktów i dopasowywanie produktów do zmieniającego się otoczenia,
- 4) podejmowanie z wyprzedzeniem działań dostosowujących Towarzystwo do zmieniających się warunków konkurowania wynikających ze zmian prawnych.

Ryzyko konkurencji jest monitorowane w sposób ciągły. Monitorowanie koncentruje się w szczególności na:

- 1) analizie rzeczywistych wartości KRI – realizowane przez właścicieli poszczególnych wskaźników,
- 2) analizie wyników sprzedaży – realizowane przez Dyrektorów Działów Sprzedaży
- 3) przeprowadzaniu badania Tajemniczy Klient i na bazie jego wyników podejmowanie niezbędnych działań – realizowane przez pracowników Działów Sprzedaży
- 4) analizie mechanizmów kontroli ryzyka (czy działają, czy nie działają) - realizowane przez Właściciela ryzyka we współpracy z Dyrektorem ds. Ryzyka
- 5) analizie incydentów / strat operacyjnych (o ile takie będą mieć miejsce) - realizowane przez Właściciela ryzyka we współpracy z Dyrektorem ds. Ryzyka.

Ryzyko zarażenia

Za zarządzanie ryzykiem zarażenia, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka na akceptowalnym poziomie odpowiada Kierownik Zespołu Marketingu. Ponieważ trudno jest oszacować wpływ finansowy ryzyka zarażenia na działalność Towarzystwa, Towarzystwo wyraża skutek wpływu ryzyka na nie w sposób jakościowy.

Towarzystwo dla ryzyka zarażenia definiuje apetyt na ryzyko w następujący sposób (oparty na sposobie jakościowym, nie ilościowym): „Towarzystwo nie akceptuje ryzyka wpływającego w istotny sposób negatywnie na jego działalność a wynikającego ze złej sytuacji finansowej jednego podmiotu w Grupie kapitałowej i skutków niekorzystnych zdarzeń z jednego podmiotu w Grupie kapitałowej”.

Identyfikacja ryzyka następuje poprzez analizę zdefiniowanych KRI. Przykładowymi KRI są:

- 1) monitoring prasy / internetu
- 2) negatywne artykuły na temat podmiotów w Grupie kapitałowej
- 3) sytuacja podmiotów w Grupie kapitałowej

Spośród powyższych KRI jedynie wskaźnik dotyczący negatywnych artykułów na temat podmiotów systemu SKOK przekroczył ustalone limity – w stanie na koniec grudnia 2017r. pojawił się jeden artykuł o negatywnym wydźwięku.

Towarzystwo identyfikując ryzyko i identyfikując czynniki wpływające na ryzyko, definiuje działania wynikające z konkretnych ryzyk / zdarzeń mając na celu redukcję już istniejącego ryzyka i / lub redukcję czynników wpływających na ryzyko. Podejmowane działania są regularnie monitorowane i status ich jest raportowany do Dyrektora ds. Ryzyka.

Oszacowanie ryzyka dokonywane jest raz na kwartał (chyba, że zajdą jakieś nieprzewidziane okoliczności, które znacząco wpłyną na ocenę tego ryzyka).

Główne techniki mitygacji ryzyka zarażenia stosowane w Towarzystwie to:

- 1) prowadzenie szeregu działań monitorujących ryzyko zarażenia – działania monitorujące pozwalają Towarzystwu na wykrywanie czynników powodujących wzrost ryzyka zarażenia i określanie na bieżąco działań pozwalających na utrzymywanie tego ryzyka na akceptowalnym poziomie. Działania monitorujące polegają na stałym monitorowaniu czynników zewnętrznych wpływających na poziom ryzyka zarażenia. Towarzystwo posiada listę KRI's wraz z określonymi akceptowalnymi poziomami wartości tych KRI's. W przypadku przekroczenia przez KRI akceptowalnych poziomów, Towarzystwo bezzwłocznie definiuje działania naprawcze prowadzące do sprowadzenia KRI's do akceptowalnego poziomu,
- 2) wprowadzenie i regularnie przeglądy regulacji mających na celu szybką reakcję na pojawiające się ryzyko zarażenia, w szczególności zasady współpracy z mediami,
- 3) konsekwentne budowanie wizerunku Towarzystwa jako solidnej i stabilnej instytucji finansowej poprzez m.in.:
 - a) oferowanie produktów dopasowanych do klientów,
 - b) proces sprzedaży, w trakcie którego analizowane są potrzeby klientów,
 - c) sprawną obsługę klientów,
 - d) szybki proces rozpatrywania roszczeń,
 - e) trzymanie znacznej nadwyżki środków własnych nad regulacyjne wymogi kapitałowe,
 - f) działania marketingowe.

Ryzyko zarażenia jest monitorowane w sposób ciągły. Monitorowanie koncentruje się na rzeczywistych wartościach KRI, analizie mechanizmów kontrolnych, incydentach / stratach operacyjnych.

Ryzyko reputacyjne

Zarządzanie ryzykiem utraty reputacji w Towarzystwie obejmuje w szczególności działania zapobiegawcze służące ograniczaniu występowania lub minimalizowaniu skali i zakresu występowania zdarzeń wizerunkowych oraz dobór efektywnych narzędzi dla działań ostonowych służących eliminowaniu, łagodzeniu lub minimalizowaniu niekorzystnego wpływu negatywnych skutków zdarzeń wizerunkowych na reputację Towarzystwa. Ponieważ trudno jest oszacować wpływ finansowy ryzyka utraty reputacji na działalność Towarzystwa, Towarzystwo wyraża skutek wpływu ryzyka na nie w sposób jakościowy.

Towarzystwo dla ryzyka utraty reputacji definiuje apetyt na ryzyko w następujący sposób (w sposób jakościowy, a nie ilościowy): „Towarzystwo nie akceptuje ryzyka wpływającego w istotny sposób

negatywnie na jego reputację, na jego markę w szczególności na jego relacje z klientami, pracownikami, kontrahentami oraz instytucjami nadzorującymi”.

W celu identyfikacji i kwantyfikacji ryzyka utraty reputacji Dyrektor ds. Ryzyka przeprowadza wywiad bądź warsztat z Kierownikiem Zespołu Marketingu. Jego głównym celem jest zidentyfikowanie istotnych ryzyk, a następnie próba ich kwantyfikacji.

Główne techniki mitygacji ryzyka:

- 1) prowadzenie szeregu działań monitorujących ryzyko utraty reputacji – działania monitorujące pozwalają Towarzystwu na wykrywanie czynników powodujących wzrost ryzyka utraty reputacji i określanie na bieżąco działań pozwalających na utrzymywanie tego ryzyka na akceptowalnym poziomie. Działania monitorujące polegają na stałym monitorowaniu czynników zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na poziom ryzyka utraty reputacji.
- 2) wprowadzenie regulacji wewnętrznych mających na celu ograniczenie zdarzeń, które mogą narazić Towarzystwo na ryzyko utraty reputacji, w szczególności:
 - a) procedura rozpatrywania skarg i reklamacji klientów,
 - b) polityka bezpieczeństwa informacji,
 - c) zasady dotyczące unikania konfliktu interesów,
- 3) systematyczne przeprowadzanie monitoringu mediów a w przypadku pojawiających się negatywnych artykułów (tj. wszelkich form medialnych wypowiedzi) na temat Towarzystwa, opracowywane są przekazy medialne wyjaśniające i uspokajające klientów
- 4) konsekwentne budowanie wizerunku Towarzystwa jako solidnej i stabilnej instytucji finansowej poprzez m.in.:
 - a) oferowanie produktów dopasowanych do klientów,
 - b) proces sprzedaży w trakcie którego analizowane są potrzeby klientów,
 - c) sprawną obsługę klientów,
 - d) szybki proces rozpatrywania roszczeń,
 - e) trzymanie znacznej nadwyżki środków własnych nad regulacyjne wymogi kapitałowe,
 - f) działania marketingowe.
- 5) przeprowadzanie ankiety dotyczącej satysfakcji klientów.
- 6) zarządzanie KRI's wraz z określonymi akceptowalnymi poziomami wartości tych KRI's. W przypadku przekroczenia przez KRI akceptowalnych poziomów, Towarzystwo bezzwłocznie definiuje działania naprawcze prowadzące do sprowadzenia KRI's do akceptowalnego poziomu.

Monitorowanie ryzyka utraty reputacji jest procesem ciągłym i odbywa się na bieżąco, poprzez analizę postrzegania Towarzystwa przez następujące strony trzecie: klientów, pracowników, organy nadzoru, kontrahentów. Ponadto, jak wspomniano wyżej, Towarzystwo wprowadziło szereg KRI, które są na bieżąco monitorowane. Przykładowymi KRI są:

- 1) negatywne artykuły w mediach dotyczące Towarzystwa,
- 2) ankiety satysfakcji klientów oraz OWCA,
- 3) skargi klientów na Towarzystwo w podziale na skargi płynące z organów nadzoru i pozostałe,
- 4) kary nałożone na Towarzystwo przez KNF, UOKiK,
- 5) klauzule abuzywne,
- 6) sprawy sądowe.

Spośród powyższych KRI jedynie wskaźnik dotyczący negatywnych artykułów na temat Towarzystwa przekroczył ustalone limity – w stanie na koniec grudnia 2017r. pojawiły się artykuły o negatywnym wydźwięku na temat Towarzystwa.

Ryzyko strategiczne

Za zarządzanie ryzykiem strategicznym, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka na akceptowalnym poziomie odpowiada Członek Zarząd odpowiedzialny za Pion Sprzedaży i Marketingu. Ponieważ trudno jest oszacować wpływ

finansowy ryzyka strategicznego na działalność Towarzystwa, Towarzystwo wyraża skutek wpływu ryzyka na nie w sposób jakościowy.

Towarzystwo dla ryzyka strategicznego definiuje apetyt na ryzyko w następujący sposób (w sposób jakościowy, a nie ilościowy): „Towarzystwo nie akceptuje ryzyka wpływającego w istotny sposób negatywnie na realizację jego strategii lub wpływającego w istotny sposób na błędne określenie strategii, w szczególności Towarzystwo nie akceptuje braku właściwej reakcji na zmiany w otoczeniu zewnętrznym, tj. czynników wpływających w istotny sposób na spadek sprzedaży, na wzrost rezygnacji z umów, na wzrost kosztów (w porównaniu do założeń planu finansowego) oraz czynników wpływających negatywnie na realizację projektów strategicznych.”

Towarzystwo identyfikując ryzyko i identyfikując czynniki wpływające na ryzyko (np. niewłaściwe realizowanie strategii biznesowej, niewłaściwa analiza otoczenia, nierealność osiągnięcia założonych celów strategicznych), definiuje działania wynikające z konkretnych ryzyk / zdarzeń, mając na celu redukcję już istniejącego ryzyka i / lub redukcję czynników wpływających na ryzyko. Podejmowane działania np. dodatkowy przegląd strategii, strategicznych projektów, są regularnie monitorowane.

Towarzystwo stosuje techniki zarządzania ryzykiem strategicznym na etapie tworzenia i monitorowania realizacji strategii:

- 1) prowadzenie analiz na etapie tworzenia strategii mających na celu zminimalizowanie ryzyka strategicznego i przygotowanie strategii w znacznej mierze odpornej na zmiany w otoczeniu zewnętrznym oraz zminimalizowania ryzyka przygotowania niewłaściwego planu strategicznego w tym zminimalizowania ryzyka podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych
- 2) monitorowanie:
 - a) wyniku finansowego,
 - b) poziomu sprzedaży,
 - c) kosztów administracyjnych,
 - d) poziomu kosztów prowizji,
 - e) poziomu szkodowości,
 - f) procesu wprowadzenia nowych produktów,
 - g) otoczenia prawnego i regulacyjnego.

Istotne ryzyka strategiczne są monitorowane w sposób ciągły. Monitorowanie koncentruje się w szczególności na:

- 1) badaniu poziomu realizacji celów strategicznych,
- 2) badaniu poziomu realizacji projektów strategicznych,
- 3) rzeczywistych wartościach KRI.

Przykładowymi KRI są:

- 1) stopień realizacji planu finansowego
- 2) stopień realizacji strategii biznesowej
- 3) stopień realizacji projektów strategicznych
- 4) zmiany otoczenia prawnego
- 5) wprowadzanie nowych produktów ubezpieczeniowych (wykorzystywanie pojawiających się szans produktowych).

Spośród powyższych KRI jedynie wskaźnik dotyczący zmian otoczenia prawnego odchylił się w stosunku do akceptowalnych wartości - powód został opisany w rozdziale poświęconym ryzyku operacyjnemu.

C7. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

D. Wycena do celów wypłacalności

Podstawą sporządzenia bilansu regulacyjnego na dzień 31.12.2017r. jest:

- 1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II)
- 2) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
- 3) Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
- 4) Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku
- 5) Wytyczne EIOPA
- 6) Rekomendacje i wytyczne KNF.

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II / Solvency II value Dane w tys. PLN C0010	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych / Statutory accounts value Dane w tys. PLN C0020
Aktywa / Assets			
Wartość firmy	R0010	0	0
Aktywowane koszty akwizycji	R0020	0	349 950
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0	4 119
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	71 335	968
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	2 196	1 390
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	564 810	569 542
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	50 063	49 413
Akcje i udziały	R0100	37 882	43 265
Akcje i udziały – notowane	R0110	0	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	37 882	43 265
Dłużne papiery wartościowe	R0130	319 095	319 095
Obligacje państwowe	R0140	300 332	300 332
Obligacje korporacyjne	R0150	15 778	15 778
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	2 985	2 985
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	135 195	135 195
Instrumenty pochodne	R0190	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków	R0200	22 575	22 575

pieniężnych

Pozostałe lokaty	R0210	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	93 592	95 250
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	93 592	95 250
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	63	112
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	63	112
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	63	112
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0	0
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0	0
Depozyty u cedentów	R0350	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	880	946
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	877	878
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0	0

Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone

R0400	0	643
-------	---	-----

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

R0410	7 163	7 475
-------	-------	-------

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

R0420	1 685	1 685
-------	-------	-------

Aktywa ogółem

R0500	742 622	1 032 958
-------	----------------	------------------

Zobowiązania / Liabilities

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

R0510	142 227	517 396
-------	---------	---------

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)

R0520	17 764	70 158
-------	--------	--------

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

R0530	0	0
-------	---	---

Najlepsze oszacowanie

R0540	14 033	0
-------	--------	---

Margines ryzyka

R0550	3 731	0
-------	-------	---

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)

R0560	124 463	447 239
-------	---------	---------

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

R0570	0	0
-------	---	---

Najlepsze oszacowanie

R0580	109 879	0
-------	---------	---

Margines ryzyka

R0590	14 584	0
-------	--------	---

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

R0600	0	0
-------	---	---

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)

R0610	0	0
-------	---	---

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

R0620	0	0
-------	---	---

Najlepsze oszacowanie

R0630	0	0
-------	---	---

Margines ryzyka

R0640	0	0
-------	---	---

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

R0650	0	0
-------	---	---

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

R0660	0	0
-------	---	---

Najlepsze oszacowanie

R0670	0	0
-------	---	---

Margines ryzyka

R0680	0	0
-------	---	---

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0	0
Margines ryzyka	R0720	0	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	0	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	1 971	1 971
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	150	150
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	77 596	4 281
Instrumenty pochodne	R0790	0	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	4 995	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	11 768	11 772
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	186	186
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	11 364	11 671
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	2 985	2 985
Zobowiązania ogółem	R0900	253 241	555 412
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	489 381	477 546

D1. Aktywa

Aktywowane koszty akwizycji

Aktywowane koszty akwizycji dla celów Wypłacalności II nie są wykazywane w bilansie (są w wartości zero). Ich wartość wg PSR to 349.950 tys. PLN.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wypłacalność II a PSR stanowi różnicę przejściową będącą podstawą kalkulacji podatku odroczonego (w tym przypadku aktywa z tytułu podatku odroczonego).

Wartości niematerialne i prawne

WNiP wykazano w wartości zerowej z uwagi na brak możliwości ustalenia ich ceny rynkowej (brak odniesienia do aktywnego rynku). Aktywa te mają dostosowany do działalności Towarzystwa charakter. W sprawozdaniu wg PSR wykazano kwotę 4.119 tys. PLN.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wyłącalność II a PSR stanowi różnicę przejściową będącą podstawą kalkulacji podatku odroczonego (aktywa).

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W bilansie regulacyjnym wykazano podatki odroczone z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi wg Wyłącalność II a ich wartościami podatkowymi.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego wykazane wg PSR w wysokości 968 tys. PLN zostały skorygowane (powiększone) o kwotę 70.387 tys. PLN wynikającą ze wskazanych w tabeli różnic przejściowych.

Aktywa - różnice przejściowe	Wyłącalność II	PSR	Zmiana
Wartości niematerialne i prawne	0	4 119	-4 119
Aktywowane koszty akwizycji	0	349 950	-349 950
Maszyny i urządzenia do użytku własnego	2 196	1 390	806
grupa I	0	18	-18
grupa IV	783	576	207
grupa VI	15	25	-10
grupa VII	1 290	686	604
grupa VIII	108	85	23
Lokaty ogółem i środki pieniężne	665 565	672 268	-6 703
TZ SKOK Sp. Z o.o. S.K.A.	5 786	5 626	160
Skok Holding S.a.r.l.	26 217	28 639	-2 422
Stefczyk Finanse TZ SKOK Sp. Z o.o. S.K.A.	5 879	9 001	-3 122
Dotcard Sp. Z o.o.	34 222	42 946	-8 724
Saltus TU Życie S.A.	15 841	6 466	9 375
Obligacje Skarbu Państwa	300 332	300 332	0
Obligacje Asekuracji Sp. Z o.o	15 778	15 778	0
Skrypt podporządkowany	2 985	2 985	0
Jednostki uczestnictwa	135 195	135 195	0
Pożyczka dla Kasy Krajowej	90 220	91 888	-1 668
Pożyczka dla eCARD S p Z o.o.	3 372	3 362	10
Lokaty terminowe	22 575	22 575	0
Środki pieniężne	7 163	7 475	-312
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	880	946	-66
Kwoty należne z umów reasekuracji	63	112	-48
Należności z tytułu reasekuracji	0	0	0
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	1 685	1 685	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	877	877	0
RAZEM	671 267	1 031 347	-360 080
Razem [tys.PLN]			

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Rzeczowe aktywa trwałe wykazane zostały w wartości rynkowej w wysokości 2.196 tys. PLN (w oparciu o wytyczne MSR 16). Inwestycje w obcym obiekcie (I grupa rodzajowa środków trwałych) zostały wykazane w wartości zero. Towarzystwo przyjęło, że odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych dokonywane są w oparciu o ekonomiczną żywotność aktywów. Częstotliwość odpisów amortyzacyjnych oraz przeszacowania rynkowe dokonywane są z częstotliwością przewidzianą dla danego rodzaju aktywa (specyfikacja aktywa). Towarzystwo dokonuje odpisów amortyzacyjnych z częstotliwością kwartalną tylko dla grupy rodzajowej IV i VII z uwagi na ich znaczną wartość materialną. Przyjęto, że Towarzystwo dokonuje przeszacowania wartości rynkowej swoich rzeczowych aktywów trwałych z częstotliwością roczną.

Pozycja w stosunku do wykazanej w sprawozdaniu wg polskich standardów rachunkowości (PSR) powiększona została łącznie o kwotę 806 tys. PLN.

Różnice pomiędzy wartościami bilansowymi rzeczowych aktywów trwałych w podziale na grupy wg Wypłacalność II a PSR stanowią różnice przejściowe będące podstawą kalkulacji odpowiednio aktywa, bądź rezerwy z tytułu podatku odroczonego.

Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe**Saltus TU Życie S.A.**

Towarzystwo do wyceny Saltus TU Życie S.A. zastosowało skorygowaną metodę praw własności poprzez ustalenie procentowego udziału w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami Saltus TU Życie S.A.

Towarzystwo na dzień 31.12.2017r. posiadało 26% udziału ,a jego wartość wg PSR wyniosła 6.466 tys. PLN. Wartościowy udział w nadwyżce wg standardów SII wyniósł 15.841 tys. PLN.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wypłacalność II, a PSR (wycena wg wartości nabycia pomniejszona o ewentualny odpis aktualizujący) stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (rezerwy).

Dotcard Sp. Z o.o.

Saltus TUV na dzień 31 grudnia 2017 roku posiadało 246 udziałów w Dotcard Sp. Z o.o. stanowiących 24,6% udziałów Spółki i uprawniających do 24,6% głosów na Walnym Zgromadzeniu Wspólników (75,4% udziałów było w posiadaniu MCI. PrivateVentures Fundusz Inwestycyjny Zamknięty).

Posiadane udziały kapitałowe przez Saltus TUV, zakres uzyskiwanego wpływu na zarządzanie oraz kształtowanie się organów tej Spółki spowodowały, że Saltus TUV nie uzyskał pozycji podmiotu dominującego (Dotcard Sp. z o.o. nie jest spółką zależną od Saltus TUV).

W związku z tym, iż Dotcard nie jest Spółką notowaną na żadnej giełdzie papierów wartościowych, podstawowa metoda wyceny określona w art. 10 ust. 2 nie znalazła tu zastosowania.

Firmy z branży Fintech są szeroko reprezentowane na giełdach papierów wartościowych z tego względu do wyceny wartości godziwej udziałów kapitałowych posiadanych przez Saltus TUV w Dotcard Sp. Z o.o. zarekomendowano metodę porównawczych wskaźników giełdowych z zastosowaniem korekt odzwierciedlających istniejące różnice pomiędzy porównywanymi spółkami.

Wartość godziwa Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 34.222 tys. PLN.

Wycenę udziałów przeprowadził niezależny podmiot zewnętrzny O.M. Finance w Gdańsku.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wypłacalność II, a PSR (wycena wg wartości nabycia pomniejszona o ewentualny odpis aktualizujący) stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (aktywo).

Akcje i udziały - nienotowane

SKOK Holding S.a.r.l.

W związku z tym, iż Spółka SKOK Holding na dzień sporządzenia wyceny nie posiadała skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 rok, na potrzeby niniejszej wyceny wynikającej z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE Saltus TUV przyjął następujące uproszczenia:

- 1) zsumował Wartości Niematerialne i Prawne na dzień 31.12.2017 podmiotów, w których Spółka posiada akcje/udziały, po czym obliczył udział we wspomnianych Wartościach Niematerialnych i Prawnych przypadających Spółce,
- 2) przyjął, iż łączna wartość Wartości Niematerialnych i Prawnych podmiotów, w których Spółka posiadała udziały/akcje jest równa 0 PLN.

Towarzystwo na dzień bilansowy posiadało 6.915.407 udziałów w Spółce o wartości 28.639 tys. PLN, które uprawniały ją do 7,95% udziału w kapitale zakładowym SKOK Holding. Przy uproszczeniu, iż skonsolidowane sprawozdanie finansowe SKOK Holding obejmuje sumę Wartości Niematerialnych i Prawnych podmiotów, w których Spółka posiada udziały/akcje. Zgodnie z jej udziałem w kapitale zakładowym tych podmiotów, Wartości Niematerialne i Prawne Spółki przypadające na Saltus TUV na dzień 31.12.2017 roku wyniosły 2.422 tys. PLN. W związku z powyższym wartość udziałów SKOK Holding posiadanych przez Towarzystwo na dzień 31.12.2017 roku została oszacowana na poziomie 26.217 tys. PLN.

Wyceny akcji nienotowanych przeprowadził niezależny podmiot zewnętrzny O.M. Finance w Gdańsku.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wypłacalność II, a PSR (wycena wg wartości nabycia pomniejszona o ewentualny odpis aktualizujący) stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (aktywa).

TZ SKOK Sp. Z o.o. S.K.A.

TZ SKOK Sp. Z o.o. SKA nie jest notowana na rynku kapitałowym. Firmy świadczące usługi outsourcingowe oraz usługi najmu nieruchomości są szeroko reprezentowane na giełdach papierów wartościowych z tego względu do wyceny wartości godziwej udziałów kapitałowych posiadanych przez Saltus TUV w TZ SKOK zarekomendowano metodę porównawczych wskaźników giełdowych z uwzględnieniem korekt odzwierciedlających istniejące różnice pomiędzy analizowanymi aktywami. Porównanie odniesiono do firm notowanych na giełdzie pod względem branży, wielkości, a także innych parametrów charakteryzujących spółkę.

Towarzystwo na koniec grudnia 2017 r. roku posiadało w TZ SKOK 10.818.627 akcji, które stanowiły 3,17% kapitału akcyjnego Spółki, oraz uprawniały do 3,17% głosów na WZA. Odnosząc wspomniany udział Towarzystwa do oszacowanej metodą porównawczą wartości TZ SKOK uzyskało wartość w wysokości 5.786 tys. PLN.

Wycenę akcji nienotowanych przeprowadził niezależny podmiot zewnętrzny O.M. Finance w Gdańsku.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wypłacalność II, a PSR (wycena wg wartości nabycia pomniejszonej o odpis aktualizujący) stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (rezerwy).

Stefczyk Finanse TZ SKOK Sp. Z o.o. S.K.A.

Stefczyk Finanse nie jest notowana na żadnym rynku kapitałowym. Firmy świadczące usługi pośrednictwa finansowego są szeroko reprezentowane na giełdach papierów wartościowych. Z tego względu do wyceny wartości godziwej udziałów kapitałowych posiadanych przez Saltus TUV zarekomendowano metodę porównawczych wskaźników giełdowych z uwzględnieniem korekt odzwierciedlających istniejące różnice pomiędzy analizowanymi podmiotami.

Towarzystwo na dzień 31.12.2017 roku posiadało w Stefczyk Finanse 9.091.909 akcji, które stanowiły 3,59% kapitału akcyjnego Spółki, oraz uprawniały do 3,59% głosów na WZA. Odnosząc wspomniany udział Towarzystwa do oszacowanej metodą porównawczą wartości Stefczyk Finanse uzyskano wartość w wysokości 5.879 tys. PLN.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wypłacalność II, a PSR (wycena wg wartości nabycia pomniejszona o odpis aktualizujący) stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (aktywa).

Dłużne papiery wartościowe**Obligacje państwowe**

Obligacje państwowe wykazano zgodnie z notowaniami rynku Bondspot o największym obrocie obligacjami skarbowymi. Wartość godziwa obligacji państwowych wyniosła 300.332 tys. PLN. Nie wystąpiły różnice pomiędzy bilansem regulacyjnym a wg PSR.

Obligacje korporacyjne

W 2017 roku Towarzystwo nabyło serie obligacji korporacyjnych. Obligacje o stałym oprocentowaniu na poziomie 6% zostały wyemitowane na cztery lata przez Asekurację Sp. z o.o.

Do oszacowania wartości godziwej obligacji skorzystano z alternatywnej metody wyceny (dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej z użyciem przeciętnego oprocentowania podobnych aktywów). W związku z tym, iż przedmiotowe obligacje są korporacyjnymi obligacjami niezabezpieczonymi, stąd zdecydowano się na wykorzystanie stopy równej przeciętnemu oprocentowaniu skorygowanego zbioru niezabezpieczonych obligacji korporacyjnych w oparciu o rynek Catalyst. Stopę tę przyjęto na poziomie 5,17%. Zastosowana stopa nie uwzględnia indywidualnego ryzyka kredytowego w odniesieniu do emitenta.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku na rynku Catalyst notowanych było 417 serii obligacji korporacyjnych, spośród których zaledwie 98 było zabezpieczonych. Pozostałe 319 serii, podobnie jak obligacje wyemitowane przez spółkę Asekuracja Sp. Z o.o. były niezabezpieczone.

Wartość godziwa pakietu obligacji według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 15.778 tys. PLN.

Wartość przyjętej wyceny obligacji jest taka sama wg PSR. Wycenę akcji nienotowanych przeprowadził niezależny podmiot zewnętrzny O.M. Finance w Gdańsku. W przypadku ryzyka niewypłacalności emitenta/gwaranta Spółka Asekuracji Z o.o. jest powiązana z Towarzystwem i Saltus TUV posiada wiedzę na jej temat. W związku z czym Towarzystwo potrafiło w tym przypadku ocenić zaistniałe ryzyko kredytowe.

Zabezpieczone papiery wartościowe (skrypt podporządkowany)

W pozycji ujęto skrypty podporządkowane w kwocie 2.985 tys. PLN. Towarzystwo nie dysponowało cenami notowanymi skryptów dłużnych, ani cenami notowań aktywów o podobnym charakterze. W związku z czym do wyznaczenia wartości godziwej skryptów podporządkowanych Saltus TUV skorzystał z alternatywnej

metody wyceny, tj. metody dochodowej, DFC - zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie metodyki przygotowanej przez PwC. Do dyskonta przepływów wykorzystana została stopa wolna od ryzyka opublikowana przez EIOPA, powiększona o marżę na ryzyko wyznaczoną przez PwC. Towarzystwo aktualizowało harmonogram przepływów pieniężnych w zależności od kwot spłaty poszczególnych transz kapitału.

Nie wystąpiły różnice w wycenie pomiędzy bilansem regulacyjnym a wg PSR.

Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Jednostki uczestnictwa wykazano w wartości notowań jednostek, tj. w kwocie 135.195 tys. PLN. Nie wystąpiły tu różnice pomiędzy bilansem regulacyjnym, a wyceną jednostek wg PSR.

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

Pożyczka Krajowa SKOK

Pożyczkę wykazano wartości godziwej w kwocie 90.220 tys. PLN. Do oszacowania wartości godziwej pożyczki wyliczono zdyskontowane, przewidywane przepływy pieniężne generowane przez pożyczkę z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej charakterystycznej dla kredytów udzielanych przez banki dużym przedsiębiorstwom według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Rozważono warunki rynkowe, na jakich zawierane są podobne umowy pomiędzy zainteresowanymi podmiotami. W związku z tym, iż warunki umów pożyczkowych - kredytowych stanowią tajemnicę przedsiębiorstw, uwzględniono dane ogólnodostępne.

Wycena wartości godziwej pożyczki udzielonej Krajowej SKOK uwzględnia marżę na ryzyko kredytowe pożyczkobiorcy. Jest ona zawarta w stopie przyjętej do dyskonta przepływów z tytułu pożyczki.

Do dyskonta przepływów w przypadku pożyczki dla Krajowej SKOK przyjęto stopę wynikającą z przeciętnego oprocentowania kredytów bankowych dla dużych przedsiębiorstw. Stopa ta jest więc sumą rynkowych stóp, wolnej od ryzyka, marży kredytowej i marży za brak płynności. Zastosowana stopa nie uwzględnia indywidualnego ryzyka kredytowego w odniesieniu do pożyczkobiorcy.

Pożyczkobiorca jest powiązany z Saltus TUW. Zarząd Towarzystwa zna jego sytuację finansową i akceptuje zaistniałe ryzyko kredytowe.

Pożyczka udzielona KSKOK jest dodatkowo zabezpieczona akcjami i udziałami innych spółek. Wartość zastawu oszacowana przez Towarzystwo przekracza wartość udzielonej pożyczki.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wyłączalność II, a PSR (wycena wg skorygowanej ceny nabycia pomniejszona o ewentualne odpisy aktualizujące) stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (aktywa).

Pożyczka dla eCard Sp. z o. o.

Pożyczkę wykazano w wartości godziwej w kwocie 3.372 tys. PLN. Do oszacowania wartości godziwej pożyczki wyliczono zdyskontowane, przewidywane przepływy pieniężne generowane przez tę pożyczkę z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej charakterystycznej dla pożyczek udzielanych przez banki małym i średnim przedsiębiorstwom według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku. Rozważono warunki rynkowe, na jakich zawierane są podobne umowy pomiędzy zainteresowanymi podmiotami. W związku z

tym, iż warunki umów pożyczkowo-kredytowych stanowią tajemnicę przedsiębiorstw, uwzględniono dane ogólnodostępne.

Wycena wartości godziwej pożyczki udzielonej eCard Sp. z o.o. uwzględnia marżę na ryzyko kredytowe pożyczkobiorcy. Jest ona zawarta w stopie przyjętej do dyskonta przepływów z tytułu pożyczki.

Do dyskonta przepływów z tytułu pożyczki udzielonej eCard zastosowano stopę odpowiadającą przeciętnemu oprocentowaniu kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw. Stopa ta jest więc sumą rynkowych stóp, wolnej od ryzyka, marży kredytowej i marży za brak płynności. Zastosowana stopa nie uwzględnia indywidualnego ryzyka kredytowego w odniesieniu do pożyczkobiorcy.

Pożyczkobiorca jest powiązany z Saltus TUW. Zarząd Towarzystwa zna jego sytuację finansową i akceptuje zaistniałe ryzyko kredytowe.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wypłacalność II, a PSR (wycena wg skorygowanej wartości nabycia pomniejszona o ewentualne odpisy aktualizujące) stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (rezerwa).

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Towarzystwo wykazało lokaty terminowe oraz depozyty typu overnights w kwocie 22.575 tys. PLN. Nie wystąpiły różnice pomiędzy bilansem regulacyjnym Wypłacalność II, a wg PSR. Odsetki dla depozytów terminowych oraz overnight (do 3 m-cy) naliczono metodą liniową.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Dla potrzeb bilansu Wypłacalność II jako należności ujęto kwoty składek wymaganych, a nie opłaconych na dzień bilansowy, dla których termin płatności już minął – należności przeterminowane. Składki należne w kolejnych okresach ujmowane są w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jako przyszłe wpływy. Należności są wartościami odzyskiwalnymi.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych dla potrzeb bilansu Wypłacalność II wyniosły 880 tys. PLN i w stosunku do wykazanych w sprawozdaniu wg zasad PSR pomniejszone zostały o kwotę 66 tys. PLN, tj. o należności, których termin płatności na dzień bilansowy nie minął. Są to należności wynikające z rozłożenia na raty przypisanej składki ubezpieczeniowej. W sprawozdaniu PSR dokonano odpisów aktualizujących należności zagrożone lub, co do których istnieje ryzyko braku zapłaty.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wypłacalność II, a PSR stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (aktywa).

Należności z tytułu reasekuracji biernej

Na dzień 31.12.2017 wykazano w bilansie ekonomicznym przeterminowane należności z tytułu reasekuracji biernej w kwocie 0,5 tys. PLN zgodnej z wyceną wg PSR.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Pozostałe należności wykazano w wartości 877 tys. PLN. Są to należności krótkoterminowe do roku czasu, wykazane zostały one w wartości bilansowej wg wyceny zgodnej z PSR (tj. po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące) jako najlepsze oszacowanie ich wartości godziwej. Ze względu na krótkoterminowy charakter należności nie zostały one zdyskontowane.

Towarzystwo na dzień 31.12.2017 roku nie posiadało żadnych transakcji leasingowych skutkujących rozpoznaniem aktywów w bilansie ekonomicznym z tego tytułu. W związku z czym w sprawozdaniu nie zawarto opisów takich transakcji.

Środki pieniężne

Środki pieniężne wykazane zostały w bilansie SII w kwocie 7.163 tys. PLN. Środki pieniężne wykazane w bilansie PSR zostały pomniejszone o środki ZFŚS w wysokości 312 tys. PLN. Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wyłącalność II, a PSR stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (aktywa).

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

W pozycji tej wykazane zostały rozliczenia międzyokresowe czynne niezwiązane z działalnością ubezpieczeniową i reasekuracyjną w kwocie 1.685 tys. PLN zgodnej z wyceną wg PSR.

Wyjaśnienie w ujęciu ilościowym i jakościowym, odrębnie dla każdej istotnej kategorii aktywów, wszelkich istotnych różnic między stosowanymi przez zakład zasadami, metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny aktywów na potrzeby określenia wyłącalności, a mającymi zastosowanie na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych

Istotne różnice w wycenie aktywów na potrzeby bilansu regulacyjnego, a wyceną wg sprawozdania finansowego wg PSR przedstawiono w poniższej Tabeli.

Aktywa	Wyłącalność II	PSR	Zmiana
Wartości niematerialne i prawne	0	4 119	-4 119
Aktywowane koszty akwizycji	0	349 950	-349 950
Lokaty i środki pieniężne	665 565	672 268	-6 703
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	71 355	968	70 387
RAZEM	837 045	1 027 305	-290 385

Razem [tys.PLN]

WNiP wykazano w wartości zerowej z uwagi na brak odniesienia do aktywnego rynku (brak możliwości ustalenia ich ceny rynkowej). Posiadane WNiP są dedykowane dla działalności Towarzystwa.

DAC dla potrzeb bilansu wg Wyłącalność II nie jest rozpoznawany jako aktywo (wartość rynkowa na potrzeby Bilansu Ekonomicznego wynosi zero).

Lokaty i środki pieniężne na potrzeby Wyłącalność II spowodowały różnice pomiędzy wycenami SII, a PSR a zasady wyceny tych lokat zostały omówione przy opisie poszczególnych rodzajów lokat.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego wykazane wg PSR w kwocie 968 tys. PLN zostały skorygowane (powiększone) o wpływ korekt z tytułu wyceny bilansowej aktywów wg Wyłącalność II, prowadzących do powstania ujemnych różnic przejściowych w kwocie 70.387 tys. PLN.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego powstają w wyniku różnic przejściowych między ich wartością podatkową, a bilansową. Aktywa z tytułu odroczonego podatku są ujmowane w takim zakresie w jakim istnieje prawdopodobieństwo ich rozliczenia w kolejnych okresach sprawozdawczych z zachowaniem zasady ostrożności (EIOPA, wytyczna 7 pkt. 1.20.a.(iv)). Przy rozpoznaniu aktywów i rezerw z tytułu

odroczonech podatków na potrzeby sprawozdawczości SII skorzystano z uproszczenia polegającego na założeniu liniowego rozłożenia w czasie (odwracanie się odroczonech podatków).

Największy wpływ na wartość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku mają różnice przejściowe wynikające z odmiennej metodyki kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów Solwency i w związku z tym wyeliminowaniu aktywowanych kosztów akwizycji z aktywów bilansu. Utworzone z tego tytułu aktywo i rezerwa na podatek odroczone podlegają rozliczeniu w tych samych okresach sprawozdawczych.

Zmiany w zasadach ujmowania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym (EIOPA, wytyczna 7 pkt 1.20.b.)

Towarzystwo nie odnotowało zmian w zasadach ujmowania aktywów, ich wyceny lub w szacunkach w roku 2017.

Założenia i oceny z uwzględnieniem tych na temat przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania (EIOPA, wytyczna 7 pkt 1.20.c.)

Zmienność otoczenia gospodarczego oraz niedostępność do pewnych informacji rynkowych stwarza niepewność w zakresie dokonywanych wycen pozycji bilansowych. Oznacza to, że wartości aktywów i pozostałych zobowiązań mogą różnić się od wartości ustalonych na dzień bilansowy przez Towarzystwo.

Poniżej wskazano na źródła niepewności oszacowania powstałe w trakcie wyceny aktywów i pasywów wg standardów SII w trakcie roku 2017:

- 1) niejednolite wartości danych do wycen uzyskiwanych ze źródeł zewnętrznych,
- 2) dane zewnętrzne wykorzystywane do szacowania mogły być w niedostatecznym stopniu skorelowane z wycenianymi pozycjami bilansowymi,
- 3) przyszła wartość godziwa wycenianych pozycji bilansowych uzależniona jest od wielu czynników, które mogły być nie uwzględnione w ich wycenie (np. zdarzenia makroekonomiczne itd.),
- 4) niepełna dostępność aktualnych danych zewnętrznych (rynkowych) wykorzystywanych do oszacowania wartości pozycji bilansowych (np. dane rynkowe spółek giełdowych są publikowane są z opóźnieniem – limitowane źródło danych),
- 5) unikalność szacowanych pozycji bilansowych - w związku czym ograniczona ilość danych rynkowych dotyczących wycenianych pozycji ze względu na ich specyfikację.

Należy założyć, że źródła niepewności oszacowania w kolejnych okresach sprawozdawczych mogą być analogiczne zwłaszcza, jeśli chodzi o dostępność do pewnych informacji rynkowych.

D2. Rezerwy techniczno – ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w poszczególnych liniach biznesu wynosi (dane w tys. PLN):

Linia biznesu	Najlepsze oszacowanie		Margines ryzyka		Rezerwy liczone jako całość		Rezerwy razem	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
1. Ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych	3 752	4 115	153	975	0	0	3 905	5 090
2. Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	109 623	105 764	13 007	13 609	0	0	122 630	119 373
7. Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	4 868	5 437	1 713	1 793	0	0	6 580	7 230

8. Ubezpieczenia OC ogólnej	1 083	885	282	287	0	0	1 364	1 173
9. Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	3	2	3	1	0	0	6	3
12. Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	12 480	7 709	2 672	1 649	0	0	15 152	9 358
RAZEM	131 808	123 912	17 829	18 315	0	0	149 637	142 227

Ze względu na zaokrąglenia nie wszystkie wartości łączne dokładnie odpowiadają sumie składników.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, wartość najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka obliczana jest oddzielnie.

Najlepsze oszacowanie rezerwy składki odpowiada ważonej prawdopodobieństwem średniej przyszłych przepływów pieniężnych przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie, przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka (podanej przez organ nadzoru). Towarzystwo przyjmuje, że przepływy następują na początku poszczególnych miesięcznych okresów. Dla produktów o jednorocznym horyzoncie czasowym przyjęto, że przepływy nastąpią w ciągu 12 miesięcy i nie dyskontowano ich.

Wartość najlepszego oszacowania ustalana jest brutto, bez odliczania kwot, które mogą być odzyskane z umów reasekuracji. Kwoty te oblicza się oddzielnie.

Wartość najlepszego oszacowania ustalana jest w oparciu o wiarygodne i pełne informacje o zawartych umowach ubezpieczenia z uwzględnieniem dotychczasowego doświadczenia Towarzystwa.

Przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Towarzystwo dokonuje segmentacji zobowiązań na jednorodne grupy ryzyka. Towarzystwo definiuje jednorodne grupy ryzyka w taki sposób, aby były one możliwie niezmiennie w czasie. Towarzystwo w segmentacji uwzględnia zasady przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, zasady dotyczące likwidacji szkód, profil ryzyka ubezpieczeniowego, parametry produktu, w tym gwarancje oraz przyszłe działania Zarządu. Towarzystwo dokonuje kalkulacji wartości najlepszego oszacowania niezależnie dla jednorodnych grup ryzyka.

Jeżeli umowa ubezpieczenia pokrywa ryzyka właściwe dla różnych linii biznesu, zobowiązania są dzielone w miarę możliwości na różne linie biznesu. Rozdzielenie nie jest konieczne, jeżeli tylko jedno ryzyko jest istotne. W tym przypadku zobowiązania są poddawane segmentacji według najważniejszego czynnika wpływającego na poziom ryzyka.

Prognoza przepływów pieniężnych wykorzystanych do obliczenia najlepszego oszacowania obejmuje wszystkie następujące przepływy pieniężne w zakresie, w jakim przepływy te odnoszą się do obecnych umów ubezpieczenia:

- 1) Wypłaty świadczeń na rzecz ubezpieczających lub beneficjentów,
- 2) Koszty likwidacji,
- 3) Płatności składek oraz zwroty składek za niewykorzystany okres ubezpieczenia,
- 4) Płatności pomiędzy Towarzystwem, a pośrednikami związane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi – koszty akwizycji,
- 5) Koszty administracyjne,
- 6) Płatności z tytułu regresów.

Najlepsze oszacowanie oblicza się oddzielnie dla rezerwy składek i rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Rezerwa składek dotyczy przyszłych zdarzeń szkodowych objętych zobowiązaniem ubezpieczeniowym w granicy umowy. Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dotyczy zdarzeń szkodowych, które już wystąpiły, niezależnie od tego, czy roszczenia zostały zgłoszone, czy nie. Przy obliczaniu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia Towarzystwo opiera się na metodologii obliczeń rezerw dla potrzeb rachunkowości opisanej w Regulaminie rezerw, przy uwzględnieniu różnicy, że rezerwy dla potrzeb wypłacalności oblicza się na zasadzie najlepszego oszacowania, a nie ostrożnościowej.

Towarzystwo uwzględnia w kalkulacji Rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wszystkie zobowiązania odnoszące się do zawartych umów ubezpieczenia wchodzące w zakres granicy umowy.

Margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, by wartość Rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiadała kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i wywiązanie się z nich. Margines ryzyka oblicza się przez określenie kosztu pozyskania kwoty dopuszczonych środków własnych odpowiadającej kapitałowemu wymogowi wypłacalności koniecznej do pokrycia zobowiązań ubezpieczeniowych w całym okresie ich trwania.

Towarzystwo oblicza margines ryzyka w następujący sposób:

$$CoCM = \frac{CoC}{1+r_1} \times Dur_{mod}(0) \times SCR_{RU}(0)$$

gdzie

$CoCM$ – margines ryzyka dla całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa;

$SCR_{RU}(0)$ – oznacza kapitałowy wymóg wypłacalności obliczany dla $t = 0$ dla całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa (pod uwagę brane są moduły ryzyka ubezpieczeniowego, operacyjnego oraz niewykonania zobowiązań przez kontrahenta dotyczącego umów reasekuracji, umów ze spółkami celowymi (podmiotami specjalnego przeznaczenia), pośredników i ubezpieczających oraz wszelkich innych istotnych ekspozycji blisko powiązanych ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi i reasekuracyjnymi);

$Dur_{mod}(0)$ – zmodyfikowany czas trwania całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa po uwzględnieniu reasekuracji $t = 0$;

CoC – stopa kosztu kapitału – 6%;

r_1 – bazowa stopa procentowa wolna od ryzyka dla rocznego terminu wymagalności.

Towarzystwo stosuje następującą formułę przypisania (alokacji) marginesu ryzyka na poszczególne linie biznesowe:

$$CoCM_{lob} = \frac{P_{lob}(0)}{\sum_{lob} P_{lob}(0)} \times CoCM$$

$CoCM_{lob}$ – margines ryzyka zaalokowany do linii biznesu lob ;

$P_{lob}(0)$ – oznacza składkę zarobioną na udziale własnym z linii biznesu lob ;

$CoCM$ – margines ryzyka dla całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa.

Towarzystwo przygotowuje założenia niezależnie dla jednorodnych grup ryzyka według segmentacji zobowiązań wykorzystanej do obliczania Rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Towarzystwo wykorzystuje własne dane historyczne do oszacowania parametrów.

Koszty zobowiązań ubezpieczeniowych

Do oszacowania wartości zobowiązań związanych z wypłatą odszkodowań i świadczeń Towarzystwo stosuje jeden z 3 modeli – oparty o współczynnik szkodowości w relacji do składki zarobionej, oparty o współczynnik szkodowości w relacji do ekspozycji lub oparty o tablice prawdopodobieństw zgonu w wyniku zawału serca, udaru mózgu, nieszczęśliwego wypadku.

Współczynnik szkodowości (do składki zarobionej) wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z wypłatami odszkodowań i świadczeń dla homogenicznych grup ryzyka zawierających ryzyka o charakterze krótkoterminowym. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń, jako udział wartości wypłaconych odszkodowań i świadczeń powiększonych o wartość rezerwy na szkody zgłoszone wg daty zajścia szkody z określonego okresu, do składki zarobionej z danego okresu, niezależnie dla każdego produktu ubezpieczeniowego.

Współczynnik szkodowości (do ekspozycji) wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z wypłatami odszkodowań i świadczeń dla homogenicznych grup ryzyka zawierających ryzyka o charakterze średnio i długoterminowym. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń, jako udział wartości wypłaconych odszkodowań i świadczeń powiększonych o wartość rezerwy na szkody zgłoszone wg daty zajścia szkody z określonego okresu, do ekspozycji z danego okresu, niezależnie dla każdego produktu ubezpieczeniowego.

Tablice prawdopodobieństw zgonu w wyniku zawału serca, udaru mózgu, nieszczęśliwego wypadku wykorzystywane są do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z wypłatami odszkodowań i świadczeń dla homogenicznych grup ryzyka zawierających długoterminowe ryzyko śmierci w wyniku tych zdarzeń, odnoszące się do ubezpieczonego. Towarzystwo wykorzystuje opracowanie własne w tym zakresie.

Towarzystwo uznaje, że do modelowania niepewności czynników ryzyka biometrycznego proporcjonalne jest podejście deterministyczne. Uznaje się, że metoda, która pomija spodziewane przyszłe zmiany w czynnikach ryzyka biometrycznego jest proporcjonalna ze względu na okres zawieranych umów (do 10 lat) – założenie o malejącym trendzie w ryzyku śmiertelności zostało zastąpione uproszczeniem o stałości ryzyka w czasie, jako podejściem bezpieczniejszym.

Towarzystwo zakłada niezależność czynników ryzyka biometrycznego od innych zmiennych.

Koszty likwidacji

Współczynnik kosztów likwidacji wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z kosztami likwidacji szkód. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń, jako udział jednostkowego kosztu likwidacji szkody do średniej wartości szkody niezależnie dla każdego produktu ubezpieczeniowego.

Koszty administracyjne

Na podstawie analizy bieżących i historycznych wydatków, Towarzystwo przyjmuje założenie o silnym powiązaniu wielkości kosztów z wielkością portfela ubezpieczeń mierzoną składką zarobioną pomniejszoną o prowizję.

Współczynnik kosztów administracyjnych wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z kosztami administracyjnymi.

Towarzystwo wyznacza parametr kosztów administracyjnych na podstawie planowanych przez Zarząd wartości oraz prognozy uzyskanej na podstawie obserwacji historycznych danych księgowych z ostatnich 6 lat. Szacowanie wartości przepływów związanych z kosztami administracyjnymi oparte jest na założeniu, że w przypadku osiągnięcia przez współczynnik wartości 40% Zarząd podejmie działania mające na celu obniżenie wartości kosztów obsługi portfela ubezpieczeniowego, celem zachowania wartości współczynnika na poziomie nieprzekraczającym 40%. W zamknięciach kwartalnych poprzedzających kolejne naliczenie roczne wykorzystywany jest ten sam parametr.

Koszty akwizycji

Towarzystwo opiera założenia o kosztach akwizycji na warunkach określonych w umowach pomiędzy zakładem, a pośrednikiem. Założenie nie wymaga dodatkowych analiz.

Zwroty składek

Towarzystwo zakłada, że w momencie zamknięcia umowy generuje się należność w wysokości niewykorzystanej części składki oraz cała należność zostanie wypłacona zgodnie z założeniem o rozkładzie wypłat zwrotów w czasie.

Udział regresów

Współczynnik regresów wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów z regresów. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń, jako udział regresów otrzymanych do szkód wypłaconych z analogicznego okresu wg daty zajścia szkody, niezależnie dla każdej homogenicznej grupy ryzyka.

Koszty uzyskania regresów

Współczynnik kosztów uzyskania regresów wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z kosztami uzyskania regresów. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń, jako udział kosztów uzyskania regresów do wartości regresów otrzymanych niezależnie dla każdej homogenicznej grupy ryzyka.

Założenia dotyczące rezygnacji z umowy

Towarzystwo uwzględnia założenia dotyczące zachowania ubezpieczających w zakresie wykorzystania opcji rezygnacji z umów i wykupów. W tym celu przeprowadzana jest analiza historycznego zachowania ubezpieczających.

Towarzystwo opiera założenia dotyczące rezygnacji z umowy na danych historycznych zakładu. Współczynniki rezygnacji wyznaczone są niezależnie dla umów w podziale na roczne przedziały okresów ubezpieczenia jako liczba rezygnacji w danym okresie do liczby umów aktywnych na początku okresu. Do wyznaczenia prawdopodobieństwa rezygnacji z umowy przed zakończeniem okresu ochrony wykorzystywana jest informacja o momencie trwania umowy.

Inne założenia

Towarzystwo nie przyjmuje żadnych założeń dotyczących przyszłych działań Zarządu ze względu na brak ich istotności w odniesieniu do wartości Rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, z wyłączeniem założenia ujętego w modelu kosztów administracyjnych.

Towarzystwo nie przyjmuje żadnych założeń na temat przyszłych parametrów dotyczących rynków finansowych.

Istotne zmiany założeń

W porównaniu do obliczeń rezerw dla celów wypłacalności na koniec roku 2016, metodologia ich wykonywania nie zmieniła się, dokonano uaktualnienia parametrów dotyczących śmiertelności, szkodowości, kosztów likwidacji, wskaźników rezygnacji z umów, scenariusza wypłaty świadczeń, scenariusza zwrotu składek, stopy dyskontowej.

Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Poziom niepewności rezerw związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych został zilustrowany wpływem zmiany podstawowych parametrów użytych do kalkulacji rezerw na ich poziom.

Dane w tys. PLN.

Rodzaj zmiany parametrów	Rezerwa najlepszego oszacowania	Zmiana w stosunku do wartości wyjściowej
Bez zmian	123 912	0,0 %
Zwiększenie kosztów likwidacji o 10%	124 208	+ 0,2%
Zwiększenie kosztów administracyjnych o 10%	129 516	+ 4,5%
Zwiększenie kosztów akwizycji o 10%	123 937	+ 0,0%
Zwiększenie szkodowości o 10%	131 230	+ 5,9%
Zmniejszenie stopy dyskontowej o 95%	128 451	+ 3,7%

Kwoty należne z umów reasekuracji

Towarzystwo prognozuje wysokość kwot należnych z tytułu umów reasekuracji w wysokości 63 tys. PLN, na co składa się rezerwa składki na udziale reasekuratora w wysokości 12 tys. PLN i rezerwa szkodowa na udziale reasekuratora w wysokości 51 tys. PLN.

Różnice w zasadach wyceny między PSR a Wypłacalność II

LOB 1

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 2

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 7

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje

zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 8

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 9

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 12

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

Oświadczenia dotyczące korekt i zmian przejściowych

Towarzystwo nie stosuje:

- 1) korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b
 - 2) korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d
 - 3) przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 308c
 - 4) przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 308d
- dyrektywy 2009/138/WE (Wypłacalność II).

D3. Inne zobowiązania

Zobowiązania warunkowe

Towarzystwo nie wykazało w bilansie ekonomicznym żadnych istotnych zobowiązań warunkowych na 31.12.2017r.

Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

Na kwotę 1.971 tys. PLN składają się:

- 1) rezerwa na nagrody jubileuszowe w wysokości 630 tys. PLN wyliczanej wg zasad jak dla rezerw na odprawy emerytalne (opisane w punkcie zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników)
- 2) rezerwa na zwroty składek w wysokości 625 tys. PLN z tytułu wcześniejszego zamknięcia umów ubezpieczeniowych (klienci nie skierowali do dnia bilansowego wniosków o zwrot do ubezpieczającego). Pozycję ujęto jako rezerwy ze względu na fakt, że nie znany jest termin wymagalności.
- 3) rezerwa na świadczenia urlopowe w wysokości w wysokości 716 tys. PLN.

Rezerwy te są zgodne z wykazanymi w PSR.

Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników

W pozycji Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników wykazano rezerwę na odprawy emerytalne w wysokości 150 tys. PLN.

Rezerwę z tytułu świadczeń emerytalnych i nagród jubileuszowych ustala się jako sumę rezerw dotyczących poszczególnych pracowników obliczoną za pomocą wzoru:

$WN = \text{suma PWN} * WD * D * N$, gdzie:

WN - wartość bieżąca świadczenia (rezerwy) na dzień bilansowy, czyli przewidywana na ten dzień zdyskontowana kwota przyszłych wypłat, które są nieodzowne do wywiązania się pracodawcy z zobowiązań, jakie wynikają z zatrudnienia pracowników w roku obrotowym i poprzednim

PWN – przewidywana na dzień bilansowy wartość nominalna przyszłego świadczenia na rzecz pracownika w pełnej wysokości, przy uwzględnieniu awansów, wysługi lat, sytuacji na rynku pracy

WD – prawdopodobieństwo demograficzne (np. wobec umieralności, rotacji zatrudnionych) wypłaty świadczenia, mniejsze od 1 różne dla mężczyzn i kobiet oraz grup wiekowych

D - czynnik dyskontujący obniżający wartość nominalną przyszłego świadczenia do wartości, jaką ma ono w dniu bilansowym; w naszych warunkach celowe jest przyjąć czynnik dyskontujący w wysokości rentowności długoterminowych obligacji skarbowych, o terminie wykupu zbliżonym do terminu wypłaty świadczenia

N - część świadczenia „narosła” do dnia bilansowego, a więc bez jeszcze niewypracowanego prawa do świadczenia

Rezerwę na urlopy wykazuje się w kwocie należnego wynagrodzenia wraz z innymi obciążeniami pracodawcy (zus, ppe) przysługujących pracownikom spółki za czas urlopu nie wykorzystanego na dzień bilansowy.

Rezerwa na podatek odroczony

Po ustaleniu wartości aktywów i pasywów wg zasad Solvency II zidentyfikowano wszystkie dodatnie różnice przejściowe pomiędzy wycenami wg zasad Wypłacalność II a PSR. Tym samym w bilansie regulacyjnym wykazano podatki odroczone z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi wg Wypłacalność II, a ich wartościami podatkowymi.

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego wg Wyłąalność II to wartość wg PSR w wysokości 4.281 tys. PLN skorygowana (powiększona) o kwotę 71.342 tys. PLN wynikającą odpowiednio z dodatnich różnic przejściowych w wycenie (pasywów) oraz wyceny aktywów na kwotę 1.972 tys. PLN.

W poniższej tabeli zaprezentowane różnice przejściowe wynikające z wyceny pasywów wg SII i PSR.

Pasywa - różnice przejściowe	Wyłąalność II	PSR	Zmiana
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	142 227	517 396	-375 170
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	11 768	11 772	-4
Pozostałe rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	2 121	2 121	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	16 358	16 671	-312
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	186	186	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	2 985	2 985	0
RAZEM	175 645	551 131	-375 486
Razem [tys .PLN]			

Zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Towarzystwo wykazało zobowiązania wobec instytucji kredytowych na kwotę 4.995 tys. PLN (w tym transakcja SBB) dotycząca nabycia obligacji Skarbu Państwa.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych wykazane zostały w bilansie SII w kwocie 11.768 tys. PLN i w stosunku do wykazanych w bilansie PSR zostały pomniejszone o kwotę w wysokości 4 tys. PLN.

Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wyłąalność II, a PSR stanowi różnicę przejściową podatku odroczonego (rezerwy).

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

Towarzystwo na dzień 31.12.2017 wykazało zobowiązania przeterminowane z tytułu reasekuracji biernej w kwocie 186 tys. PLN.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń)

Pozostałe zobowiązania to zobowiązania o charakterze krótkoterminowym do 1 roku czasu. Wykazane zostały w bilansie SII w kwocie 11.364 tys. PLN w stosunku do wykazanych w sprawozdaniu sporządzonym zgodnie z PSR (V. Inne zobowiązania i VI. Fundusze Specjalne) zostały pomniejszone o wartość ZFŚS w kwocie 312 tys. PLN oraz transakcji SBB w wysokości 4.995 tys. PLN (wykazanej w bilansie ekonomicznym w zobowiązaniach wobec instytucji kredytowej). Różnica pomiędzy wartością bilansową wg Wyłąalność II a PSR stanowi różnicę przejściową będącą podstawą kalkulacji podatku odroczonego (rezerwa).

Towarzystwo na dzień 31.12.2017 roku nie posiadało żadnych transakcji leasingowych skutkujących rozpoznaniem zobowiązań w bilansie ekonomicznym z tego tytułu. W związku z czym w sprawozdaniu nie zawarto opisów takich transakcji.

Pozostałe zobowiązania (nie wykazane w innych pozycjach)

W pozycji tej wykazane zostały rozliczenia międzyokresowe bierne, niezwiązane z działalnością ubezpieczeniową i reasekuracyjną w wartości 2.985 tys. PLN zgodnej z PSR.

Wyjaśnienie wszelkich istotnych różnic między stosowanymi zasadami i metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na potrzeby określenia wypłacalności, a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych

Istotne różnice w wycenie pasywów na potrzeby bilansu regulacyjnego a wyceną wg sprawozdania finansowego wg PSR zawarto w Tabeli:

Pasywa	Wypłacalność II	PSR	Zmiana
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	142 227	517 396	-375 170
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku	77 596	4 281	73 314
RAZEM	219 822	521 678	-301 855
Razem [tys.PLN]			

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczne na potrzeby Wypłacalność II to suma najlepszego oszacowania (Best Estimate) oraz marginesu ryzyka (Risk Margin). Rezerwy SII wyniosły ogółem 142.227 tys. PLN, w porównaniu do wartości rezerw wg PSR 517.396 tys. PLN.

Rezerwa na podatek odroczony (EIOPA, wytyczna 10 pkt. 1.24.a.(ii))

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego wg Wypłacalność II to wartość wg PSR skorygowana o dodatnie różnice przejściowe powstałe w wyniku wyceny pasywów i aktywów wg SII i PSR.

Metodologia wyceny została przedstawiona w założeniach w części sprawozdania dotyczącej aktywów z tytułu odroczonego podatku (EIOPA, wytyczna 7 pkt. 1.20.a.(iv)).

Zmiany w zasadach ujmowania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym (EIOPA, wytyczna 10 pkt 1.24.b.)

Towarzystwo nie odnotowało zmian w zasadach ujmowania pozostałych zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, ich wyceny lub w szacunkach w roku 2017.

Założenia i oceny z uwzględnieniem tych na temat przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania (EIOPA, wytyczna 10 pkt 1.24.c.)

Stosowne założenia i oceny z uwzględnieniem tych na temat przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania zostały wskazane w założeniach sporządzonych dla części sprawozdania dotyczącej aktywów (EIOPA, wytyczna 7 pkt. 1.20. c).

D4. Alternatywne metody wyceny

Towarzystwo przy wycenieniu aktywów i zobowiązań zgodnie z art. 9 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia UE 2015/35 kieruje się następującą hierarchią:

- 1) wycena według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań
- 2) wycena przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice
- 3) alternatywne metody wyceny wykorzystując techniki wyceny spójne z następującymi podejściami:
 - a) podejście rynkowe, które wykorzystuje ceny i inne właściwe informacje wynikające z transakcji rynkowych, obejmujących te same lub podobne aktywa, zobowiązania lub grupę aktywów lub zobowiązań;
 - b) podejście dochodowe, które przekształca przyszłe kwoty, takie jak przepływy pieniężne, dochody czy koszty, w jedną obecną wartość;
 - c) podejście kosztowe lub podejście obecnego kosztu odtworzenia odzwierciedlają kwotę, która byłaby obecnie wymagana, aby zastąpić funkcję danego aktywa.

Towarzystwo wyceniło, stosując alternatywne metody wyceny, udziały i akcje nienotowane SKOK Holding S.a.r.l na kwotę 26 217 tys. PLN, udzielone pożyczki na kwotę 93 592 tys. PLN, obligacje korporacyjne Asekuracji Sp. z o. o. na kwotę 15 778 tys. PLN, skrypty dłużne na kwotę 2 985 tys. PLN, oraz depozyty i środki pieniężne w bankach na łączną kwotę 29 737 tys. PLN.

D5. Wszelkie inne informacje

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostkę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Szczegółowe informacje liczbowe dotyczące punktu D znajdują się w Załączniku nr 1 w następujących formularzach:

- 1) S.02.01.02 - pozycje bilansowe
- 2) S.05.01.02 - składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
- 3) S.17.01.02 – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
- 4) S.19.01.21 - odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie.

E. Zarządzanie kapitałem

E1. Środki własne

Różnica między nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami powstałą w bilansie sporządzonym wg zasad Wypłacalność II, a kapitałem własnym wykazywanym w sprawozdaniu finansowym wg zasad PSR wyniosła (+) 11.836 tys. PLN.

Nadwyżka kapitałowa wg SII i PSR	2016	2017	Zmiana
Nadwyżka aktywów nad pasywami wg SII	438 608	489 381	50 773
Kapitał własny wg PSR	449 167	477 546	28 379
Zmiana wielkości nadwyżki kapitałowej	-10 559	11 836	22 395
Razem [tys.PLN]			

Środki własne – cechy jakościowe

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe środki własne ze wskazaniem zakwalifikowania do odpowiedniej kategorii na dzień 31.12.2017 odpowiednio z informacją porównawczą:

Podstawowe środki własne	2016			2017		
	Razem	Kategoria 1 - nieograniczone	Kategoria 3	Razem	Kategoria 1 - nieograniczone	Kategoria 3
Kapitał zakładowy	18 320	18 320	0	18 357	18 357	0
Rezerwa uzgodnieniowa	420 288	420 288	0	471 024	471 024	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku	0	0	0	0	0	0
RAZEM	438 608	438 608	0	489 381	489 381	0

Razem [tys. PLN]

Rezerwa uzgodnieniowa w wysokości 471.024 tys. PLN odpowiada nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami ogółem w wysokości 489.481 tys. PLN po pomniejszeniu o kwotę kapitału założycielskiego w wysokości 18.357 tys. PLN. Kapitał podstawowy w wysokości 19.000 tys. PLN został pomniejszony o saldo 643 tys. PLN (kapitał nieopłacony).

Uzupełniające środki własne wykazano w wartości zero.

Wszystkie środki własne to środki o najlepszych parametrach jakościowych pod względem dostępności do pokrycia strat i w całości zostały zakwalifikowane do kategorii 1.

Sprawozdanie SFCR nie zawiera szczegółowych informacji na temat podstawowego mechanizmu pokrywania strat, w tym zdarzenia inicjującego i jego skutków z powodu nie występowania stosownych do tego pozycji podstawowych środków własnych. Skutkuje to nieuruchomieniem takiego mechanizmu w Saltus TUW.

E2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Towarzystwo wylicza wymogi wypłacalności z wykorzystaniem formuły standardowej. Na dzień 31.12.2017 kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 190 209 tys. PLN, natomiast minimalny wymóg kapitałowy 47 552 tys. PLN. Wartości zostały wyliczone na podstawie składowych opisanych w części C.

Towarzystwo stosuje dopuszczalne uproszczenia przy wyliczaniu wymogów kapitałowych w odniesieniu do następujących modułów i podmodułów formuły standardowej:

1) Ryzyka rynkowe

a) Ryzyko stopy procentowej zostało policzone poprzez dyskontowanie poszczególnych przepływów stopą wolną od ryzyka po szoku oraz spreadem wyliczonym na poszczególnych aktywach. Na potrzeby obliczeń przyjęto, że rok ma 360 dni i dzieli się na cztery równe kwartały.

b) Na potrzeby stosowania szoków wobec funduszy inwestycyjnych przyjęta została modelowa struktura funduszy oparta na sprawozdaniach finansowych funduszy na 30.06.2017r.

Towarzystwo nie stwierdziło istotnych odchyień profilu ryzyka zakładu od formuły standardowej, wobec czego nie stosuje parametrów specyficznych. Nie miało również miejsca zobligowanie Towarzystwa do stosowania narzutów zgodnie z art. 110 dyrektywy 2009/138/WE.

Minimalny wymóg kapitałowy został wyliczony na podstawie danych aktualnych na 31.12.2017, w tym wartości najlepszych oszacowań, wymogów wypłacalności oraz całkowitej sumy na ryzyku. Wartość kursu Euro niezbędna do wyliczenia nieprzekraczalnego dolnego ograniczenia wymogu MCR została wykorzystana zgodnie ze stanem na ostatni dzień roboczy października 2017 roku.

Wysokość kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec 2017 roku znacząco wzrosła, w porównaniu z zamknięciem 2016r. Przyczyną wzrostu jest znaczące poprawienie się rentowności portfela ubezpieczeń, wynikająca przede wszystkim ze zmian w poziomie kosztów administracyjnych wykorzystywanych przy naliczaniu najlepszych oszacowań.

Wycena SCR dla ryzyk rynkowych wzrosła w porównaniu do końca 2016 roku o około 9 mln zł. Najistotniejszą przyczyną jest wzrost wartości godziwej akcji typu drugiego, który przełożył się na wzrost ryzyka cen akcji i ryzyka koncentracji.

Spadek zdolności odroczonego podatku do pokrywania strat na 31.12.2017r. wynika ze zmian w sposobie ich wyliczania. Towarzystwo podjęło decyzję o zmianie podejścia na podstawie rozmów z przedstawicielami UKNF przy okazji badania LAC DT w ramach przeglądu formuły standardowej przeprowadzonego przez EIOPA.

E3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Towarzystwo nie korzysta z opcji określonej w art. 304 dyrektywy 2009/138/WE.

E4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo nie stosuje modelu wewnętrznego.

E5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Nie stwierdzono niezgodności, o których mowa w punkcie art. 297, punkt 5. Rozporządzenia Delegowanego Komisji 2015/35.

E6. Wszelkie inne informacje

Towarzystwo uznaje wysokość swoich aktualnych oraz prognozowanych wskaźników wypłacalności jako bezpieczną. Przy zachowaniu dotychczasowej ostrożnej polityki lokacyjnej oraz struktury portfela ubezpieczeń nie przewiduje się istotnych zmian w zarządzaniu kapitałem.

Szczegółowe informacje liczbowe dotyczące części E znajdują się w Załączniku nr 1 w następujących formularzach:

- 1) S.23.01.01- środki własne,
- 2) S.25.01.21 - kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową,
- 3) S.28.01.01-05 – minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie.

Towarzystwo nie wypełniło formularza S.22.01.21 z uwagi na brak gwarancji długoterminowych i środków przejściowych.

31-12-2017

Bilans
Balance sheet
S.02.01.02

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II / Solvency II value
		C0010
Aktywa / Assets		
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	71 355
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	2 196
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	564 810
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	50 063
Akcje i udziały	R0100	37 882
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	37 882
Dłużne papiery wartościowe	R0130	319 095
Obligacje państwowe	R0140	300 332
Obligacje korporacyjne	R0150	15 778
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	2 985
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	135 195
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	22 575
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	93 592
Pożyczki pod zastaw polis	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	93 592
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	63
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	63
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	63
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	880
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	877
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0

Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	7 163
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	1 685
Aktywa ogółem	R0500	742 622
Zobowiązania / Liabilities		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	142 227
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	17 764
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	14 033
Margines ryzyka	R0550	3 731
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	124 463
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	109 879
Margines ryzyka	R0590	14 584
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	0
Margines ryzyka	R0680	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	1 971
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	150
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	77 596
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	4 995
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	11 768
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	186
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	11 364
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	2 985
Zobowiązania ogółem	R0900	253 241
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	489 381

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych

Premiums, claims and expenses by line of business

S.05.01.02

Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna) /												Linie biznesowe w odniesieniu do:					
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych / Medical expense insurance	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów / Income protection insurance		Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych / Motor vehicle liability insurance	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów / Other motor insurance	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe / Marine, aviation and transport insurance	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych / Fire and other damage to property insurance	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej / General liability insurance	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń / Credit and suretyship insurance	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej / Legal expenses insurance	Ubezpieczenia świadczenia pomocy / Assistance	Ubezpieczenia różnych strat finansowych / Miscellaneous financial loss	Ubezpieczenia zdrowotne / Health	Pozostałe ubezpieczenia osobowe / Casualty	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe / Marine, aviation, transport	Ubezpieczenia majątkowe / Property	Ogółem / Total	
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200	
Składki przypisane / Premiums written																	
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	9 106	150 274	0	0	0	17 415	2 654	8	0	0	11 556				191 014	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130											0	0	0	0	0	
Udział zakładu reasekuracji	R0140	0	0	0	0	0	593	11	0	0	0	0	0	0	0	604	
Netto	R0200	9 106	150 274	0	0	0	16 823	2 644	8	0	0	11 556	0	0	0	190 410	
Składki zarobione / Premiums earned																	
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	9 811	125 452	0	0	0	16 726	2 655	10	0	0	15 202				169 857	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230											0	0	0	0	0	
Udział zakładu reasekuracji	R0240	0	0	0	0	0	627	8	1	0	0	0	0	0	0	637	
Netto	R0300	9 811	125 452	0	0	0	16 099	2 647	9	0	0	15 202	0	0	0	169 220	
Odszkodowania i świadczenia / Claims incurred																	
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	7 438	11 303	0	0	0	3 365	337	-117	0	0	-1 052				21 274	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330											0	0	0	0	0	
Udział zakładu reasekuracji	R0340	0	0	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	36	
Netto	R0400	7 438	11 303	0	0	0	3 329	337	-117	0	0	-1 052	0	0	0	21 238	
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych / Changes in other technical provisions																	
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430											0	0	0	0	0	
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Koszty poniesione	R0550	6 865	101 940	0	0	0	11 318	2 424	3		0	11 984	0	0	0	134 535	
Pozostałe koszty	R1200															0	
Koszty ogółem	R1300															134 535	

Nazwa zakładu		SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych 31-12-2017															
Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna / Direct business and accepted proportional reinsurance												Reasekuracja czynna nieproporcjonalna / Accepted non-proportional reinsurance				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie / Total Non-Life obligation	
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych / Medical expense insurance	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów / Income protection insurance	Ubezpieczenia pracowników / Workers' compensation insurance	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych / Motor vehicle liability insurance	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów / Other motor insurance	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe / Marine, aviation and transport insurance	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych / Fire and other damage to property insurance	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej / General liability insurance	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń / Credit and suretyship insurance	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej / Legal expenses insurance	Ubezpieczenia świadczenia pomocy / Assistance	Ubezpieczenia różnych strat finansowych / Miscellaneous financial loss	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych / Non-proportional health reinsurance	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych / Non-proportional casualty reinsurance	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych / Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych / Non-proportional property reinsurance		
C0020	C0030		C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170		C0180
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka / Technical provisions calculated as a sum of BE and RM																	
Najlepsze oszacowanie / Best estimate																	
Rezerwy składek / Premium provisions																	
Brutto	R0060	3 453	86 392	0	0	0	0	3 907	543	2	0	0	6 038	0	0	0	100 333
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	3 453	86 392	0	0	0	0	3 895	543	2	0	0	6 038	0	0	0	100 321
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia / Claims provisions																	
Brutto	R0160	662	19 373	0	0	0	0	1 530	343	0	0	0	1 671	0	0	0	23 579
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	0	0	0	0	0	51	0	0	0	0	0	0	0	0	51
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	662	19 373	0	0	0	0	1 479	343	0	0	0	1 671	0	0	0	23 528
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	4 115	105 764	0	0	0	0	5 437	885	2	0	0	7 709	0	0	0	123 912
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	4 115	105 764	0	0	0	0	5 373	885	2	0	0	7 709	0	0	0	123 849
Margines ryzyka	R0280	975	13 609	0	0	0	0	1 793	287	1	0	0	1 649	0	0	0	18 315
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych / Amount of the transitional on Technical Provisions																	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem / Technical provisions - total																	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0320	5 090	119 373	0	0	0	0	7 230	1 173	3	0	0	9 358	0	0	0	142 227
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	0	0	0	0	0	63	0	0	0	0	0	0	0	0	63
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	5 090	119 373	0	0	0	0	7 166	1 173	3	0	0	9 358	0	0	0	142 163

Odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (nieskumulowane) - Rok przebiegu szkodowości (wartość bezwzględna)

S.19.01.21-1

Rok zajścia szkody/rok zawarcia umowy	Z0010	1 – Rok zajścia szkody
---------------------------------------	-------	------------------------

		Waluta / Currency	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	W bieżącym roku / In Current year	Suma lat (skumulowana) / Sum of years (cumulative)
		Z0030	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0170	C0180
Rok / Year															
Wcześniejsze lata	R0100	PLN											0	R0100	0
N-9	R0160		1 475	975	291	391	5	24	0	0	0	0		R0160	3 161
N-8	R0170		3 088	1 639	573	83	81	70	36	-16	0			R0170	5 554
N-7	R0180		5 553	4 781	452	648	156	52	185	231				R0180	12 058
N-6	R0190		7 386	6 225	881	528	260	106	0					R0190	15 386
N-5	R0200		8 100	7 480	844	615	165	26						R0200	17 230
N-4	R0210		10 669	6 527	1 584	597	219							R0210	19 595
N-3	R0220		13 325	6 308	827	372								R0220	20 832
N-2	R0230		13 198	6 159	814									R0230	20 171
N-1	R0240		15 159	4 858										R0240	20 017
N	R0250		18 783											R0250	18 783
Ogółem														R0260	152 787

Odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto - Rok przebiegu szkodowości (wartość bezwzględna)

S.19.01.21-2

Rok zajścia szkody/rok zawarcia umowy	Z0020	1 – Rok zajścia szkody
---------------------------------------	-------	------------------------

Waluta / Currency		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
Z0030		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
Rok / Year												
Wcześniejsze lata	R0100	PLN										
N-9	R0160		0	0	0	0	0	0	0	171	172	
N-8	R0170		0	0	0	0	0	0	340	342		
N-7	R0180		0	0	0	0	0	789	629			
N-6	R0190		0	0	0	0	1 295	1 260				
N-5	R0200		0	0	0	2 060	1 943					
N-4	R0210		0	0	2 401	1 975						
N-3	R0220		0	3 728	2 934							
N-2	R0230		0	4 207	3 006							
N-1	R0240		10 157	3 108								
N	R0250		7 758									

Ogółem

Koniec roku (dane zdyskontowane) / Year end (discounted data)
C0360

R0100	0
R0160	172
R0170	342
R0180	629
R0190	1 260
R0200	1 943
R0210	1 975
R0220	2 934
R0230	3 006
R0240	3 108
R0250	7 758
R0260	23 126

Nazwa zakładu		SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych 31-12-2017				
		Ogółem / Total	Kategoria 1 - nieograniczona / Tier 1 - unrestricted	Kategoria 1 - ograniczona / Tier 1 - restricted	Kategoria 2 / Tier 2	Kategoria 3 / Tier 3
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35 / Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	0	0,00		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0,00		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	18 357	18 356,98		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0,00			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	471 024	471 024,15			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0,00	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II / Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II	R0220	0				
Odliczenia / Deductions						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	489 381	489 381	0	0	0
Uzupełniające środki własne / Ancillary own funds						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodne z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne / Available and eligible own funds						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	489 381	489 381	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	489 381	489 381	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	489 381	489 381	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	489 381	489 381	0	0	
SCR	R0580	190 209				
MCR	R0600	47 552				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	257,29%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	1 029,15%	S.23.01.01-01			

31-12-2017

C0060

Rezerwa uzgodnieniowa / Reconciliation reserve

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	489 381
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	0
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	18 357
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	471 024

Oczekiwane zyski / Expected profits

Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	782
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	782

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110		C0100
Ryzyko rynkowe	R0010	88 969		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	2 513		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	0	brak	brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	137 102	brak	brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	40 345	brak	brak
Dywersyfikacja	R0060	-77 551		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	191 378		

C0100

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności

Ryzyko operacyjne	R0130	5 071
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-6 241
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	190 209
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	190 209

Inne informacje na temat SCR / Other information on SCR

Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity
S.28.01.01.01

		Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie / Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations
		C0010
MCRNL Wynik	R0010	32 331

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie
Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity
S.28.01.01.02

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)) / Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej) / Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	4 115	9 106
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	105 764	150 274
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	5 373	17 253
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	885	2 644
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	2	8
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	7 709	11 556
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity
S.28.01.01.03

		Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie / Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations
		C0040
MCRL Wynik	R0200	0

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych
Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity
S.28.01.01.04

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)) / Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)) / Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		0

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity
S.28.01.01.05

		Ogólne obliczenie MCR / Overall MCR calculation
		C0070
Liniowy MCR	R0300	32 331
SCR	R0310	190 209
Górny próg MCR	R0320	85 594
Dolny próg MCR	R0330	47 552
Łączny MCR	R0340	47 552
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	15 724
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	47 552